

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. MOUTON, PREMIER VICE-PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOUTON, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 14 h 5 m.

EXCUSES — VERONTSCHULDIGD

MM. Bock, pour d'autres devoirs, et Laverge, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Bock, wegens andere plichten, en Laverge, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 21 juin 1994, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Complétant les articles 52^{quater} et 53, alinéa 3, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, modifiée par la loi du 2 février 1994 et y insérant un article 100bis;

Bij boodschappen van 21 juni 1994 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Tot aanvulling van de artikelen 52^{quater} en 53, derde lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, gewijzigd bij de wet van 2 februari 1994 en tot invoeging van een artikel 100bis in dezelfde wet;

2° Modifiant l'article 52 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse;

2° Tot wijziging van artikel 52 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming;

— Renvoi à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

3° Modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs, ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail;

3° Tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen;

4° Modifiant le chapitre IV du titre IX de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales.

4° Tot wijziging van hoofdstuk IV van titel IX van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen.

— Renvoi à la commission des Affaires sociales.

Verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE RIJKSMIDDELENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1994

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DERDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1994

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES VOIES ET MOYENS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1994

PROJET DE LOI CONTENANT LE TROISIEME AJUSTEMENT DU BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1994

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting van het begrotingsjaar 1994 en van het ontwerp van wet houdende derde aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1994.

Nous abordons l'examen du projet de loi ajustant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1994 et du projet de loi contenant le troisième ajustement du budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1994.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Geens (CVP), rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het verslag van de werkzaamheden van de commissie voor de Financiën is een lijvig document geworden. Het is niet mijn bedoeling dit verslag volledig voor te lezen. Het werd gedrukt en rondgedeeld, zodoende kan iedereen er kennis van nemen.

In mijn hoedanigheid van rapporteur wil ik echter onderstrepen dat dit verslag een enorme informatieve waarde heeft, onder meer omdat de bespreking van de aanpassing van de begroting in een ruimer kader werd geplaatst, dat werd geschetst door de heer Praet, hoofdeconoom bij een grote bank, en door de gouverneur van de Nationale Bank. De eigenlijke bespreking werd uitvoerig

ingeleid door de Vice-Eerste minister en minister van Begroting, en de minister van Financiën. Bovendien werden door de leden van de commissie, aan wie ik bij deze gelegenheid hulde breng, veel pertinente vragen gesteld aan de ministers, waarop zeer uitvoerig en open werd ingegaan.

Het treft mij hoe waardevol dit verslag is zoals trouwens ook vele andere documenten van de Senaat. Het is echter uiterst optimistisch te denken dat deze documenten ook worden gelezen. Dergelijke documenten vergen enorm veel werk, niet alleen vanwege de leden van de commissie, maar vanwege de hele staf. De Senaat heeft echter nog nooit een ernstige inspanning gedaan om het resultaat van zijn werkzaamheden beter kenbaar te maken. De nieuwe Senaat moet zich hier ernstig over bezinnen, het Parlement moet immers worden gewaardeerd. Geen enkele minister deelt nog iets mee aan het publiek via het Parlement. Zij gebruiken daartoe een persconferentie. Dit geldt trouwens ook voor de parlementsleden. De Senaat beperkt zich immers meestal slechts tot het klasseren van de documenten. Daarom zijn nog slechts weinig parlementsleden gemotiveerd om actief aan de parlementaire werkzaamheden deel te nemen.

Ik zal drie krachtlijnen van het verslag naar voren brengen en vervolgens zal ik het standpunt van de CVP-fractie ten opzichte van de begrotingspolitiek toelichten.

Als rapporteur onderstreep ik dat niet alleen in de Regering, maar ook in de commissie — zowel bij de meerderheid als bij de oppositie — de vaste wil is gebleken om het Verdrag van Maastricht te doen slagen en om de coherentie van de politieke unie te bevorderen. Ook de twee experts hebben daarop aangedrongen.

Bovendien erkent men meer en meer dat het mogelijk is om de Maastrichtdoelstellingen ook te halen, maar daar voeg ik onmiddellijk aan toe dat dit wel gepaard gaat met enorme moeilijkheden. Ik zie twee grote obstakels. Een daarvan is de ontwikkeling van de rente. De evolutie van de overheidsfinanciën in zeer enge zin, namelijk deze van de federale Staat, is enorm afhankelijk van de ontwikkeling van de rentevoet. Het is duidelijk dat een budget dat werd opgemaakt op basis van een lange-termijnrentevoet van 7 pct. zwaar onder druk komt wanneer men, zoals nu, een rentevoet van een flink stuk boven de 8 pct. bereikt. Dat heeft dus een enorme impact op de « kleine » staatsbegroting. Ik kom daar nog op terug.

De centrale overheid heeft slechts zeer beperkte mogelijkheden inzake budgettaire beleid van het land in zijn geheel, het enige beleid dat belangrijk is voor de politiek van de Europese Unie en voor de internationale financiële markten. In de commissie heb ik het beeld gebruikt van de « naakte » minister van Financiën — de minister moet mij hiervoor maar verontschuldigen —, nu zal ik de situatie proberen te schetsen aan de hand van een ander verhaal, ook al omdat dit de bespreking iets aantrekkelijker maakt.

De minister van Financiën is een visser met een groot net van een zeer speciale kwaliteit: de kleine vissen blijven erin, maar de grote niet altijd. Dat is de fraude, maar dit is een ander verhaal.

Met dat enorme net haalt de visser per jaar de zee halffleg, 3 500 miljard, bijna de helft van het totale BNP van België. Ik rond de cijfers af, de details vindt u op de eerste bladzijde van het verslag. Op het strand schudt hij zijn net leeg, de vissen spartelen nog een beetje maar zijn « klanten » komen allemaal al een deel van de vangst halen.

Op de eerste plaats zijn er de Gemeenschappen en Gewesten die afgerond 750 miljard mee naar huis nemen. De Europese Unie krijgt 100 miljard. Dat is nog vrij bescheiden, maar we moeten deze post in het oog houden, want hij zal in de komende jaren stijgen. De grote slokop is de sociale zekerheid met 1 250 miljard. Tenslotte is er de groep van de provincies en vooral de gemeenten die 200 miljard meenemen. Dit betekent dat van de globale vangst van 3 500 miljard twee derden, twee vissen op drie, of 2 300 miljard wordt meegenomen. Elk koopt daarvan zijn eigen potje en de visser wordt zelfs niet op het feestmaal uitgenodigd. Ze sturen de minister van Financiën ook geen bloemen om hem te danken. Er rest de minister nog 1 200 miljard, dit is een derde van de totaliteit. Daarvan moet hij op weg naar huis minstens 700 miljard aan de bankier geven voor de afbetaling van de schuld; er blijft dus uiteindelijk nog 500 miljard voor de financiering van de uitgaven van de centrale overheid. Tot daar dit verhaal.

De renteontwikkeling zijn wij echter niet meester. De jongste dagen is trouwens gebleken dat zelfs de Amerikaanse Federal Reserve Bank geen invloed heeft op de beweging van de rente.

Er rest de Regering dus nog 500 miljard om aan budgettaire sanering te doen, om haar uitgaven te doen en de conjunctuurschokken op te vangen.

Wij hebben tor in den treure herhaald dat de zwakke plekken bij de Franse Gemeenschap en het Brusselse Gewest liggen. Ook de gouverneur van de Nationale Bank en de *chefeconomist* van de Generale Bank zijn tot die conclusie gekomen. Daarom zal men het nu misschien geloven.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, als u mikt, moet u juist mikken. U mag de Gemeenschappen en de Gewesten niet op gelijke voet behandelen en hen zonder onderscheid uitnodigen om onder dat juk door te lopen. Zover reikt uw bevoegdheid niet.

De Belgische Economische en Monetaire Unie inschakelen in de Europese Economische en Monetaire Unie is een aangelegenheid die het hele land aanbelangt, in al zijn onderdelen. Niet iedereen heeft daartoe dezelfde juridische verplichting en daar valt niet aan te tornen. Ik zie trouwens niet in hoe men ooit de financieringswet met een tweederde meerderheid in die zin kan aanpassen.

De Regering moet zorgen voor bondgenoten. Men kan niet zomaar iedereen beschuldigen van ontrouw. Men moet man en paard durven noemen, zoniet worden nog meer vijanden gecreëerd. Ik herhaal dus: men moet durven zeggen, ook in de federale Regering, waar de zwakke plekken zitten.

In de commissie hebben verschillende sprekers terecht erop gewezen dat wij moeten opletten voor de euforie van een mogelijke economische heropleving. Die was er misschien enkele weken geleden, maar is nu al voorbij. Het mooie weer heeft uiteindelijk ook maar enkele dagen geduurd. Hetzelfde geldt voor onze begroting.

Wij hebben de economische situatie van ons land niet in de hand want die is afhankelijk van ontwikkelingen in een veel ruimer verband. Daaruit moeten wij de elementen lichten die onze economie verstevigen.

Een economische heropleving kan bovendien niet alle problemen oplossen en bijgevolg mogen we de teugels niet laten vieren. De ervaring leert ons bovendien, ook in het recente verleden, dat euforie een slechte raadgever is.

Tot daar mijn verslag over de werkzaamheden van de commissie.

Mijnheer de Voorzitter, ik wens ook nog enkele opmerkingen te maken namens de CVP-fractie.

Ten eerste, wij steunen de Regering in haar streven bij de sanering van de overheidsfinanciën. Momenteel is er geen enkel argument om het begrotingsbeleid minder strak te maken. De uitslag van de Europese verkiezingen is evenmin een argument. *Le retour du cœur ou le retour au cœur* is alleen mogelijk met gezonde financiën.

Ten tweede, de CVP wil niet dat men globaal de Gemeenschappen en de Gewesten viseert, en zeker niet de Vlaamse Gemeenschap, omdat die inzake budgettaire sanering doet wat zij moet doen. Ik moet uiteraard mijn opvolgers niet verdedigen en dit forum is niet de Senaat maar de Vlaamse Raad, maar men moet alles objectief bekijken. Alle indicaties wijzen erop dat de Vlaamse Gemeenschap binnen het raamwerk blijft.

Voor deze bewering hebben we een heel zwakke referentie, namelijk de Hoge Raad voor de financiën. Ik begrijp niet dat een Hoge Raad — hoe eerbiedwaardig ook — als norm geldt voor de begrotingspolitiek. De Hoge Raad voor de financiën heeft weliswaar een moreel gezag, maar kan zijn wil niet opleggen. Wij moeten ook nuanceren. Indien wij in het verleden de fout hebben gemaakt altijd financieringen te baseren op de slechtste toestand van één partner, dan gaat het niet op nadien iedereen over dezelfde kam te scheren bij het beoordelen van de inspanningen die worden gedaan om de toestand recht te zetten.

Ik kom nu tot een derde punt, de sociale zekerheid. De sociale zekerheid bewijst onze bevolking enorme diensten. Over het algemeen is de sociale zekerheid in België overigens niet duurder dan

elders. Dit geldt ook voor de sector van de gezondheidszorg. In een aantal sectoren is onze sociale zekerheid wel ruimer. Het is de taak van de politieke macht in laatste instantie de sociale zekerheid te beheren met de middelen waarover zij beschikt. Wij hebben het beheer van de sociale zekerheid evenwel toevertrouwd aan het paritair beheer. De politieke macht betaalt de factuur die haar wordt voorgelegd.

De overheid staat echter in een zwakke positie. Als schuldeiser komt de Staat immers altijd achter de sociale zekerheid, ofschoon zij die sociale zekerheid indirect voor de helft financiert. De uitgaven voor sociale zekerheid zijn immers aftrekbaar van het belastbaar inkomen. Voor de bevoorrechte schuldeiser — die de sociale zekerheid is — gelden echter veel minder strikte regels dan voor de Staat. De bevoorrechte schuldeiser is bovendien veel lankmoediger ten opzichte van zijn schuldenaars dan de overheid. Indien men zijn belastingen niet op tijd betaalt, dan heft de Staat verwijlinteressen. Indien een werkgever de sociale zekerheid niet tijdig betaalt, dan komen eerst parlementsleden tussenbeide opdat het bedrijf niet wordt veroordeeld. Vervolgens krijgt het bedrijf uitstel van betaling en daarna uitstel van betaling van verwijlinteressen. Ten slotte krijgt het bedrijf uitstel van elke betaling en zelfs afstel. Wij moeten eens nagaan hoeveel wij zouden kunnen recupereren, indien wij voor de sociale zekerheid dezelfde criteria zouden toepassen als het ministerie van Financiën voor het betalen van belastingen. Wij kunnen nog tientallen voorbeelden geven, die alle in dezelfde richting gaan en waaruit blijkt dat de Staat niet alleen naakt is, maar ook het zwakste broertje is.

Tot slot willen wij erop wijzen dat wij moeten oppassen met het vermommen van de fiscaliteit. Wij kunnen aannemen dat men een aantal fiscale heffingen niet direct die naam geeft. Het kan echter niet dat die middelen dan ook nog niet in de Schatkist terechtkomen, maar rechtstreeks aan andere instanties worden doorgestort. De Regering heeft misschien goede argumenten om de opmerkingen van het Rekenhof dienaangaande te betwisten, maar het Rekenhof heeft gelijk. Politiek gezien kunnen wij deze werkwijze misschien nog aanvaarden, maar dat mag geen argument zijn om dit systeem zo maar overal toe te passen. Indien wij dat doen, hebben wij binnenkort geen fiscaliteit meer in ons land, maar enkel parafiscaliteit, al weet iedereen dat het ene synoniem is van het andere.

Mijnheer de minister van Financiën en vooral mijnheer de minister van Begroting, past daarmee op. Ik zeg dit omdat wij vóór alles de primairteit van de Staat moeten erkennen. Als de Staat de sociale zekerheid wil subsidiëren, dan moet hij dat in alle klarheid doen, maar geen gelden laten afvloeien naar het systeem zonder dat wij zelfs weten hoeveel dat wel is.

De strijd tegen de fiscale fraude moet ook worden voortgezet. De minister van Financiën heeft enkele dagen geleden gezegd dat die strijd succes begint op te leveren. Dat zal wel zo zijn en ik ben er ook blij om. Wij moeten er echter voor waken dat uit die succesjes niet een zodanige voldoening wordt geput dat wij de zaken maar laten zoals zij zijn. De strijd moet onverpoosd en hardnekkig doorgaan. Dat is niet hetzelfde als het ontketenen van een heksenjacht. Daarvoor heeft trouwens niemand gepleit. Ik ben de laatste die dat wil. Wij leven niet in een politiestaat. Stilaan vallen de appels echter uit de boom maar dat betekent nog niet dat de oogst binnen is. Men moet zich niet schamen over de maatregelen die werden genomen. Men moet er wel de nadruk op leggen dat bepaalde beslissingen nodig zijn omdat wij niet in een Staat willen leven waar de ene burger de andere straft. Wie zijn staatsburgerlijke plichten voldoet, mag niet worden gestraft omdat anderen frauderen. Dat kunnen wij in een rechtsstaat niet aanvaarden. Ik spreek dan nog niet over de ongelijkheid die aldus ontstaat op het vlak van de concurrentievoorwaarden.

Mijnheer de Voorzitter, tot daar het standpunt van mijn fractie. Wij zullen de Regering in haar politiek van budgettaire sanering volop steunen. Wij wensen dat die strijd onverminderd doorgaat. Er is immers geen enkele reden om een andere richting uit te gaan. (Applaus.)

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

M. le Président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL). — Monsieur le Président, j'ai tenu à applaudir M. Geens pour la qualité de son rapport. J'aurais aussi pu l'applaudir en sa qualité de porte-parole du CVP. Cependant, dans le passé, j'ai pu constater que les actes n'ont pas toujours suivi les propos des porte-parole de ce parti. « Le verbe est prompt, mais la chair est faible! »

Dès lors, monsieur Geens, si vous désirez que je vous applaudisse en tant que porte-parole du CVP, je ne peux qu'encourager ce dernier à joindre l'action à la parole.

M. De Roo (CVP). — Comme au PRL, monsieur Hatry!

M. Hatry (PRL). — Nous annonçons ce que nous allons faire et ensuite, nous agissons, monsieur De Roo!

M. Geens (CVP). — C'est vous qui le dites, monsieur Hatry.

M. Hatry (PRL). — Nous avons collaboré assez longtemps pour que vous puissiez confirmer mes dires.

Cela étant, les propos que je tiens à l'égard de M. Geens résultent aussi de la nostalgie dont son intervention était empreinte ce matin, lors du débat en commission. En effet, il a fait allusion à une période où certains de nos prédécesseurs construisaient leur image politique sur leur qualité de rapporteurs du budget, bien que le rapport ne fût bien souvent qu'une synthèse réalisée par leurs collaborateurs. Mais, à cette époque, ce rapport avait d'énormes retentissements dans la presse et auprès du public, ce qui n'est plus du tout le cas aujourd'hui.

Dans ce contexte, il me semble aussi opportun de souligner que des informations que nous n'avions pas reçues en séance figurent dans le rapport. Je tiens d'ailleurs à remercier le ministre des Finances qui, à la page 80, nous fournit le tableau de la fiscalité, tous pouvoirs réunis, que nous avions demandé, précisant toutefois qu'il s'agit d'estimations. Je veux bien l'admettre pour 1994 et, à la limite, pour 1993, mais j'ose espérer, monsieur le Vice-Premier ministre, que les chiffres de 1990, 1991 et 1992, trois ans après la clôture des exercices, sont des chiffres définitifs.

Je ne reprendrai pas ici mes propos qui figurent à la page 79 du rapport mais je voudrais cependant préciser que les chiffres repris au tableau de la page 80 sont très significatifs. Ils indiquent en tout cas que la progression des recettes fiscales et parafiscales est continue, même si elle ne semble pas très forte en apparence. Entre 1990 et 1994 — soit pratiquement la période couverte par la coalition actuelle —, si les chiffres avancés pour 1993 et 1994 ne sont pas seulement une estimation, l'augmentation de la pression fiscale est continue et atteint 2,5 p.c., ce qui, personnellement, me paraît trop faible. Il faut aussi noter que les 47,31 p.c. de l'année 1994 — si cette estimation est exacte — doivent être complétés par le déficit qui, l'année dernière encore, représentait plus de 7 p.c.

Espérons qu'il sera moins élevé, en 1994, bien que les estimations dont nous disposons à l'heure actuelle aillent d'un minimum de 5,2 p.c. à un maximum de 6,1 p.c. J'ajoute que tous les observateurs extérieurs à l'administration situent leurs estimations à un niveau extrêmement élevé. Ainsi, les chiffres proposés par les banques oscillent entre 5,8 p.c. et 6,1 p.c., alors que ceux des institutions qui dépendent de l'Etat — le Bureau du Plan, la Banque nationale, etc. — varient entre... (Signes de dénégation de M. Van Rompuy, Vice-Premier ministre et ministre du Budget.)

Monsieur le Vice-Premier ministre, je dispose d'un tableau montrant clairement que la Kredietbank, la BBL, la Générale de Banque et Cobepa situent leurs estimations entre 5,8 p.c. et 6,1 p.c. tandis que les institutions qui dépendent du Gouvernement les situent un demi-pour-cent plus bas, soit entre 5,1 et 5,6 p.c. D'ailleurs, ces chiffres sont publiés dans le rapport et vous ne pouvez les démentir.

M. Van Rompuy, Vice-Premier ministre et ministre du Budget. — Quels sont les chiffres communiqués par la Commission européenne?

M. Hatry (PRL). — Nous savons très bien comment se négocient les rapports. Ne me faites pas dire que le Fonds monétaire international ou la Commission européenne sont des organismes qui n'écoutent pas le Gouvernement belge.

Monsieur le Vice-Premier ministre, ce jeu a duré assez longtemps. Si j'étais à votre place, je reconnaîtrais qu'il existe un lien entre le FMI et le Gouvernement belge, entre l'OCDE et le Gouvernement belge, entre la Commission européenne et le Gouvernement belge. Dans ces conditions, il n'est pas surprenant que les estimations émanant des institutions publiques dans lesquelles le Gouvernement belge est représenté sont moins élevées que les estimations des banques.

En conséquence de ce tableau, page 80 du rapport, la part prélevée par les administrations, qu'il s'agisse du Gouvernement fédéral, des Communautés et des Régions, des pouvoirs locaux, de l'Union européenne ou de la sécurité sociale, cette part se situe vraisemblablement aux environs de 54 ou 55 p.c. du PIB. Cela signifie que plus de la moitié du PIB est redistribuée par l'Etat, consommée par lui et, malheureusement, trop peu investie. En effet, la croissance la plus forte s'observe dans le domaine de la consommation et de la redistribution, tandis que, malheureusement, le déclin le plus marqué se situe dans le domaine de l'investissement.

En conséquence, on relève un indice — même dans la publication gouvernementale — prouvant que la progression de la fiscalité est permanente. A ce sujet, je voudrais reprendre l'image du pêcheur citée par notre collègue M. Geens. Je crois, en effet, comme lui, que le ministre des Finances dispose d'un grand filet dans lequel il essaie d'attraper les poissons. Cependant, ce filet présente un double défaut : non seulement ses mailles — la loi, la réglementation, les procédures administratives — sont énormes et laissent passer de nombreux poissons, mais il comporte également des trous provoqués par des années de négligence. Cela explique que le ministre des Finances se sente quelquefois désespéré et décide alors de pêcher à l'explosif.

Il envoie alors des mines de fond qui tuent les poissons, qui les exterminent, bref, il agit comme un braconnier de la pêche. Les modifications apportées à la législation lui permettent de toucher tout autant les poissons propres à la consommation que les jeunes alevins qui, malheureusement, deviendront improductifs. Le ministre décourage l'initiative économique et pousse les jeunes poissons à rechercher des eaux plus calmes que celles où il pêche. Je poursuivrai la comparaison en disant qu'il vaut mieux nager dans les eaux de la Moselle, du Rhin, de l'Aar ou de la Sarine que dans celles de la Meuse ou de l'Escaut.

M. Leclercq (SP). — Vous parlez d'expérience, monsieur Hatry ?

M. Hatry (PRL). — Je parle de ce que je vois. Vous êtes arrivé avec un peu de retard, monsieur Leclercq, mais notre collègue Geens a établi tout à l'heure une analogie entre le rôle du ministre et celui du pêcheur. Je m'inscris dans cette parabole en essayant de discerner ce qui est vrai de ce qui est moins.

Notre collègue a également fait une allusion aux autres institutions en disant : *en de Gemeenschappen en de Gewesten nemen nog het meest naar huis*.

Si encore les Régions et Communautés emportaient le produit de la pêche, en mettaient une partie dans leur frigo, après l'avoir salée, et une autre en conserve pour la garder en vue des mauvais jours... mais il n'en est rien : en effet, elles mangent toute leur capture sur le quai. Au moment où les poissons sont pêchés, elles ont tellement faim qu'elles les dévorent immédiatement, parfois même sur le quai. Mais cela ne leur suffit pas et elles se mettent à leur tour à jeter des filets. Je pense ainsi à la taxe sur la télédistribution et à de multiples autres taxes, dont certaines furent d'ailleurs annulées par des institutions de recours.

Elles essaient à toute force de réaliser des prises qui dépassent ce que l'on appelle le TAC dans la politique commune de la pêche, à savoir le *total admitted catch*. Elles prélèvent de tous côtés des poissons, qui, en principe, devraient encore grandir. Les Régions et les Communautés mangent plus qu'à leur faim, quitte à avoir une indigestion ou la migraine, ce qui ne manquera d'ailleurs pas d'arriver dans les quelques années à venir.

Je partage donc le point de vue avancé, mais peut-être fallait-il mener la parabole un peu plus loin et la conduire jusqu'à sa réalité ?

On a beaucoup ridiculisé la rage taxatoire ces derniers mois, en disant qu'elle était le leitmotiv des libéraux dans leur campagne. J'ai mené des investigations et je suis bien obligé de vous dire que ce qui s'est passé depuis que la présente coalition est au pouvoir, et plus précisément depuis que le Gouvernement Dehaene Ier est en place, est de nature à faire dresser les cheveux sur la tête, ne fût-ce qu'en raison du nombre très élevé de mesures prises, élément qui est probablement l'un des motifs de l'impopularité du Gouvernement actuel. En effet, en multipliant les petites mesures, on atteint tous les milieux par plusieurs perceptions. Tous se sentent concernés à l'un ou l'autre titre, avec pour résultat une image totalement détériorée de la coalition gouvernementale.

Je ne parlerai que des éléments dont je suis tout à fait certain. Ils sont extrêmement nombreux mais forment un panorama catastrophique, tout en étant incomplet.

Je pense notamment à :

- Toutes les hausses de la TVA, laquelle est passée, selon les secteurs, de 6 à 20,5 p.c., de 6 à 12 puis à 20,5 p.c., de 17 à 20,5 p.c.; les communiqués du ministre des Finances indiquent d'ailleurs que la TVA est la taxe dont la hausse donne à l'heure actuelle les résultats les plus appréciables;

- La nouvelle taxe à l'immatriculation des véhicules;

- La transformation en revenus professionnels aussi bien des revenus des administrations d'entreprise, pour ce qui concerne la part des intérêts sur emprunts consentis à leur entreprise, que des revenus locatifs de biens immobiliers à leur entreprise;

- La suppression en pratique, même si elle fut d'après vous simplement neutralisée, désactivée, gelée ou suspendue, de la déduction pour investissement dont nous aurions bien besoin;

- L'augmentation de l'impôt — de 16,5 p.c. à 33 p.c. — sur la réalisation de plus-values;

- L'anticipation de la date de paiement du précompte professionnel — truc, s'il en est ! — pour le quatrième trimestre. A cet égard, j'ai été heureux de constater que notre rapporteur était d'accord avec la Cour des comptes, lorsque celle-ci évoquait 50 milliards de recettes anticipées et de dépenses postposées de cette manière;

- L'introduction d'une taxe unique de 1,4 p.c. sur l'épargne à long terme;

- La cotisation sociale d'un pour-cent pour les actifs salariés et indépendants ainsi que pour les pensionnés;

- L'augmentation des prélèvements sur les assurances hospitalisation et les assurances auto;

- L'assujettissement des mandats non rémunérés, et donc gratuits, d'administrateurs au statut social des indépendants;

- L'incorporation des plus-values de cessation d'activité dans la base de cotisation des indépendants, mesure perçue comme une des plus négatives dans le milieu des PME et des indépendants;

- La cotisation de 7 000 francs sur les sociétés de personnes;

- La non-indexation des barèmes fiscaux, mesure que nous nous engageons à supprimer aussitôt que nous reviendrons au pouvoir;

- La cotisation complémentaire de crise de 3 p.c. sur tous les revenus, à savoir ceux des salariés, des indépendants, des professions libérales et des sociétés de patrimoine;

- La taxe spécifique sur l'énergie qui frappe de façon différenciée les diverses sources d'énergie, mais sur laquelle l'autorité européenne n'a certainement pas donné son feu vert, à l'heure actuelle;

- Les écotaxes sur lesquelles nous avons déjà eu un débat; je n'y reviendrai donc pas, mais cette saga n'est pas encore terminée;

- L'interdiction de recourir à la voie la moins imposée, dans de nombreux cas. Malheureusement, l'institution qui a été créée dans ce domaine, à savoir la commission du *ruling*, pêche par la timidité de ses avis et la non-publication de la plupart d'entre eux, d'où un certain arbitraire de l'administration en la matière. Un

conseil à donner à tous les assujettis est donc de ne pas demander l'avis de cette commission, afin de ne pas se mettre dans une position délicate;

- L'augmentation des amendes en matière d'impôts directs et indirects;

- L'accroissement des amendes pénales;

- L'instauration d'une vignette pour les poids lourds. Cette mesure, qui n'est pas encore en vigueur à l'heure actuelle, fait déjà l'objet de discussions entre le Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques et les ministres régionaux pour sa répartition;

- L'exclusion des professions libérales et des sociétés immobilières du taux réduit de l'impôt des sociétés, laquelle est contestée par les autorités de recours. Cependant, ce litige n'est pas encore définitivement réglé;

- L'instauration de taxe sur les opérations de bourse lors des changements de compartiments de SICAV et à la sortie de SICAV;

- La suppression des avantages fiscaux portant sur les dividendes et prévus dans l'arrêté royal numéro 15;

- L'augmentation des accises, saga entamée en 1988 et non encore terminée. En effet, sur ce point également, le ministre des Communications souhaite voir augmenter la taxe sur les carburants afin d'alimenter les recettes de la SNCB. Vous savez mieux que personne, monsieur le Vice-Premier ministre, à quel point une telle mesure nie la nécessité de créer des conditions de compétitivité valables. Dès lors, faire jouer le principe des vases communicants à ce niveau est un véritable moyen de dissimuler la réalité économique d'un secteur;

- L'augmentation du précompte mobilier — de 10,3 p.c. à 13,39 p.c. — sur revenus fixes, dont d'ailleurs les emprunts de l'Etat sont victimes;

- La suppression de la QFIE et du montant exempté d'impôts en raison d'une imposition préalable à l'étranger;

- L'augmentation du revenu cadastral multiplié par 1,25 plus l'indexation;

- L'abrogation de l'imputation du précompte immobilier à l'impôt des personnes physiques;

- La cotisation supplémentaire en matière de pensions à partir de 40 000 francs ou de 50 000 francs, selon le cas;

- La retenue d'un pour-cent sur les prépensions dépassant 34 869 francs par mois;

- Les cotisations en matière d'allocations familiales remplacées ensuite par un impôt non déductible, j'insiste particulièrement sur ce point inadmissible, qui fait taxer un revenu à plus de 100 p.c.

Je reprends mon souffle après une telle énumération. S'il ne s'agit pas là de rage taxatoire, quels termes utiliser ?

Les conséquences sur les revenus des ménages sont consternantes. En 1994, pour un ménage ayant deux enfants à charge, disposant de deux traitements et dont les revenus s'élèvent à 600 000 francs, les prélèvements supplémentaires se chiffrent à 29 000 francs; si les revenus sont d'un million — ce qui n'est pas énorme vu le coût de la vie, à l'heure actuelle — les prélèvements supplémentaires sont de 54 000 francs; en cas de revenus d'un million et demi, ils s'élèvent à 92 000 francs. Pour un isolé sans enfant à charge dont les revenus sont de 600 000 francs, les prélèvements supplémentaires s'élèvent à 28 000 francs; en cas de revenus d'un million, à 57 000 francs; et enfin pour des revenus d'un million et demi à 99 000 francs. Le public subira donc les effets de votre politique à coups d'épingle continus, c'est précisément cela qui décourage le plus les citoyens de notre pays. Si le bout du tunnel était visible, la population pourrait se faire une raison. Mais ce n'est pas le cas, et nous sommes continuellement confrontés à de nouvelles dispositions taxatoires.

Je m'interroge sur les décisions que vous prendrez, monsieur le Vice-Premier ministre, lors de la préparation du budget de 1995 qui représentera pour vous une nouvelle occasion de prendre des mesures lesquelles, chacune prise à part, font un peu mal mais qui, réunies, provoquent une forte douleur.

Sans revenir aux détails de la discussion tenue en commission, je tiens à apporter la preuve que votre politique de rage taxatoire a des conséquences désastreuses. Vos communiqués de presse attribuent la hausse des recettes fiscales de l'Etat durant les cinq premiers mois de l'année à quatre causes que vous ne pouvez d'ailleurs identifier clairement.

Il s'agit tout d'abord de l'entrée en vigueur de nouvelles mesures décidées par le Gouvernement pendant la seconde moitié de l'année 1993. Je viens d'en rappeler quelques-unes.

C'est, ensuite, la poursuite de la lutte contre la fraude et l'évasion fiscales à propos de laquelle vous avez indiqué qu'elle commençait à porter ses fruits.

Vous évoquez aussi la comparaison avec des mois correspondants en 1993, particulièrement affectés par la récession en Belgique et dans les autres pays d'Europe continentale ainsi que par les pertes transitoires de recettes de TVA découlant de l'entrée en vigueur du marché unique le 1er janvier 1993.

Enfin, nous assistons à l'amélioration de la conjoncture économique et à la reprise de l'activité, ainsi que le laissent entrevoir divers indices.

Monsieur le ministre des Finances, nous avons tous, avec beaucoup d'intérêt, pris connaissance du bilan relatif à la situation de la dette et aux recettes de l'Etat pour les cinq premiers mois de 1994, bilan que vous avez dressé durant votre conférence de presse. Permettez-moi de déplorer quelque peu que nous en ayons été informés par cette seule voie. Vous nous envoyez régulièrement vos communiqués. Or, le dernier que j'ai reçu date du 18 mai 1994. Cette fois, vous vous êtes adressé en premier lieu à la presse. Il eût été plus élégant de votre part d'accorder la priorité au Parlement et de nous faire parvenir le même communiqué d'information au plus tard quelques heures avant votre conférence de presse.

Cela dit, monsieur le ministre, votre communiqué précédent comportait déjà des éléments qui confirmaient nos réticences à l'égard de la politique fiscale que vous menez. Certains journaux nous ont demandé notre opinion quant à votre conférence de presse. Nous avons constaté que la progression considérable des recettes de l'Etat pour les cinq premiers mois de l'année est principalement due, pour plus des deux tiers, à l'augmentation des impôts décidée par le Gouvernement. Un tiers seulement de l'augmentation des recettes est dû aux trois autres motifs invoqués dans le communiqué. Nos craintes sont ainsi bel et bien confirmées, la fiscalité est massivement responsable de l'augmentation des recettes.

Les citoyens vont donc ressentir concrètement cette année les effets de la rage taxatoire. En outre, la majorité se prépare — c'est déplorable — à lever des nouvelles taxes spécifiques au profit de certains ministères. Je pense, monsieur le ministre, que vous êtes probablement totalement étranger à ces initiatives de certains de vos collègues, mais le Gouvernement fédéral est solidaire et les coalitions sont les mêmes aux différents niveaux de pouvoir. Vous n'échappez donc pas à votre responsabilité, fût-elle seulement politique. On nous annonce une augmentation des abonnements à la télédistribution, des taxes sur l'essence pour subsidier le déficit des chemins de fer, de nouvelles taxes sur le CO₂, etc.

Or, les bilans des sociétés de distribution l'attestent: la consommation est réduite à la suite des prélèvements fiscaux, ce qui contribue à fragiliser encore la timide reprise économique que nous souhaitons tous voir s'amplifier.

Faut-il rappeler que la dette belge est désormais la plus élevée d'Europe: 132 p.c. du PIB prévisible en 1994 contre 128 p.c. en 1993? Le rythme de son augmentation annuelle n'a jamais été aussi important: 668 milliards de majoration en 1993 contre 454 milliards en 1987, dernière année où les libéraux étaient associés au pouvoir. En valeur absolue, au lieu de régresser, la dette publique a augmenté de plus de 200 milliards en 1993 par rapport à 1987, en période de faible inflation, faut-il le dire.

Enfin, la hausse des taux d'intérêts à long terme, que je regrette, handicape l'exécution de votre budget 1994. L'objectif fixé de réduction du déficit ne sera pas atteint à la fin de 1994; le déficit public restera à un niveau supérieur à 6 p.c. du PIB, niveau proche

de celui de 1988 où il atteignait 6,7 p.c. A ce sujet, je vous invite à consulter la page 53 du rapport de M. Geens où je trouve la confirmation de ce que j'ai dit voici un moment.

Toutes les institutions privées belges formulent des estimations du déficit public qui se situent entre 5,9 p.c. au minimum et 6,1 p.c. au maximum. Dans ce peloton figurent la BBL, avec 6,1 p.c., Dulbea avec 6 p.c., la Kredietbank, la Générale de Banque et la Paribas, toutes trois avec 5,9 p.c. Ce sont donc les institutions qui ne doivent rien au Gouvernement.

Observant les institutions liées au Gouvernement par des relations bien compréhensibles de sympathie, de dépendance ou d'association, nous constatons que leurs prévisions sont de loin inférieures à celles des autres établissements. Le niveau des estimations se situe systématiquement entre 5,4 et 5,7 p.c. La Communauté européenne fixe la barre à 5,4 p.c., taux représentant le *minimum minimorum*; l'OCDE et la Banque nationale prévoient 5,7 p.c. ce qui n'est pas réellement surprenant; afin de nuancer, le Fonds monétaire international anticipe sur 5,6 p.c. Enfin, le Bureau du Plan table sur 5,7 p.c. Vous conviendrez que cette concentration des estimations entre 5,4 et 5,7 p.c. est assez suspecte. Conformément à la réputation selon laquelle il est indépendant tout en faisant partie du secteur public, le Crédit communal de Belgique affiche une estimation de 5,8 p.c. Elle est donc supérieure à celle du Bureau du Plan mais est inférieure à celle des trois banques privées qui établissent la prévision la plus basse.

Ce ballet de chiffres démontre à suffisance que les institutions internationales ne sont pas indépendantes et qu'elles agissent, non pas, bien sûr, avec le doigt sur la couture du pantalon, mais en concertation avec le Gouvernement belge.

Messieurs les ministres, après avoir exprimé tous les commentaires critiques que j'estimais devoir formuler au sujet de ce projet, je tiens à vous faire part de mon soutien dans l'objectif de voir le déficit se réduire aux normes de convergence de Maastricht. Je souhaite également que vous-mêmes et les institutions publiques ayez raison et parveniez à atteindre l'objectif de 5,4 p.c. Dans l'absolu et afin de nous permettre d'entrer dans l'Union économique et monétaire — troisième phase —, la réduction du déficit va dans le sens de l'intérêt de tous les Belges.

Pour atteindre cet objectif, je sais que vous disposez d'un délai qui expirera en 1996-1997. Il est très important que le Gouvernement fédéral se protège de ses propres démons. Que se passe-t-il en effet après les élections prévues en 1995 ? N'oubliez pas que vous avez déjà été victimes de slogans prônant notamment « le retour du cœur ». La troisième étape que constitue notre adhésion à l'Union économique et monétaire devient la meilleure garantie tant pour le Gouvernement fédéral que pour les Belges, dont beaucoup regrettent certainement d'avoir fait confiance à un Gouvernement qui s'est montré trop faible, à cet égard, dans le passé.

L'objectif de 1994 étant fixé à 5,4 p.c., nous devons atteindre celui de 3 p.c. d'ici à deux ans. Le but visé est difficile et louable et nous devrions vous encourager à le poursuivre. Néanmoins, en Belgique, le pouvoir est de plus en plus dispersé. Vous parvenez à maîtriser le déficit de l'Etat fédéral en faisant consentir de grands sacrifices à la population, mais aussi aux dépens de l'avenir scientifique du pays et de votre propre indépendance politique. Comme moi, vous avez certainement lu l'interview accordée ce matin par le ministre du Budget de la Communauté française. Elle reflète bien le fait que cette Communauté n'a pas compris la solidarité nécessaire. Si la minute de vérité devait sonner pour d'autres Communautés et Régions, elle révélerait certainement la présence de nombreux cadavres dans les placards dont, pas plus que vous, nous ne soupçonnons l'existence. Cette perspective est beaucoup plus inquiétante que la révision du budget 1994 des recettes et des dépenses. En fait, nous avons déclenché des réactions que nous ne maîtrisons plus. Nous avons frotté la lampe d'Aladin. Le bon ou le mauvais génie est sorti. Nous pouvons bien sûr, comme une pâte d'un tube de dentifrice, faire sortir le génie de la lampe, mais il est pratiquement impossible de l'y faire rentrer, tout comme il est impossible de remettre la pâte de dentifrice dans son contenant. Nous devons supporter cette situation bon gré, mal gré.

Je partage le point de vue de M. Geens quand il estime sans équivoque que le Conseil supérieur des finances n'est pas un garde-fou suffisant. J'ai signalé lors d'un autre débat que la

Commission du suivi en matière d'écotaxes — émanation du Gouvernement, à caractère administratif — ne devrait pas se substituer au législateur. Le Conseil supérieur des finances ne constitue pas une alternative au Parlement ou au Gouvernement. Vous vous retranchez derrière le Conseil supérieur des finances, alors que le législateur et l'exécutif doivent conserver la maîtrise. J'attends avec appréhension, sans l'appeler de mes vœux, le moment où, un conflit surgissant, vous ferez confiance au Conseil supérieur des finances pour l'arbitrer. La vérité risque alors d'apparaître au grand jour et vous ne pourrez vous soustraire à votre part de responsabilité dans cette situation très douloureuse pour nos concitoyens.

M. le Président. — La parole est à M. Wintgens.

M. Wintgens (PSC). — Monsieur le Président, je suis enclin à croire qu'une intervention courte — mais déterminée et positive — s'impose, après les diatribes et les lamentations émaillées de paraboles halieutiques développées par l'orateur qui m'a précédé, alors qu'un devoir, une fois de plus quelque peu austère, nous attend aujourd'hui, à savoir voter l'ajustement du budget 1994.

En effet, à la suite du dernier contrôle budgétaire et selon les recommandations du Conseil supérieur des finances, l'autorité fédérale s'est vue dans l'obligation de proposer un ajustement budgétaire de 17 milliards afin de respecter les critères de convergence européens.

Ce petit dérapage n'est certainement pas dû à un excès des dépenses primaires, hors charges d'intérêt. En effet, celles-ci diminuent en termes réels de 0,2 p.c. Cette maîtrise des coûts est la conséquence de l'application de l'index santé sur les rémunérations des fonctionnaires et la mise en application de « l'audit 2 milliards », à savoir la diminution progressive des dépenses de fonctionnement de l'Etat.

Ce léger déficit par rapport aux normes de convergence doit être attribué à la révision à la baisse des recettes, à peu près de 35 milliards, due à la grave récession de 1993, dont on dit qu'elle est la plus profonde que nous ayons connue depuis les années 30.

Cependant, le plan de lutte contre la fraude fiscale et des conditions d'emprunt plus avantageuses pour le Trésor ramènent ce déficit de 35 milliards à 17 milliards.

Afin de rééquilibrer le budget, le Gouvernement a décidé d'accélérer son programme de réalisation d'actifs en le portant à 57 milliards au lieu des 40 milliards prévus initialement.

Avant tout, je voudrais apporter le soutien du groupe PSC à la politique budgétaire très rigoureuse du Gouvernement. Nous avons toujours soutenu le Gouvernement dans l'exécution du plan de convergence et nous persisterons, car nous croyons que la Belgique ne peut être à la traîne de l'Europe.

Je me réjouis de constater que la position de notre pays en termes de finances publiques est en amélioration constante ces dernières années. La Commission européenne prévoit que le besoin net de financement des pouvoirs publics belges s'améliorera de 1,6 point du produit intérieur brut en 1994, passant de 7 p.c. l'année dernière à 5,4 p.c. Cela signifierait, pour la première fois depuis longtemps, un déficit inférieur à la moyenne européenne.

Bien sûr, l'objectif du Conseil supérieur des finances — à savoir 5,7 p.c. — est légèrement supérieur, mais il semble tout à fait faisable et crédible, surtout compte tenu des hypothèses macro-économiques retenues qui peuvent être considérées comme relativement prudentes. L'hypothèse de croissance retenue est de 1,1 p.c. alors que la fourchette des prévisionnistes converge maintenant vers un chiffre allant de 1,2 à 1,5 p.c.

En effet, et heureusement pour nous tous, après une récession profonde en 1993, l'embellie se profile, et je dirais plus, se confirme. D'abord apparue aux Etats-Unis et dans les pays anglo-saxons, la reprise semble se confirmer en Europe et, surtout, en Allemagne. Un climat de confiance se rétablit, les indicateurs précurseurs sont à la hausse.

Et la Belgique n'est pas en reste... Le ministre du Budget, Herman Van Rompuy, a pu annoncer en commission des Finances une autre bonne nouvelle : la position privilégiée de la Belgique dans l'Union européenne sur le plan structurel.

Articulées autour des quatre paramètres du carré magique, à savoir croissance, inflation, chômage et solde courant de la balance des paiements, et complétées par ceux de la répartition des revenus et du déficit des finances publiques, les performances de la Belgique la placeraient dans le peloton de tête européen.

Nous voilà donc récompensés pour les efforts continuels d'assainissement réalisés au cours des dernières années.

Mais tout cela doit encore se confirmer dans les faits. Il ne faut d'ailleurs pas verser dans une euphorie qui inaugurerait une discipline budgétaire moins stricte. Pour la période de conjoncture favorable des années 1989-1991, on a laissé passer, sans les exploiter, de bonnes occasions de procéder à l'assainissement budgétaire. Nous ne pouvons nous fourvoyer une fois encore, d'autant que les marchés financiers nous surveillent et que, comme l'a indiqué M. Peter Praet, économiste en chef à la Générale de Banque, lors d'une audition en commission des Finances, l'écart sur les taux à long terme entre l'Allemagne et la Belgique a tendance à augmenter, ce qui reflète un malaise plus profond et une inquiétude structurelle à propos des finances publiques belges.

C'est pourquoi nous devons poursuivre, dans un climat de stabilité, une politique budgétaire rigoureuse si nous ne voulons pas essuyer une nouvelle spéculation contre notre monnaie, une nouvelle tempête sur les taux d'intérêt, ce qui, vu notre endettement, nous coûterait très cher.

La presse d'hier nous engage d'ailleurs à tempérer notre optimisme. « Coup de grisou sur les marchés financiers », « Un lundi — gris foncé — sur les marchés financiers », « Parfum de krach sur les marchés financiers » sont autant de titres nous rappelant la volatilité et l'instabilité des marchés financiers.

La faiblesse du dollar et la hausse concomitante des taux d'intérêt pourraient ralentir la reprise économique qui se profile.

Cette poussée de fièvre sur les taux d'intérêt, du moins si elle perdure, pourrait rendre le financement de l'Etat plus onéreux.

Monsieur le ministre des Finances, vous présentiez, lundi, le rapport annuel 1993 de la dette publique et vous avez naturellement précisé que vous étiez fort conscient de la situation. Vous avez d'ailleurs réitéré un nouvel appel pour un « Pacte fédéral » de rigueur. Nous ne pouvons qu'y souscrire et, par conséquent, nous désapprouvons la déclaration du ministre de la Communauté française qui s'est dit réticent à cette sagesse élémentaire. A la lueur des prévisions budgétaires de la Communauté, il ne peut d'ailleurs en être autrement.

Heureusement, notre grand argentier a pu aussi annoncer que la reprise, les mesures du plan global et la lutte contre la fraude aidant, les recettes fiscales au cours des cinq premiers mois de l'année ont progressé de 13 p.c.

Voilà donc une information positive qui, espérons-le, ne sera pas uniquement temporaire.

Il me tient à cœur, néanmoins, de souligner que, malgré la gestion toute empreinte de rigueur qui caractérise la politique de dépenses, ce sont au total près de 15 milliards qui ont été affectés de manière prioritaire à la sécurité, à la justice, à la lutte contre la fraude fiscale et à une présence active de nos forces armées dans des missions internationales à caractère humanitaire.

Voici quelques exemples à cet égard : les contrats de sécurité visant à rencontrer les besoins des administrations communales en cette matière, des mesures prises pour la maîtrise de l'immigration, des moyens supplémentaires pour la réorganisation de l'appareil judiciaire. Voilà le début de « l'implémentation » du contrat avec le citoyen dont on parle si souvent depuis novembre 1991.

Mais renouer un contrat de confiance avec le citoyen passe non seulement par plus de sécurité et de justice, mais aussi par l'assurance à lui donner que, sur le plan de l'impôt, un traitement juste et égal est appliqué à tous. Il faut donc continuer à œuvrer pour une perception meilleure et plus juste de l'impôt sans changement incessant de la législation.

C'est pourquoi de gros efforts ont été faits au niveau des enveloppes pour le recrutement et l'informatisation du ministère des Finances.

Et on commence déjà à en voir quelques résultats puisque le projet Belcotax, qui vise l'exemption des déclarations fiscales à l'impôt des personnes physiques là où toutes les données sont d'office en possession de l'administration, pourra encore être concrétisé dès cette année. Nous venons d'ailleurs de voter récemment les changements de procédure nécessaires à cet effet, qui seront d'application très prochainement pour bon nombre de pensionnés. Voilà de quoi simplifier la vie de ceux-ci, ainsi que la tâche de l'administration. Nous ne pouvons que nous en féliciter.

Et je crois que nous devons, malgré une politique rigoureuse, persister dans la voie de la recherche d'une confiance accrue — ou à retrouver — du citoyen, sous peine de voir s'accroître dans la population des sentiments de frustration qui se traduiraient par des votes-rejet ou des votes-sanction encore plus importants que ceux que nous avons connus il y a peu.

C'est pourquoi nous devons nous atteler à notre problème majeur, à savoir l'emploi. Certes, nous serons aidés par un retour à la croissance qui avoisinera peut-être bientôt 2 p.c. Mais nous devons être encore plus innovateurs en la matière si nous ne voulons pas décevoir trop de nos concitoyens.

Tout devra être mis en œuvre : plus d'emplois de proximité, probablement un peu plus de flexibilité et, pour les jeunes que l'on ne peut oublier, une meilleure formation et plus de soutien pour un premier emploi.

Voilà pour le niveau national. Comme je l'ai déjà dit à plusieurs reprises à cette tribune, à la suite de la mondialisation de l'économie, nous devons encourager un dialogue au sein de l'Organisation internationale du travail, l'OIT, au sujet de la clause sociale. Michel Hansenne, directeur général du Bureau international du travail, l'a d'ailleurs souligné en donnant, il y a quelques jours, le coup d'envoi des travaux de l'assemblée générale annuelle de l'OIT qui fête son 75e anniversaire. Il s'en est expliqué, dans un article de très haut niveau, publié dans le journal *Le Monde*, daté du mardi 21, duquel il ressort que si l'objectif se justifie amplement et peut se définir, il exigera, pour s'en approcher, des structures de dialogue adéquates et des modulations sans lesquelles les effets escomptés ne seraient pas atteints.

C'est dans cet esprit empreint de rigueur mais aussi d'espoir, avec la ferme volonté de continuer à œuvrer pour conserver, gagner ou regagner la confiance de nos concitoyens, que le groupe PSC votera cet ajustement du budget 1994. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Schiltz.

De heer Schiltz (VU). — Mijnheer de Voorzitter, op mijn beurt wil ik mijn waardering uitspreken voor de wijze waarop de bespreking van deze materie in de commissie voor de Financiën werd georganiseerd. De degelijke informatie aan de leden en het werk van de rapporteur heeft geleid tot de totstandkoming van een zeer interessant document voor een ieder die het verloop van onze publieke financiën van nabij wil volgen. Helaas krijgen dergelijke verslagen niet meer de aandacht die ze vroeger wel hadden en geldt dit jammer genoeg ook voor de bespreking in dit halfrond. Voor dit zeer selecte publiek zal ik daarom slechts enkele korte beschouwingen naar voren brengen, niet zozeer om de toestand van de publieke financiën nog eens breedvoerig uit de doeken te doen, want voor wie daarmee de jongste jaren vanuit zijn werk in een uitvoerend bestuur of als wetgever te maken kreeg, valt er niet veel nieuws te melden. Er zijn echter enkele belangrijke politieke verklaringen afgelegd die rechtstreeks of onrechtstreeks met deze materie te maken hebben en daarover wil ik wel enkele puntjes op de « i » zetten.

In de marge betreft ik dat ook in dit verslag wordt meegedaan, allicht zonder kwade bedoelingen, aan de mythetvorming alsof de periode 1988-1991 voor de publieke financiën alleen maar verlorren jaren betekende. Ik zeg dat niet om mijzelf te verdedigen, maar omdat de historische waarheid ook haar rechten heeft. Vooraleer dergelijke sterke uitspraken te doen, zou men zich beter eerst inleven in de *communis opinio* van dat ogenblik, inzonderheid wat betreft de te bereiken norm. Ik herinner eraan dat de toen algemeen beoogde norm in de praktijk ook werd bereikt. Sommige instanties die nu beweren dat wij in 1988-1990 niet genoeg hebben gedaan, hebben destijds de Regering die norm wel mee opgelegd,

maar zijn daarbij helaas vergeten of hebben uit zwakheid nagelaten de financiering van de sociale zekerheid in die norm te betrekken en ook die uitgaven aan hun uitgavennorm te onderwerpen. De Regering heeft toen gewoon uitgevoerd wat de meerderheid van het Parlement had beslist en waarvoor zij bovendien de zegen kreeg van de monetaire instanties. Dat is de historische waarheid.

Bovendien is de toenmalige Regering gestart met een ernstige verlaging van de fiscale druk. De minister van Financiën zal zich beter dan wie ook herinneren dat de Regering daarvoor niet werd beloofd, omdat de fiscale ontvangsten toen de ontwikkeling van de conjunctuur niet zijn gevolgd. Zoniet had de Regering toen in sterke mate de norm overtroffen die door de Nationale Bank en door de regeringsverklaring voor de sanering van de overheidsfinanciën werd aangehouden. Men kan daarover trouwens het verslag op bladzijde 14 bekijken en vaststellen dat die periode voor de publieke financiën allesbehalve een verloren periode is geweest. Het zijn trouwens de enige jaren waarin de omvang van de staatsschuld in verhouding tot het bruto nationaal produkt is gedaald.

Wat de actuele toestand betreft, kan terecht worden aangestipt dat de ontwikkeling van de begroting niet zo negatief is en dat de Regering er, enerzijds, klaarblijkelijk in slaagt de doelstellingen te realiseren die zij zelf heeft vooropgesteld, meer bepaald het in toom houden van de primaire uitgaven. Anderzijds zijn de fiscale en de algemene ontvangsten van die aard dat, behoudens onvoorzienbare omstandigheden, 1994 voor de openbare financiën als een orthodox jaar kan worden beschouwd. Wij moeten toegeven dat deze toestand het gevolg is van de samenvloeiing van twee elementen: het goed in de hand houden van de departementale uitgaven van de overheid en een gelukkig herstel van de elasticiteit van de inkomsten.

Het is juist dat de fiscale druk door de maatregelen van het globaal plan enigermate verhoogt. Men moet echter ook zo eerlijk zijn om toe te geven dat deze verhoging de eerdere verlaging van de fiscale druk niet compenseert. De statistiek in het verslag begint maar vanaf het jaar 1991. Een overzicht vanaf het jaar 1971 zou een beter beeld geven van de trendmatige ontwikkeling van de fiscaliteit.

Ook de oppositie moet toegeven dat men niet tegelijkertijd de fiscale druk kan verlagen en de schuldenlast reduceren. Indien de schuldenlast en de rentelast een aanvaardbaar niveau zouden hebben, zou ik ongetwijfeld pleiten voor een verlaging van de fiscale druk tot onder het Europees gemiddelde. Dit zou voor iedereen heilzaam zijn, ook voor onze economie. Het is echter evident dat dit zonder risico alleen kan worden gerealiseerd in een langdurige periode van *boom*-conjunctuur.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, in de gunstige ontwikkeling van de inkomsten is de opbrengst van de privatisering vervat. Deze opbrengst kan niet worden geëxtrapoleerd naar de toekomst. Trendmatig en structureel moet men zich bewust zijn van het feit dat deze bron over enkele jaren zal zijn opgedroogd. Ik heb bedenkingen bij het feit dat sommige privatiseringen worden aangekondigd, maar blijkbaar moeilijk uitvoerbaar zijn, terwijl de overheid sommige andere mogelijkheden schijnt te negeren, hoewel zij realiseerbaar zijn. Een nuchtere evaluatie van mogelijkheden is hier op haar plaats.

Twee politieke verklaringen die verband houden met deze begroting, verdienen enige commentaar.

In de eerste plaats hebt u opgeroepen tot een federaal pact voor de beheersing van het globaal tekort van de overheidsuitgaven.

Ten tweede werden er politieke verklaringen afgelegd door één van de coalitiepartners over de noodzaak om het regeerakkoord in sociale zin te herzien.

Wat het eerste punt betreft, is de discussie op een vrij ongenueerde manier van start gegaan omwille van de boude verklaringen van de gouverneur van de Nationale Bank, die Gemeenschappen en Gewesten op de beklagdenbank heeft gebracht en daardoor in de publieke opinie een odium heeft gecreëerd ten opzichte van alle Gemeenschappen en Gewesten, zonder onderscheid.

Ik betreurt dit, omdat hij een deel van zijn argumentatie put uit het feit dat de jongste maanden plots een andere norm werd gehanteerd dan die welke voorheen gebruikelijk was, en dat men bij de berekening van de last die de overheid draagt, posten is gaan betrekken die vroeger niet in aanmerking werden genomen. Over de begroting van de Franse Gemeenschap en van het Waalse Gewest kan ik niet oordelen en ik voel mij daartoe ook niet geroepen. Voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap is men er altijd van overtuigd geweest dat men in orde was volgens de regels van de Hoge Raad voor financiën, maar nu moet men vaststellen dat er een nieuwe norm geldt die elementen bevat waarvan ik eerlijk gezegd niet goed inzie dat zij een reële last voor de openbare financiën vormen.

Zo neemt men bijvoorbeeld ook de waarborgen voor het Fonds voor schoolgebouwen in aanmerking. Ik aanvaard dat men in balansen een provisie inschrijft voor dubieuze debiteurs, maar dat doet men toch niet voor niet-dubieuze debiteurs. Iedereen weet dat de leningen voor het bouwen van scholen voor het vrij onderwijs door de overheid gewaarborgd zijn, maar dat is eigenlijk een zuiver theoretische waarborg, vermits die schulden hoe dan ook worden terugbetaald en het tegendeel nog nooit is voorgekomen. Ik zie dan ook niet goed in waarom men plotseling het tekort van de Vlaamse Gemeenschap moet vergroten door deze post aan de uitgavenzijde in te schrijven. Dit is niet ernstig. Bovendien is heel deze problematiek zo complex dat men erover in het publiek geen lapidaire uitspraken moet doen, alsof de Gemeenschap geen begrotingsdiscipline zou hebben.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, u hebt een oproep gedaan om een federaal pact te sluiten, een afspraak te maken, zodat we tegenover de internationale gemeenschap het bewijs kunnen leveren dat we op de goede weg zijn, dat we ons aan de norm houden en dat we ongetwijfeld behoren tot het peloton dat de doelstellingen van Maastricht zal bereiken. Ik ben het hiermee volkomen eens en mijn partij overigens ook. We hebben er alles bij te winnen, zowel op het gebied van de rentestand en de investeringen, dat we tegenover de internationale gemeenschap ons imago kwijteraken — als we dat al hebben, want ik denk dat dit sterk is verbeterd — van een land van potverteerders waarvan de openbare financiën op lange termijn niet betrouwbaar zijn. Laten we dus inderdaad kijken of we een dergelijk federaal pact kunnen sluiten, maar dan moet het wel een pact zijn, een onderhandelde en op vrijwillige basis gesloten overeenkomst. Dat is de essentie van artikel 1 van onze Grondwet en alles wat hieruit voortspuit.

Uit de pers meen ik echter verstaan te hebben dat u het ook zo bedoelt, mijnheer de Vice-Eerste minister, en dat er geen sprake kan zijn van een poging om op een of andere manier een dictaat op te leggen.

Hierbij wil ik vijf toch wel essentiële elementen van zo een pact opsommen. Natuurlijk mag niet worden geraakt aan de basisconceptie van het financieringssysteem van deze overgangsfase. Men kan zich allerlei bedenkingen maken over de wijze waarop in onze federale Staat de deelgebieden hun werkmiddelen verwerven, maar we bevinden ons in een overgangsfase. Deze overgangsfase is de politieke vertaling van een moeizaam bereikt en langdurig bediscussieerd compromis dat het voorlopige eindpunt vormt van een jarenlange strijd in ons land die vele Regeringen het leven heeft gekost.

In dat systeem is een belangrijke intercommunautaire solidariteit vervat. Naast de sociale zekerheid zit er in de financieringswet een belangrijke vrijwillig aanvaarde transfer. Het bevat evenwel ook een rechtstrekkende van bepaalde « scheefgroeiingen » die voorheen in de rijksmiddelenbegroting van het unitair systeem waren geslopen. Ik denk onder meer aan de wijze waarop de onderwijsbegroting werd opgesteld en aan de manier waarop het departement Openbare Werken omwille van communautaire evenwichten moest tewerk gaan. In het overgangsregime is er een belangrijke correctie van de occulte solidariteitsstromen via de rijksmiddelenbegroting. De derde stroom is de sociale zekerheid, maar die staat hier nu niet ter discussie.

Het is niet mogelijk daar nu, halverwege de operatie en voor de equilibrering, die voor het jaar 2000 moet worden bereikt, op een of andere manier op terug te komen.

Bovendien moet men er ook rekening mee houden dat er in dit overgangssysteem een niet-onbelangrijke deelname van de deelgebieden in de sanering van de overheidsfinanciën is begrepen.

De huidige Eerste minister heeft steeds voorgehouden dat de financieringswet van 1989 een belangrijke saneringsoperatie was voor de publieke financiën. Volgens mij kan dan ook aan het basisconcept niet worden getornd.

Een dergelijk pact veronderstelt ook dat de centrale overheid maximale zorg besteedt aan het behoud van de normale elasticiteit van de ontvangsten. Men kan de deelgebieden geen verplichtingen opleggen die zij vrijwillig aanvaarden en contractueel onderschrijven om hun uitgaven te verminderen als de federale overheid niet al het mogelijke doet om de normale fiscale inkomsten te realiseren. Immers, niet alleen de uitgaven maar ook de inkomsten hebben invloed op het globale tekortcijfer dat naar de internationale wereld wordt geprojecteerd. Vermits de Gemeenschappen en Gewesten daar geen greep op hebben, is dit een tweede, vaststaand element inzake de verantwoordelijkheid van de federale overheid.

Een ander aspect van een dergelijk federaal pact is het onder controle houden van de sociale zekerheid. Dit was trouwens, naast de onvoldoende elasticiteit van de ontvangsten, het enige zwakke punt in de ontwikkeling van de openbare financiën in de vorige legislatuur. Het toezien op het evenwicht van de sociale zekerheid is de belangrijkste opdracht voor de federale overheid, vermits de Gemeenschappen en de Gewesten op dat gebied tot nu toe weinig of geen bevoegdheden hebben. De vooruitzichten lijken nogal gunstig, maar, zoals de heer Geens, wil ik er toch op wijzen dat het resultaat wordt bereikt door het onttrekken van belangrijke inkomsten aan de rijksmiddelenbegroting.

Dit gebeurt op twee niveaus, enerzijds, door het verkleinen van de fiscale « assiette » en, anderzijds, door het systeem van de alternatieve financiering, de geaffecteerde ontvangsten. Indien deze ontvangsten zouden kunnen worden gebruikt voor de rijksmiddelenbegroting, dan zou de overheid daardoor haar eigen tekort kunnen verminderen. Het gaat niet op ervan uit te gaan dat het evenwicht in de sociale zekerheid is bereikt en de mogelijkheden voor de federale overheid automatisch te verminderen om het tekort te drukken. Dit is een optisch bedrog. Wanneer men de Gemeenschappen en de Gewesten vraagt zich in zo'n federaal pact in te schrijven, mag een dergelijk bedrog niet worden gepleegd.

Het is hier niet de plaats om onderlinge rekeningen tussen Gemeenschappen en Gewesten te maken, maar lineaire maatregelen kunnen niet in zo'n pact worden opgenomen. Men moet de begroting van de Gemeenschappen en de Gewesten nemen zoals ze zijn. Men kan ze niet verplichten om een eenvormig percentage in te leveren. Het pact moet inderdaad op een zo objectief mogelijke wijze rekening houden met de structuur, de evolutie en de werkelijke toestand van de financiën van de verschillende onderdelen.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, indien het federaal pact een kans op slagen wil hebben, dan moet men bereid zijn een grotere fiscale verantwoordelijkheid te geven aan de Gemeenschappen en de Gewesten. Zij weten waar en wanneer zij een inspanning kunnen doen. Sommige deelgebieden kunnen misschien gemakkelijker in de uitgaven snijden dan andere en in andere deelgebieden zal men, terecht of ten onrechte, opteren voor meer inkomsten. Dit is de politieke keuze die de Gemeenschappen en de Gewesten zelf moeten maken. Van zodra de overgangperiode voorbij is, zal dit trouwens een evidentie zijn in het definitief systeem van de financiering in onze federale Staat.

De volgende politieke opmerking betreft een pijnlijk onderwerp, namelijk *le retour du cœur*, een sociale correctie. Wie zou die trouwens niet wensen?

Maar het kan niet voldoende worden herhaald dat het niet-breken van het sneeuwbal-effect en het niet-definitief onder controle brengen van dat proces een anti-sociale en een asociale politiek betekent. Immers, de gevolgen daarvan zijn zo rampzalig dat men met de beste wil van de wereld niet meer in staat zal zijn om ons sociaal systeem overeind te houden. In een Staat, die zijn investeringsuitgaven en zijn uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling niet op een gemiddeld Europees peil kan houden, waardoor de bron van de welvaart en de financiering van het

sociaal systeem in het gedrang wordt gebracht, kan men de consumptie-uitgaven niet uitbreiden zonder er zeker van te zijn dat de nefaste sneeuwbalontwikkeling is gestopt.

In het politieke milieu moet men dus de moed hebben om de bevolking de waarheid te zeggen. Laten we de eerlijkheid hebben om de internationale statistieken te bekijken, waaruit nog onlangs is gebleken dat ons land bij de koplopers behoort wat betreft de individuele welvaart en de herverdeling van deze welvaart. Dit verheugt ons en daar hebben wij helemaal niets tegen. Integendeel, economisch is dit goed op voorwaarde dat het systeem in evenwicht kan blijven.

Als men bij de koplopers wil blijven behoren, dan mag men nu geen grote risico's nemen. Naar mijn gevoelen zullen we nog twee tot, hopelijk ten hoogste, vier jaar door de tunnel moeten. Ik weet dat dit beeld versleten is en dat het een averechts effect heeft gehad op de publieke opinie omdat de bevolking de indruk kreeg in een eindeloze tunnel te zijn beland.

Indien wij inderdaad een van de laagste armoedepercentages hebben van de hele wereld — en dat blijkt overduidelijk uit de internationale gegevens, die niet door de Belgische Regering worden opgemaakt, maar door betrouwbare instellingen — dan moeten wij de moed hebben om de bevolking te zeggen dat wij nu een pauze moeten inlassen teneinde onze welvaart en onze sociale rechtvaardigheid ook na het jaar 2000 te beveiligen. Dat is toch niet te veel gevraagd! Is het zo moeilijk voor de politieke partijen om deze eenvoudige boerenwijsheid duidelijk te maken?

Het is niet de taak van de oppositie om raad te geven. De Regering moet weten wat zij doet. Toch is het ons inziens in het belang van de hele bevolking dat het federaal pakt lukt, zij het met inachtneming van de vijf condities die ik heb opgesomd. Wij hopen ook dat de wijsheid de bovenhand zal halen op een herneming van een lichtvaardige, consumptieve politiek, die wij ons op het ogenblik niet kunnen veroorloven. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Van Rompuy.

De heer Van Rompuy, Vice-Eerste minister en minister van Begroting. — Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de rapporteur voor het verslag, dat een grote informatieve waarde heeft. Dit is voor een groot stuk te danken aan de hoorzittingen die werden georganiseerd met de heer Van Praet en met de gouverneur van de Nationale Bank. De rapporteur beklaagt zich erover dat hij weinig lezers zal hebben. Ik ben alleszins een van zijn lezers, meer bepaald van die delen van het verslag die betrekking hebben op de vergaderingen waar ik niet mocht of kon aanwezig zijn. Een van de grootste genoegens die men in het leven kan hebben, is het genoeg gelezen te worden. *The pleasure to be read.* Ik ben trouwens een van de weinigen die — zonder frustratie — kan zeggen dat ik meer lezers dan kiezers heb. (*Gelach.*)

Alvorens in te gaan op het ontwerp dat wij vandaag bespreken, wil ik enkele bedenkingen geven bij de algemene economische toestand. Zowel op nationaal als op internationaal vlak is de economische toestand aan snelle wijzigingen onderhevig.

In de zomer van 1992 had men noch in ons land noch in de andere landen enig inzicht in de omvang van de recessie die zich voor 1993 aftekende. Er zijn natuurlijk altijd profeten, maar die dagen gewoonlijk op na de feiten.

De meesten konden niet voorzien dat wij voor de grootste achteruitgang inzake economische activiteit stonden sinds de Tweede Wereldoorlog. Thans blijkt dat die achteruitgang 1,3 pct. belooft.

Sommigen konden ook niet geloven dat technisch gezien de recessie in 1994 zou overwonnen worden. Zij konden niet geloven dat wij dit jaar zouden overgaan van een negatieve economische groei naar een positieve. Ik herinner mij zeer goed dat ik op ongehoofd werd onthaald, toen ik in januari van dit jaar beweerde dat de recessie voorbij was. Sindsdien wijzigden de gegevens week na week. De gouverneur van de Nationale Bank kan nu zelfs meedelen dat de economische groei in 1994 1,5 pct. zal bedragen. Dat is natuurlijk nog weinig. De groei die wij nu kennen is immers zwakker dan de groei in de periode 1974-1984, een periode die wij

gemeenzaam een periode van economische crisis noemen. Dit is een tweede element waaruit blijkt hoe vlug de toestand kan wijzigen.

Er is nog een derde element. Wie had in het begin van het jaar zich er aan verwacht dat de lange-termijnrente, die toen iets boven 6 pct. lag, gisteren circa 8 pct. zou bedragen, met alle weerslag van dien op de economische activiteit, met name op de staatsschuld en op de lasten die daaruit voortvloeien? Deze evolutie was niet te voorzien, maar zij heeft nochtans belangrijke economische en budgettaire gevolgen.

Sommige elementen getuigen meer van een gebrek aan vertrouwen dan van een gebrek aan vooruitziendheid. In de zomer van vorig jaar pleitten Leuvense economen — sommige in het Parlement — met overtuiging voor een devaluatie van de Belgische frank. Volgens hen was dat de enige methode om de rente te doen dalen. De rente is gedaald in ons land en is zelfs op de korte termijn heel dicht gekomen bij de rente in Duitsland en Nederland zonder dat daarvoor een monetaire aanpassing nodig was. De gegevens kunnen dus bijzonder vlug wijzigen.

Wij staan nu voor een evolutie die enige onrust wekt, namelijk een stijging van de lange-termijnrente. De vraag rijst welke weerslag dit zal hebben, ook op onze begroting, indien de tendens zich bevestigt. In het rapport van de heer Geens vindt u daarover interessante beschouwingen van de gouverneur van de Nationale Bank. Hij beweert dat de beweging die wij momenteel kennen uiteraard verband houdt met allerlei psychologische gedragingen die overwaaien uit de Verenigde Staten naar aanleiding van de te verwachten inflatie maar ook met het tot voor enkele maanden historisch laag peil van de lange-termijnrente in Duitsland, en ook in ons land.

Mijnheer de Voorzitter, ik wou toch even de aandacht vestigen op deze algemeen economische context die bestendig in beweging is.

Ondanks alle kritiek die kan worden geleverd, zijn er toch ook enkele belangrijke positieve elementen in de economische toestand en de economische ontwikkeling, niet in het minst op het vlak van de betalingsbalans. Daar registreerden wij in 1993 een overschot op de lopende rekening van 375 miljard. Men deed ons opmerken dat het om een louter deflatorisch verschijnsel zou gaan en dat dit alleen verband hield met de achteruitgang van de invoer en met het feit dat wij slechter presteerden inzake economische groei dan de ons omringende landen. Men waarschuwde ons ook dat wij ons niet mochten blind staren op dit overschot omdat het in feite zou wijzen op een niet al te gezonde economie. Het overschot op de lopende rekening is in de loop van dit jaar echter niet verkleind. Integendeel, het vergroot, en niet alleen wat de Belgisch-Luxemburgse Unie maar ook wat België betreft, dit in een periode waarin wij evolueerden van een negatieve naar een positieve economische groei. Normaal kon men verwachten dat het overschot zou verminderen, maar dat blijkt niet het geval te zijn. Het is duurzamer dan velen hadden gedacht.

Dezelfde positieve ontwikkeling is er op het vlak van de inflatie. Ondanks het feit dat de indirecte belastingen verhoogd zijn, is de inflatiegraad in België vergelijkbaar met deze in landen die zeer sterk gehecht zijn aan de monetaire stabiliteit en is zelfs lager dan de gemiddelde inflatiegraad in de Europese Unie.

Hetzelfde geldt voor de economische groei in ons land die in 1993 slechter was dan in de andere landen van Europa maar in 1994 op hetzelfde peil gekomen is als in de rest van Europa.

Hetzelfde kan worden gezegd over de werkloosheid. Die is niet alleen bij ons, maar in heel West-Europa veel te hoog. Volgens geharmoniseerde statistieken is de werkloosheid in ons land echter hoger dan in de rest van Europa en steekt de aangroei in 1993 en begin 1994 niet noemenswaardig af tegenover die in onze belangrijkste buurlanden. Dit zijn allemaal positieve elementen die de onderbouw vormen van onze munt die de jongste maanden zeer sterk staat.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb het in de Senaat reeds eerder gezegd. Ik heb soms de indruk dat men in het buitenland meer vertrouwen heeft in ons beleid dan in het binnenland.

Wat nu meer specifiek de toestand van onze openbare financiën betreft, kan ik het volgende zeggen. Op het vlak van de tekorten blijft de hoop gewettigd dat, ondanks de stijging van de lange-

termijnrente, maar rekening houdend met de daling van de korte-termijnrente in de loop van de jongste maanden, ons begrotings-tekort onder de 6 pct. zal liggen, dus dicht bij de vooropgestelde norm van 5,7 pct. Ik heb in de commissie de verschillende instituten aangehaald die het tekort hebben geraamd. Men kan ze natuurlijk, zoals men daarstraks heeft gedaan, opdelen in instituten die onder invloed staan van de Belgische Regering, die wij kunnen overtuigen en manipuleren, of instituten die onafhankelijk, autonoom, onbevooroordeeld en onzijdig ramingen maken. Ik zou daar nog van onder de indruk kunnen komen als die ramingen grote verschillen zouden vertonen. Wie echter weet wat er al niet komt kijken bij de raming van het BNP-cijfer, kan niet onder de indruk komen van een verschil van 0,2 à 0,3 pct. en ook ik heb meer nodig om intellectueel overtuigd te worden.

Volgens de Europese Commissie — en dit is toch een belangrijke vaststelling — zitten wij voor het eerst sedert vele jaren onder het gemiddelde van de rest van Europa. In de loop van de jongste jaren zijn wij er dus in geslaagd ons tekort dat lange tijd veel groter was dan het gemiddeld tekort in Europa, op het niveau van de meeste lidstaten van de Europese Unie te brengen.

In 1993 bedroeg de fiscale en parafiscale druk in ons land ongeveer 46,5 pct. van het bruto binnenlands produkt. Zelfs als men ervan uitgaat dat in 1994 de fiscale en parafiscale druk nog gestegen is met 0,7 à 0,9 pct. dan bedraagt hij in 1994 toch nog altijd een goed stuk minder dan in het gezegende jaar 1987, toen hij 47,9 pct. bedroeg.

Ingaand op wat de heer Schiltz daarnet heeft gezegd, lijkt het mij nogal evident dat iedereen voorstander is van een verlaging van de fiscale en parafiscale druk. Wie kan daar nu tegen zijn! De vraag is echter of men reeds in de jaren 80 tot die verlaging van de fiscale en parafiscale druk moest overgaan. Volgens een niet gepubliceerde berekening van de Kredietbank — die ik de geïnteresseerden wel kan bezorgen — zouden wij vandaag de 3 pct.-norm hebben bereikt indien de fiscale en parafiscale druk in 1993 nog altijd dezelfde zou zijn geweest als in 1987. Deze vaststelling behoort natuurlijk tot de geschiedenis, maar het is alleszins waar dat een politiek, zelfs een sympathieke, op het vlak van fiscale en parafiscale druk altijd in de juiste context moet worden gesitueerd.

Dan wil ik het nog hebben over de fiscaliteit en de vermindering van de koopkracht. In het debat is het voorbeeld aangehaald van een gezin met twee kinderen en de inkomensinlevering die het moest ondergaan. De CVP maakte inderdaad deel uit van de Regering begin van de jaren 80. De waarheid gebiedt mij evenwel te zeggen dat tussen 1981 en 1985 de koopkracht met 10 pct. is achteruitgegaan via diverse technieken, onder meer door de niet-indexering van de inkomens. De waarheid gebiedt mij ook te zeggen dat de drie indexsprongen van de periode 1984 tot 1987 in franken van vandaag goed zouden zijn geweest voor 270 miljard, zijnde 3,4 punt van het BNP. Nooit voorheen vond er zo een operatie plaats. Wij nemen de verantwoordelijkheid op ons voor deze maatregelen, maar we moeten de eerlijkheid opbrengen om te zeggen dat dit een amputatie van de koopkracht betekende.

Ook al is dat niet allemaal volgens de weg van de verhoging van de fiscaliteit gebeurd, voor de burger die zo vaak, maar na 12 juni duidelijk minder, ten tonele wordt gevoerd, komt dat allemaal op hetzelfde neer. Ik begrijp natuurlijk dat men de kritiek concentreert op de fiscale en parafiscale druk. Wanneer een onderneming in moeilijkheden geraakt geven adviesbureaus meestal ook de raad om naar de «core business» terug te keren, naar de produkten waarvoor de onderneming het meest performant is. Ik heb de indruk dat de VLD na 12 juni opnieuw en met alle kracht terugkeert naar het verhaal van de fiscaliteit, omdat andere verhalen nu bij de kiezer minder goed aanslaan.

Nochtans beschikken we over ruim voldoende argumenten om de kritiek op de fiscale en parafiscale druk te relativiseren. Verder wil ik het kort hebben over de opmerking van het Rekenhof, waarop de heer Geens heeft gealludeerd. Als gewezen medewerker respecteer ik hem ten eerste, maar hier moet ik hem toch even terechtwijzen. Het Rekenhof heeft namelijk precies op het punt van de alternatieve financiering van de sociale zekerheid helemaal geen kritiek geuit. Over de belastinggelden die rechtstreeks naar de Schatkist vloeien zegt het Rekenhof letterlijk: «Door deze handelwijze heeft de Regering duidelijk aangetoond

dat het hier gaat om middelen waarover de Staat niet meer beschikt voor het volbrengen van de eigen opdrachten, maar enkel optreedt voor de inning voor rekening van derden.» Met derden wordt hier de sociale zekerheid bedoeld. Verder zegt het Rekenhof: «Indien strikt genomen nog kan worden aangenomen dat de alternatieve financiering van de sociale zekerheid niet wordt beschouwd als een tegemoetkoming tengevolge van de opdrachten van de federale Staat, doch als directe middelen die toebehoren aan de sociale zekerheid, dan geldt deze redenering minder voor de veiligheidscontracten.» Dit gaat echter slechts over een heel klein volume. Alleszins heeft het Rekenhof geen kritiek geuit over de alternatieve financiering van de sociale zekerheid.

Na deze algemene beschouwingen en nadat ik toch een weinig dieper ben ingegaan op de toestand van de openbare financiën in 1993 en 1994, wil ik nu overgaan tot enkele ideeën over de toekomstige evolutie. Het spreekt vanzelf dat we moeten verder gaan om de doelstellingen van het Verdrag van Maastricht inzake het jaarlijks tekort te bereiken. Een andere keuze bestaat er niet. Ook de Hoge Raad van financiën verdedigt die zienswijze in zijn verslag van maart 1994, al houdt hij nu rekening met een andere tijdsspanne dan bij het eerste convergentieprogramma.

Voor de opmaak van de begroting voor 1995 betekent dit dat wij de normen die door het nieuwe verslag worden vooropgesteld, moeten waarmaken. Twee elementen zullen daarin een belangrijke rol spelen.

Ten eerste is er de weerslag van de politiek van inkomensmatiging op de fiscale ontvangsten en op de sociale bijdragen. De inkomensmatiging is wel een degelijk economisch beleid, maar heeft zeker op korte termijn natuurlijk ook deflatoire gevolgen voor het budget. Wij zullen daarmee rekening moeten houden bij de opmaak van de begroting 1995.

Ten tweede hangt veel af van de duurzaamheid van de verhoging van de rente op de lange termijn. Het convergentieprogramma ging uit van een lange-termijnrente van ongeveer 7 pct., maar op het ogenblik ligt die al hoger. Het convergentieprogramma had voor de korte-termijnrente dan weer een percentage van 6 pct. in het vooruitzicht gesteld en die ligt op het ogenblik lager. Indien de lange-termijnrente zich op het huidige niveau handhaaft, zal het saldo onvermijdelijk een negatieve weerslag hebben op de staatsschuld.

De opmaak van de begroting van 1995 zal niet zo vanzelfsprekend gemakkelijk zijn als de begrotingscontrole die wij in maart 1994 hebben kunnen doen, onder meer om de redenen die ik daarnet heb opgesomd.

Ik weet niet of de minister van Financiën het nodig vindt om in te gaan op de opmerkingen van de heer Schiltz aangaande de ideeën in verband met het federaal pact, met betrekking tot de bijdrage van Gewesten en Gemeenschappen en van alle bestuursniveaus tot het bereiken van de Maastricht-norm. De vijf voorwaarden die hij heeft opgesomd, lijken mij niet onredelijk. In het kort impliceren deze voorwaarden dat men moet blijven voortwerken in het kader van de moeizaam bereikte financieringswet van 1988, later gewijzigd in het Sint-Michielsakkoord; dat het pact vrij wordt aangegaan door de betrokken instanties; dat elkeen — ook de sociale zekerheid en de federale overheid — zijn bijdrage moet leveren vooraleer er inspanningen worden gevraagd van andere instanties.

Ik heb echter een opmerking bij de fiscale autonomie. Eigenlijk hebben de Gewesten een grotere fiscale bevoegdheid dan zij zelf vermoeden. Sedert het in werking treden van de wet van 1980 kunnen zij reeds opcentiemen heffen op de personenbelasting. Ik heb er alle begrip voor dat de Gewesten dit trachten te vermijden. Als zij het niet doen moeten andere instanties het echter in hun plaats doen. Wanneer men pleit voor fiscale autonomie, moet men zich realiseren dat de Gewesten naast eigen — zij het beperkte — belastingbevoegdheid sedert veertien jaar over de mogelijkheid beschikken om opcentiemen te heffen.

Ik ben het eens met de heer Schiltz dat bij het beoordelen van de toestand van Gewesten en Gemeenschappen een aanvaardbare methodologie moet worden gevolgd. Dat de investeringen in het

vrij onderwijs die worden ingebracht ter aanvulling van het tekort voor hetzelfde bedrag als de investeringen die in het officieel onderwijs worden gedaan, gaat niet op. Wij zijn trouwens van plan om in de interministeriële conferentie van de regionale en federale ministers van Begroting en van Financiën een conventie af te sluiten in verband met de methodologie die aan de basis moet liggen van de bepaling van de tekorten.

Wanneer een Gewest of een Gemeenschap een bijzondere budgettaire techniek toepast, moet zij hiervoor een *ruling* ondergaan opdat men niet zou worden overvallen door allerlei vormen van debudgettering of door technieken die in het andere Gewest of in de andere Gemeenschap niet bestaan en zodoende de vergelijking tussen de entiteiten scheeftrekt.

Er was reeds overeengekomen dat het overlegcomité zich over het verslag van de Hoge Raad van financiën met betrekking tot de bijdrage van elke entiteit zou beraden. De minister van Financiën heeft hieraan een andere vruchtbare gedachte toegevoegd die kan voortvloeien uit de raadpleging van het overlegcomité. Ik was reeds sedert eind mei op de hoogte van zijn idee van het federaal pact, dat hij heeft toegelicht in een interview in *L'Echo de la Bourse*. Pas bij de herhaling van deze idee, enkele dagen geleden, is zij een politiek thema geworden. Ik laat het aan mijn collega over om deze idee verder uiteen te zetten.

Het probleem van de Gewesten en de Gemeenschappen had in 1993 in mindere mate te maken met tekorten. De minister van Financiën en ik zelf hebben wel moeten vaststellen dat het uitgangspunt van de centrale overheid zich dicht bij de nullijn situeert, terwijl het bij Gewesten en Gemeenschappen rond de 4 pct. ligt. Op langere termijn is dit onhoudbaar. Wanneer het tekort op een globale manier wordt aangepakt, om de tekorten binnen de vooropgestelde norm te laten evolueren, dan spreekt het vanzelf dat er een overeenkomst moet worden gesloten over de uitgavenkant, vermits de inkomsten vastliggen.

Ik heb nog een laatste bedenking. We moeten inderdaad oppassen dat we het stuur van de sanering niet loslaten, nu we in 1994 op het vlak van het terugdringen van het tekort vooruitgang hebben geboekt en de economie lichtjes herleeft, volgend jaar mogelijk met een groei van 2,5 pct. Als we niet verder saneren, zouden de inspanningen die de jongste jaren met zoveel moeite werden geleverd, vrij snel verloren kunnen gaan. Hoe aantrekkelijk het ook is om een programma met bepaalde accenten uit te werken, het kan niet anders of het opstellen van de begroting voor 1995 zal een zwaardere opdracht worden dan de begrotingscontrole van maart van dit jaar.

Ik druk mij hierbij uit met de voorzichtigheid van een Sioux. Onze allereerste opdracht is precies onze begrotingskoers te blijven volgen. Men mag niet vergeten dat elke politiek helaas geld kost. Ik weet het wel: het is een kwestie van prioriteiten, maar naarmate de ruimte beperkter wordt, wordt het bepalen van deze prioriteiten steeds moeilijker. Een voorbeeld hiervan is de veiligheidsproblematiek. Wij hebben nu een inspanning gedaan. Voor de politiediensten zullen 2 000 mensen bijkomend worden aangeworven, maar dit betekent uiteraard dat wij daarvoor 2 miljard hebben moeten uittrekken die mede gefinancierd wordt door een verhoging van de indirecte belastingen. Indien we op die weg willen voortgaan — en we willen onder meer nog contractuelen aanwerven voor de rijkswacht zodat de rijkswachters zelf meer aanwezig kunnen zijn in het straatbeeld — dan moeten we daarvoor elders compensaties vinden. Dit is een elementaire waarheid die we in deze periode van lichte economische heropleving echter niet uit het oog mogen verliezen.

Indien we meer budgettaire ruimte hadden, zouden we veel meer kunnen doen voor de werkgelegenheid en voor de veiligheid. Een van de drama's is dat we ook meer zouden moeten kunnen doen op het gebied van de vermindering van de sociale lasten, waarschijnlijk de sleutel bij uitstek voor meer werkgelegenheid in de toekomst, maar budgettair hebben we daar geen ruimte voor.

Voor elke vermindering van de sociale lasten moeten we nu, bij gebrek aan financiële ruimte, compensatie zoeken en zo worden we maatschappelijk en economisch beperkt. En toch zouden we

de vermindering van de sociale lasten moeten kunnen uitbreiden, om meer werkgelegenheid te creëren. Zo houdt alles met alles verband en is de politiek van sanering van de openbare financiën levensnoodzakelijk om een politiek van bevordering van de werkgelegenheid en de veiligheid te kunnen voeren.

De Regering is vast besloten in de zomer van dit jaar verder de ingeslagen weg te volgen om in de loop van de komende maanden en het komende jaar de vruchten te kunnen plukken van de doortastende politiek die sinds maart 1992 is gevoerd.

Tot zover, mijnheer de Voorzitter, enkele bedenkingen bij wat hier vanmiddag is gezegd. (*Applaus.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten en bespreken wij de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES VOIES ET MOYENS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1994

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE RIJKSMIDDELENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1994

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1994.

Wij bespreken nu de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting van het begrotingsjaar 1994.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents n°s 1122-1 et 2, session 1993-1994, du Sénat de Belgique et documents n°s 1411/1 et 1414/1, session 1993-1994, de la Chambre des représentants de Belgique.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 1122-1 en 2, zitting 1993-1994, van de Belgische Senaat en stukken nrs. 1411/1 en 1414/1, zitting 1993-1994, van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

Article 1er. Pour l'année budgétaire 1994, les recettes courantes de l'Etat sont réévaluées:

Pour les recettes fiscales, à 1 168 074 100 000 francs;

Pour les recettes non fiscales, à 177 460 000 000 de francs,

Soit ensemble 1 345 534 100 000 francs, conformément au titre I du tableau ci-annexé.

Artikel 1. Voor het begrotingsjaar 1994 worden de lopende ontvangsten van de Staat herhaamd:

Voor de fiscale ontvangsten, op 1 168 074 100 000 frank;

Voor de niet-fiscale ontvangsten, op 177 460 000 000 frank,

Zegge te samen 1 345 534 100 000 frank, overeenkomstig titel I van de hierbijgaande tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Pour l'année budgétaire 1994, les recettes en capital sont réévaluées à la somme de 11 058 100 000 francs, conformément au titre II du tableau ci-annexé.

Art. 2. Voor het begrotingsjaar 1994 worden de kapitaalontvangsten herhaamd op de som van 11 058 100 000 frank, overeenkomstig titel II van de hierbijgaande tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation à l'article 15 de la loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale, la part des bénéfices nets de la Loterie nationale pour l'année 1994 revenant au Fonds de la coopération au développement est réduite d'un montant de 70 millions de francs; ce montant est versé par la Loterie nationale à la Caisse nationale des calamités.

Art. 3. In afwijking van artikel 15 van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij, wordt het deel van de nettowinsten van de Nationale Loterij voor het jaar 1994 dat toekomt aan het Fonds voor ontwikkelingssamenwerking verminderd met een bedrag van 70 miljoen frank; dit bedrag wordt door de Nationale Loterij gestort aan de Nationale Kas voor rampenschaade.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Conformément à l'article 53, 1°, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, modifiée par la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les moyens financiers des Régions en provenance des impôts régionaux sont réestimés, pour l'année budgétaire 1994, à 28 206 800 000 francs pour la Région flamande, à 13 394 700 000 francs pour la Région wallonne et à 9 049 700 000 francs pour la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 4. Overeenkomstig artikel 53, 1°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, worden de financiële middelen van de Gewesten voortvloeiend uit de gewestelijke belastingen, voor het begrotingsjaar 1994 herhaamd op 28 206 800 000 frank voor het Vlaamse Gewest; op 13 394 700 000 frank voor het Waalse Gewest en op 9 049 700 000 frank voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Conformément à l'article 53, 1°*bis*, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, insérée par la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les moyens financiers des Communautés en provenance de l'impôt communautaire sont réestimés, pour l'année budgétaire 1994 à 14 625 500 000 francs pour la Communauté flamande et à 8 232 400 000 francs pour la Communauté française.

Conformément à l'article 59 de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, modifiée par la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat rendant applicable à la Communauté germanophone les dispositions de l'article 53, 1°*bis*, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, insérée par la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les moyens financiers de la Communauté germanophone en provenance de l'impôt communautaire sont réestimés, pour l'année budgétaire 1994 à 154 000 000 de francs.

Art. 5. Overeenkomstig artikel 53, 1°*bis*, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, ingevoerd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, worden de financiële middelen van de Gemeenschappen voortvloeiend uit de gemeenschapsbelasting, voor het begrotingsjaar

1994 herraamd op 14 625 500 000 frank voor de Vlaamse Gemeenschap en op 8 232 400 000 frank voor de Franse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 59 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, gewijzigd door de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, dat voor de Duitstalige Gemeenschap de toepassing regelt van de bepalingen van artikel 53, 1°*bis*, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, ingevoerd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, worden de financiële middelen voortvloeiend uit de gemeenschapsbelasting, voor het begrotingsjaar 1994 herraamd op 154 000 000 frank voor de Duitstalige Gemeenschap.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Conformément à l'article 53, 2°, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, modifiée par la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les moyens financiers des Communautés, en provenance des parties attribuées du produit de la taxe sur la valeur ajoutée et de l'impôt des personnes physiques sont réestimés, pour l'année budgétaire 1994, en tenant compte du décompte définitif des moyens attribués pour l'année budgétaire 1993, à 264 273 000 000 de francs pour la Communauté flamande et à 193 248 000 000 de francs pour la Communauté française.

Art. 6. Overeenkomstig artikel 53, 2°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, worden de financiële middelen van de Gemeenschappen afkomstig uit de toegewezen gedeelten van de opbrengst van de belasting over de toegevoegde waarde en de personenbelasting, voor het begrotingsjaar 1994, rekening houdende met de definitieve afrekening van de toegewezen middelen voor het begrotingsjaar 1993, herraamd op 264 273 000 000 frank voor de Vlaamse Gemeenschap en op 192 248 000 000 frank voor de Franse Gemeenschap.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Conformément à l'article 53, 3°, et 35*bis* de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, modifiée par la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, les moyens financiers des Régions en provenance de la partie attribuée du produit de l'impôt des personnes physiques sont réestimés, pour l'année budgétaire 1994, en tenant compte du décompte définitif des moyens attribués pour l'année budgétaire 1993, à 142 341 300 000 francs pour la Région flamande, à 94 673 500 000 francs pour la Région wallonne et à 26 073 600 000 francs pour la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 7. Overeenkomstig de artikelen 53, 3°, en 35*bis* van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, worden de financiële middelen van de Gewesten afkomstig uit het toegewezen gedeelte van de opbrengst van de personenbelasting, voor het begrotingsjaar 1994 rekening houdende met de definitieve afrekening van de toegewezen middelen voor het begrotingsjaar 1993, herraamd op 142 341 300 000 frank voor het Vlaamse Gewest; op 94 673 500 000 frank voor het Waalse Gewest en op 26 073 600 000 frank voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Les recettes au profit des Communautés et des Régions sont versées, selon le cas, soit à un fonds spécial ouvert au chapitre 18 de la section particulière du budget général des Dépenses, soit à un compte d'ordre de Trésorerie.

Art. 8. De ontvangsten ten voordele van de Gemeenschappen en de Gewesten worden naargelang het geval, gestort hetzij op een speciaal fonds opgericht op hoofdstuk 18 van de afzonderlijke sectie van de Algemene Uitgavenbegroting, hetzij op een rekening van de ordeverrichtingen van de Thesaurie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 9. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE TROISIEME AJUSTEMENT DU BUDGET GENERAL DES DEPENSES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1994

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DERDE AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VAN HET BEGROTINGSJAAR 1994

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le troisième ajustement du budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1994.

Wij bespreken nu de artikelen van het ontwerp van wet houdende derde aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1994.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles des tableaux, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabellen, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents nos 1123-1 et 2, session 1993-1994, du Sénat de Belgique et documents nos 1411/1 et 1413/1, session 1993-1994, de la Chambre des représentants de Belgique.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 1123-1 en 2, zitting 1993-1994, van de Belgische Senaat en stukken nrs. 1411/1 en 1413/1, zitting 1993-1994, van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Chapitre 1er. — Dispositions générales

Article 1.00.1. Les crédits inscrits au budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994 sont ajustés conformément aux montants figurant au tableau des crédits par programmes, annexé à la présente loi.

Hoofdstuk 1. — Algemene bepalingen

Artikel 1.00.1. De kredieten ingeschreven in de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 worden aangepast overeenkomstig de bedragen vermeld in de bij deze wet gevoegde tabel met de kredieten per programma.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 1.00.2. § 1er. Par dérogation à l'article 12, § 1er, de la loi du 8 juin 1976 portant création de l'Institut géographique national, la charge du subside de l'Etat pour l'année budgétaire 1994 est supportée intégralement par les crédits de la section 16 — ministère de la Défense nationale.

§ 2. L'article 1.01.8 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, est abrogé.

Art. 1.00.2. § 1. In afwijking van artikel 12, § 1, van de wet van 8 juni 1976 tot oprichting van het Nationaal Geografisch Instituut wordt de last van de staatstoelage voor het begrotingsjaar 1994 volledig gedragen door de kredieten van de sectie 16 — ministerie van Landsverdediging.

§ 2. Artikel 1.01.8 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

*Chapitre 2. — Dispositions particulières des départements**Section 11. — Services du Premier ministre*

Art. 2.11.1. Dans l'article 2.11.5 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994 les mots « et les dépenses pour les années antérieures concernant le règlement de l'affaire Van Vlasselaer contre l'Etat belge devant le Tribunal de première instance à Bruxelles » sont insérés entre les mots « Etat » et « peuvent ».

*Hoofdstuk 2. — Bijzondere bepalingen van de departementen**Sectie 11. — Diensten van de Eerste minister*

Art. 2.11.1 In artikel 2.11.5 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 worden de woorden « en de uitgaven voor vorige jaren met betrekking tot de regeling van de zaak Van Vlasselaer versus de Belgische Staat voor de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel » ingevoegd tussen de woorden « verantwoordelijkheid » en « aangerekend ».

— Adopté.

Aangenomen.

Section 13. — Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique

Art. 2.13.1. A l'article 2.13.3 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994 le programme 54/2 « Services d'incendie » est complété comme suit:

8) Subsidies aux communes pour le besoin des services d'incendie en vue de l'informatisation des statistiques;

9) Contribution à la réalisation d'un « système Euroclasses » en matière de réaction au feu;

10) Intervention au profit des services d'incendie dans des frais de campagnes d'information de prévention d'incendie, soutien des initiatives locales;

11) Intervention dans les cours de recyclage spécialisés pour les officiers de services d'incendie.

Sectie 13. — Ministerie van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken

Art. 2.13.1. In artikel 2.13.3 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt het programma 54/2 « Brandweerdiensten » aangevuld als volgt:

8) Toelagen aan de gemeenten voor de behoeften van de brandweerdiensten met het oog op de informatisering van de statistieken;

9) Bijdrage in de realisatie van het « Euroclasses-systeem » voor reactie bij brand;

10) Bijdrage ten voordele van de brandweerdiensten in de kosten van informatiecampaagnes voor brandvoorkoming, als steun aan lokale initiatieven;

11) Bijdrage in de recyclagecursussen voor de officieren van de brandweerdiensten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.13.2. Par dérogation à l'article 297 de la loi-programme du 22 décembre 1989, la dotation de la province de Brabant pour l'année 1994 est fixée à un montant égal à celui de la dotation définitive pour l'année 1991, à savoir 1 496,0 millions de francs.

Art. 2.13.2. In afwijking van artikel 297 van de programmawet van 22 december 1989, wordt de dotatie van de provincie Brabant voor het jaar 1994 vastgesteld op een bedrag dat gelijk is aan het bedrag van de definitieve dotatie voor het jaar 1991, namelijk 1 496,0 miljoen frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 14. — Ministère des Affaires étrangères et du Commerce extérieur

Art. 2.14.1. Par dérogation à l'article 45, § 6, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, le disponible pour engagement du Fonds destiné à l'utilisation du produit de la vente de biens immeubles sis à l'étranger, à l'achat, la construction et l'aménagement de biens de même nature destinés à servir soit de résidences, soit de chancelleries des missions diplomatiques ou des postes consulaires belges (programme 42/0), est ramené, au 1er janvier 1994, à 4,0 millions de francs.

Sectie 14. — Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel

Art. 2.14.1. In afwijking van artikel 45, § 6, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, worden de voor vastlegging beschikbare middelen van het Fonds bestemd tot het gebruik van de verkoop van onroerende goederen, gelegen in het buitenland, tot de aankoop, het bouwen en inrichten van goederen van dezelfde aard bestemd om te worden aangewend hetzij als residenties, hetzij als kantelarijen van de Belgische diplomatieke zendingen of consulaire posten (programma 42/0) op 1 januari 1994 teruggebracht tot 4,0 miljoen frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.14.2. Le ministre des Affaires étrangères est autorisé à signer au Fonds de développement social du Conseil de l'Europe sous forme de lettre de garantie, que l'Etat belge souscrit aux nouveaux titres de participation qui lui sont offerts à concurrence de 33 900 000 ecus, dans le cadre de l'augmentation de capital du 26 octobre 1990.

Art. 2.14.2. De minister van Buitenlandse Zaken wordt ertoe gemachtigd aan het Fonds voor sociale ontwikkeling van de Raad van Europa in de vorm van een waarborgbrief te betekenen dat de

Belgische Staat inschrijft op de nieuwe deelbewijzen die hem ten belope van 33 900 000 ecu aangeboden worden, in het raam van de kapitaalsverhoging van 26 oktober 1990.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 15. — Coopération au Développement

Art. 2.15.1. Par dérogation à l'article 15 de la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires de la Coopération au Développement.

Au moyen de ces avances, ces comptables extraordinaires sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Sectie 15. — Ontwikkelingssamenwerking

Art. 2.15.1. In afwijking van het artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking.

Deze buitengewone rekenplichtigen worden gemachtigd door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.15.2. Le texte de l'article 2.15.4 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1994 est modifié comme suit:

— Au programme 54/3, 2), le texte français devient:

«2) Contributions financières à des banques de développement et aux fonds internationaux.»

— Au programme 54/4, 4), le texte néerlandais devient:

«4) Initiatieven van de universitaire instellingen voor de financiering van vormingsprogramma's, van internationale congressen inzake ontwikkelingssamenwerking, en van studiereizen van Belgische professoren en studenten naar ontwikkelingslanden.»

— Au programme 54/6, 5), le texte français devient:

«5) Financement de la formation et du recyclage des candidats et des participants à des actions de coopération.»

Art. 2.15.2. De tekst van artikel 2.15.4 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt als volgt gewijzigd:

— Onder het programma 54/3, 2), wordt de Franse tekst:

«2) Contributions financières à des banques de développement et aux fonds internationaux.»

— Onder het programma 54/4, 4), wordt de Nederlandse tekst:

«4) Initiatieven van de universitaire instellingen voor de financiering van vormingsprogramma's, van internationale congressen inzake ontwikkelingssamenwerking, en van studiereizen van Belgische professoren en studenten naar ontwikkelingslanden.»

— Onder het programma 54/6, 5), wordt de Franse tekst:

«5) Financement de la formation et du recyclage des candidats et participants à des actions de coopération.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.15.3. L'autorisation d'engagement du Fonds de survie tiers monde (A.B. 50.53.50) de 650 000 000 de francs, repris à l'article 2.15.5 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, est porté à 1 055 000 000 de francs.

Art. 2.15.3. De vastleggingsmachtigingen voor het Overlevingsfonds derde wereld (B.A. 50.53.50) van 650 000 000 frank, opgenomen in artikel 2.15.5 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994, wordt verhoogd tot 1 055 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 16. — Ministère de la Défense nationale

Art. 2.16.1. A l'article 2.16.10 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994 le texte suivant est inséré:

«Programme 90/1 — Appui cartographique

Institut géographique national»

Sectie 16. — Ministerie van Landsverdediging

Art. 2.16.1. In artikel 2.16.10 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt de volgende tekst ingelast:

«Programma 90/1 — Cartografische steun

Nationaal Geografisch Instituut»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.16.2. A l'article 2.16.13, premier alinéa, de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, le montant de 100 millions de francs est remplacé par le montant de 270 millions de francs.

Art. 2.16.2. In artikel 2.16.13, eerste lid, van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt het bedrag van 100 miljoen frank vervangen door het bedrag van 270 miljoen frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.16.3. Le ministre de la Défense nationale est autorisé à imputer les recettes résultant de la participation belge aux opérations humanitaires au compte 87.07.09.33 B de la section «Opérations d'ordre de la Trésorerie». Elles y seront utilisées en couverture de dépenses exposées dans le cadre de ces mêmes opérations.

Ce compte peut présenter un solde débiteur pendant une période de maximum six mois. La législation des marchés au nom de l'Etat ainsi que le système de délégations correspondant sont d'application aux opérations de dépenses.

Ces dernières sont soumises, préalablement à tout engagement juridique, à l'avis de l'Inspection des finances conformément aux dispositions des articles 13 et 14 de l'arrêté royal du 5 octobre 1961 portant organisation du contrôle administratif et budgétaire ainsi qu'au visa de la Cour des comptes au sens de l'article 14 de la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes.

Art. 2.16.3. De minister van Landsverdediging wordt gemachtigd om de ontvangsten voortvloeiend uit de Belgische deelname aan de humanitaire operaties aan te rekenen op de rekening 87.07.09.33 B van de sectie «Thesaurieverrichtingen voor orde». Ze zullen aangewend worden tot dekking van uitgaven voortvloeiend uit de vorenvermelde operaties.

Deze rekening mag een debetsaldo vertonen gedurende een periode van zes maanden maximum. De wetgeving inzake overheidsopdrachten en de daarbij horende delegaties zijn van toepassing op de uitgavenverrichtingen.

Tevens worden deze verrichtingen onderworpen aan het aan de juridische vastlegging voorafgaand advies van de Inspectie van financiën conform de bepalingen van de artikelen 13 en 14 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole alsook aan het visum van het Rekenhof zoals bepaald in artikel 14 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.16.4. Le ministre de la Défense nationale ou l'ordonnateur délégué par lui est autorisé, dans le cadre du plan de restructuration des forces armées, à restituer, en totalité ou en partie, les biens immobiliers ou d'autres biens qui appartiennent à la république fédérale d'Allemagne ou à un Land et qui ont été mis à la disposition de la force ou de l'élément civil pour usage, et de déterminer les répercussions financières de ces restitutions après négociation avec l'Etat de séjour.

Art. 2.16.4. De minister van Landsverdediging of de door hem gedelegeerde ordonnateur wordt gemachtigd om, in het kader van het herstructureringsplan van de krijgsmacht, de onroerende goederen of andere vermogensbestanddelen die rechtens eigendom zijn van de bondsrepubliek Duitsland of van een Land en die de krijgsmacht of het burgerlijk element voor gebruik ter beschikking zijn gesteld, geheel of gedeeltelijk terug te geven, en om de financiële weerslag van deze teruggave te bepalen na onderhandelingen met de Staat van verblijf.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 17. — Service commun et Gendarmerie

Art. 2.17.1. Par dérogation aux dispositions de l'article 143 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1993, le ministre de l'Intérieur est autorisé, dans le cadre de l'aide à des pays tiers, à procéder à titre gracieux à des cessions de matériel ou de biens excédentaires de la gendarmerie, de même qu'à des prestations de service limitées qui y sont liées, aux pays tiers auxquels une assistance est accordée.

Sectie 17. — Gemeenschappelijke Dienst en Rijkswacht

Art. 2.17.1. In afwijking van de bepalingen van artikel 143 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1993, wordt de minister van Binnenlandse Zaken gemachtigd om, in het raam van de hulpverlening aan derde landen, kosteloos overtollig materieel of goederen van de rijkswacht af te staan en beperkte diensten in verband daarmee aan deze landen te leveren.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 18. — Ministère des Finances

Art. 2.18.1. 1. Le ministre des Finances est autorisé en 1994 à accorder, au nom de l'Etat belge, une contribution de 30 000 000 de francs au Fonds d'assistance technique créé au sein de la Banque européenne pour la reconstruction et le développement, conformément à l'article 18 de l'Accord constitutif de ladite Banque.

2. Le ministre des Finances est autorisé à accorder, au nom de l'Etat belge, une contribution au Fonds de sûreté nucléaire créé auprès de la Banque européenne de reconstruction et de développement, équivalent à 1 500 000 ecus et payable en trois années, de 1994 à 1996, dont un montant de 500 000 ecus payable en 1994.

Sectie 18. — Ministerie van Financiën

Art. 2.18.1. 1. De minister van Financiën wordt er toe gemachtigd om in 1994, in naam van de Belgische Staat, een bijdrage te verlenen van 30 000 000 frank aan het Fonds voor

technische bijstand dat werd opgericht in de schoot van de Europese Bank voor wederopbouw en ontwikkeling overeenkomstig artikel 18 van het oprichtingsakkoord van deze bank.

2. De minister van Financiën wordt er toe gemachtigd om in naam van de Belgische Staat, een bijdrage te verlenen gelijk aan 1 500 000 ecu aan het Fonds voor nucleaire veiligheid dat werd opgericht in de schoot van de Europese Bank voor wederopbouw en ontwikkeling, betaalbaar in drie jaar van 1994 tot 1996 en waarvan een bedrag van 500 000 ecu betaalbaar is in 1994.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.18.2. Le ministre des Finances peut consentir des avances pour les paiements urgents des services de la Trésorerie chargés des relations internationales et des relations européennes résultant d'obligations de la Belgique au niveau européen et de sa participation aux institutions financières internationales.

Les dépenses liquidées par prélèvement sur ces avances permanentes, sont apurées a posteriori par imputation sur les crédits budgétaires existants, avant le 31 décembre 1994.

Art. 2.18.2. De minister van Financiën kan voorschotten toestaan voor de dringende betalingen, die voortvloeien uit de verplichtingen van België op het Europees vlak en op het vlak van haar deelneming in de internationale financiële instellingen, en die verricht worden door de diensten van de Thesaurie belast met de internationale betrekkingen en de Europese aangelegenheden.

De uitgaven die vereffend worden door aanrekening op deze bestendige voorschotten, zullen a posteriori aangezuiverd worden door aanrekening op de bestaande begrotingskredieten vóór 31 december 1994.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.18.3. Sont relevés de la prescription quinquennale, les titres de paiements désignés ci-après. Ils seront de nouveau exigibles et payables durant l'année suivant l'entrée en vigueur de cette loi.

Ces titres de paiement relevés de la prescription ne peuvent faire l'objet d'une créance d'intérêts de retard que pour autant que leur paiement ait eu lieu après le sixième jour suivant leur nouvelle introduction. Le délai de paiement de soixante jours est compté au plus tôt à partir de la date d'entrée en vigueur de cette loi.

Les dépenses causées par ces titres de paiement relevés de la prescription sont imputables à charge des moyens budgétaires de l'allocation de base 18.61.06.30.01 de l'année en cours.

Bénéficiaire	Année d'émission	Montant
Reniers Jan	1985	3 303
Van Tulder A.	1987	13 977
Vandepierre G.	1987	13 977
Laets O.	1987	1 694
Ramioul Vve Dehon J.	1987	28 178
De Jonghe H.	1985	42 195
Mares A.	1985	42 195
Bredo F.	1986	123 221
Bockstaal C.	1986	123 221
De Paep F.	1985	1 363
Vermessen M.	1985	1 363

Art. 2.18.3. De hieronder vermelde betaalstukken worden ontheven van de vijfjarige verjaring. Ze worden opnieuw opeisbaar en betaalbaar gedurende het jaar dat volgt op de dag van het van kracht worden van deze wet.

Deze van de verjaring ontheven betaalstukken kunnen enkel het voorwerp uitmaken van een vordering tot verwijlntresten, in de mate dat de betaling ervan plaats vond na de zestigste dag die volgt op het opnieuw indienen ervan. De betalingstermijn van zestig dagen vat ten vroegste aan op de dag van het van kracht worden van deze wet.

De uitgaven verbonden aan deze van verjaring ontheven betaalstukken worden aangerekend op de begrotingsmiddelen van het lopend begrotingsjaar van de basisallocatie 18.61.06.30.01.

Begunstigde	Jaar van uitgifte	Bedrag
Reniers Jan	1985	3 303
Van Tulder A.	1987	13 977
Vandepierre G.	1987	13 977
Laets O.	1987	1 694
Ramioul Vve Dehon J.	1987	28 178
De Jonghe H.	1985	42 195
Mares A.	1985	42 195
Bredo F.	1986	123 221
Bockstael C.	1986	123 221
De Paep F.	1985	1 363
Vermessen M.	1985	1 363

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.18.4. L'article 2.18.3 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, est remplacé par le texte suivant: « Le crédit provisionnel inscrit sous le programme 60/1 — Crédits provisionnels interdépartementaux et destinés à couvrir des dépenses de toutes nature liées à l'adaptation de l'index, la programmation sociale, les recrutements et l'opération de secours au Rwanda en avril 1994, peut être réparti selon les besoins, par voie d'arrêté royal, entre les différents départements avec l'accord du ministre du Budget. »

Art. 2.18.4. Artikel 2.18.3 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt vervangen door de volgende tekst: « Het provisioneel krediet ingeschreven onder het programma 60/1 — Interdepartementale provisionele kredieten en bestemd tot dekking van alle uitgaven verbonden aan de indexaanpassing, de sociale programmatie, de aanwervingen en de hulpoperatie in Rwanda van april 1994 mag, volgens de behoeften, worden verdeeld over de passende programma's van de begrotingen van de verschillende departementen door middel van een koninklijk besluit en met het akkoord van de minister van Begroting. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.18.5. En vue de l'application des articles 13 et 14 de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales, le ministre des Finances est autorisé à verser des avances mensuelles pouvant atteindre au maximum un douzième des montants figurant en regard des fonds d'attribution 66.33.97.B, 66.34.03.B, 66.35.06.B et 66.36.09.B du tableau de la section particulière, annexé à la présente loi. A cet effet, les comptes de ces fonds d'attribution peuvent momentanément présenter une position débitrice, mais le total des avances précitées ne pourra toutefois excéder les recettes réalisées par ces fonds au 31 décembre 1994.

Art. 2.18.5. Met het oog op de toepassing van de artikels 13 en 14 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, is de minister van Financiën gemachtigd maandelijks voorschotten te storten die maximaal één twaalfde mogen bedragen van de sommen opgenomen in de toewijzingsfondsen 66.33.97.B, 66.34.03.B, 66.35.06.B en 66.36.09.B van de tabel van de afzonderlijke sectie gevoegd bij de onderhavige wet. Te dien einde mogen deze toewijzingsfondsen tijdelijk een negatief saldo vertonen, maar het totaal van de voormelde voorschotten zal evenwel de op 31 december 1994 verwezenlijkte ontvangsten niet mogen overschrijden.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 21. — Pensions

Art. 2.21.1. A l'article 2.21.3, deuxième alinéa, de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, le montant de 4 100,0 millions de francs est remplacé par le montant de 5 300,0 millions de francs.

Sectie 21. — Pensioenen

Art. 2.21.1. In artikel 2.21.3, tweede lid, van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt het bedrag van 4 100,0 miljoen frank vervangen door het bedrag van 5 300,0 miljoen frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 23. — Ministère de l'Emploi et du Travail

Art. 2.23.1. L'article 2.23.1 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année 1994, est complété comme suit:

« 5) D'un montant maximum total de 500 000 francs au comptable extraordinaire du département — Services administratifs généraux — afin d'octroyer, quelqu'en soient les montants, des prix pour le réseau des communes et des CPAS pour une politique d'égalité des chances, à charge de l'allocation de base 43.02 de la division organique 40, programme 5. »

Sectie 23. — Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid

Art. 2.23.1. Artikel 2.23.1 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt als volgt aangevuld:

« 5) Tot een in totaal maximumbedrag van 500 000 frank aan de buitengewone rekenplichtige van het departement — Algemene Administratieve Diensten — teneinde prijzen toe te kennen, welk ook het bedrag moge zijn, aan het netwerk van gemeenten en OCMW's voor een gelijke kansenbeleid, ten laste van de basisallocatie 43.02 van organisatie-afdeling 40, programma 5. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.23.2. Pour l'année 1987, l'Office national de l'emploi est autorisé à affecter au paiement de dépenses inhérentes à la mise au point d'un programme de mise au travail de contractuels subventionnés, un montant de 4 000,0 millions de francs perçu en tant que subvention de l'Etat relative au chômage et à l'emploi.

Art. 2.23.2. Voor het jaar 1987 wordt de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening gemachtigd om aan de uitgaven inherent aan de op puntstelling van een hertewerkstellingsprogramma van gesubsidieerde contractuelen een bedrag van 4 000,0 miljoen frank toe te wijzen, ontvangen als rijkstoelage betreffende de werkloosheid en tewerkstelling.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 24. — Ministère de la Prévoyance sociale

Art. 2.24.1. Le solde du crédit engagé et reporté de l'allocation de base 52.30.33.06.94, inscrit dans le budget administratif du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1993, peut être utilisé pour y imputer des dépenses de l'année 1994 sur l'allocation de base précitée.

Sectie 24. — Ministerie van Sociale Voorzorg

Art. 2.24.1. Het vastgelegd en overgedragen saldo van het krediet in de basisallocatie 52.30.33.06.94, ingeschreven in de administratieve begroting van het ministerie van Sociale

Voorzorg voor het begrotingsjaar 1993, mag aangewend worden om er de uitgaven betreffende het jaar 1994 van voormelde basisallocatie op aan te rekenen.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 25. — Ministère de la Santé publique et de l'Environnement

Art. 2.25.1. Le budget de l'Institut d'expertise vétérinaire pour l'année 1994 annexé à la présente loi est approuvé.

Ce budget s'élève pour les recettes à 2 141 900 000 francs et pour les dépenses à 2 045 400 000 francs. Les recettes pour ordre sont évaluées à 5 000 000 de francs et les dépenses pour ordre sont évaluées à 5 000 000 de francs.

Sectie 25. — Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu

Art. 2.25.1. Goedgekeurd wordt de bij deze wet gevoegde begroting voor het jaar 1994 van het Instituut voor veterinaire keuring.

Deze begroting belooft 2 141 900 000 frank voor de ontvangsten en 2 045 400 000 frank voor de uitgaven. De ontvangsten voor orde worden geraamd op 5 000 000 frank en de uitgaven voor orde worden geraamd op 5 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 31. — Ministère de l'Agriculture

Art. 2.31.1. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les opérations relatives à un compte « Rémunérations et autres dépenses fixes pour le personnel de l'ex-Office national des débouchés agricoles et horticoles et de l'ex-Office national du lait » de la section « Opérations d'ordre de la Trésorerie », créent une position débitrice.

Sectie 31. — Ministerie van Landbouw

Art. 2.31.1. De Schatkist mag voorschotten toekennen wanneer de verrichtingen met betrekking tot een rekening « Bezoldigingen en andere vaste uitgaven voor het personeel van de ex-Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten en van de ex-Nationale Zuiveldienst » van de sectie « Ordeverrichtingen van de Diensten van de Schatkist », een debettoestand veroorzaken.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 32. — Ministère des Affaires économiques

Art. 2.32.1. Le § 1er de l'article 2.32.1 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994 est abrogé et remplacé par le texte suivant :

« § 1. Par dérogation à l'article 15 de la loi de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 30 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer tous les frais de service n'excédant pas 200 000 francs, ainsi que les indemnités de toute nature sur le budget.

Les comptables extraordinaires du département chargés du paiement des avances sur frais de missions à l'étranger sont autorisés à consentir aux fonctionnaires envoyés en mission à l'étranger les avances nécessaires, même si ces avances sont supérieures à 200 000 francs. »

Sectie 32. — Ministerie van Economische Zaken

Art. 2.32.1. Paragraaf 1 van artikel 2.32.1 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting 1994 wordt opgeheven en vervangen door de volgende tekst :

« § 1. In afwijking van het artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 30 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

Door middel van deze voorschotten mogen de buitengewone rekenplichtigen van het departement alle dienstkosten tot 200 000 frank betalen, alsmede de vergoedingen van alle aard welke op de begroting verleend worden.

Aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement belast met de betaling van voorschotten op zendingskosten in het buitenland wordt machtiging gegeven om aan de ambtenaren op zending naar het buitenland de nodige voorschotten te verlenen, zelfs indien deze voorschotten 200 000 frank overtreffen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.32.2. Dans l'article 2.32.4 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1994, les subsides suivants sont insérés :

« Programme 41/5 — Subventions à des organismes externes

Frais généralement quelconques à résulter du fonctionnement de la Commission des normes comptables.

Programme 51/1 — Activités spécifiques

Subvention au groupe de travail PME de l'OCDE.

Programme 55/3 — Assurer la régularité d'opérations commerciales et de la concurrence, prévenir les abus de prix, informer et protéger le consommateur, mesurer l'inflation

Subvention à l'ASBL « Commission des Litiges Voyages. »

Art. 2.32.2. In artikel 2.32.4 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 worden volgende toelagen ingelast :

« Programma 41/5 — Toelagen aan externe organismen

Allerhande kosten voortvloeiend uit de werking van de Commissie voor boekhoudkundige normen.

Programma 51/1 — Specifieke activiteiten

Subsidie aan de OESO-werkgroep KMO's.

Programma 55/3 — Regelmatigheid handelsverrichtingen en concurrentie verzekeren, misbruiken inzake prijzen voorkomen, verbruiker inlichten en beschermen, inflatie meten

Subsidie aan de VZW « Geschillencommissie Reizen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.32.3. Par dérogation à l'article 45, § 1er, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, et à l'article 1er de la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, les recettes du Fonds pour l'Exposition mondiale à Séville en 1992 (programme 55/3) sont désaffectées à concurrence d'un montant de 36 700 000 francs qui s'ajoute aux ressources générales du Trésor.

Art. 2.32.3. In afwijking van artikel 45, § 1, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, en van artikel 1 van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting

van begrotingsfondsen, worden de ontvangsten van het Fonds voor de Wereldtentoonstelling te Sevilla in 1992 (programma 55/3) van bestemming veranderd ten belope van een bedrag van 36 700 000 frank dat gevoegd wordt bij de algemene middelen van de Schatkist.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 33. — Ministère des Communications
et de l'Infrastructure

Art. 2.33.1. Le budget de l'Office régulateur de la navigation intérieure de l'année 1994 annexé à la présente loi est approuvé.

Ce budget s'élève pour les recettes à 83 705 000 francs et pour les dépenses à 89 565 000 francs.

Il comporte en dépenses des crédits d'engagement d'un montant de 2 000 000 de francs.

Les recettes pour ordre sont évaluées à 148 200 000 francs et les dépenses pour ordre à 156 400 000 francs.

Sectie 33. — Ministerie van Verkeer
en Infrastructuur

Art. 2.33.1. Wordt goedgekeurd de bij deze wet gevoegde begroting van de Dienst voor de regeling der binnenvaart voor het jaar 1994.

Deze begroting belooft voor de ontvangsten 83 705 000 frank en voor de uitgaven 89 565 000 frank.

Ze bevat bij de uitgaven vastleggingskredieten voor een bedrag van 2 000 000 frank

De ontvangsten voor orde worden geschat op 148 200 000 frank en de uitgaven voor orde op 156 400 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.33.2. Le budget de la Régie des Transports maritimes de l'année 1994 annexé à la présente loi est approuvé.

Ce budget s'élève pour les recettes à 6 728 984 000 francs et pour les dépenses à 6 728 984 000 francs.

Il comporte en dépenses des crédits d'engagement d'un montant de 439 000 000 de francs.

Les recettes pour ordre sont évaluées à 4 593 828 000 francs et les dépenses pour ordre à 4 593 828 000 francs.

Art. 2.33.2. Wordt goedgekeurd de bij deze wet gevoegde begroting van de Regie voor Maritiem Transport voor het jaar 1994.

Deze begroting belooft voor de ontvangsten 6 728 984 000 frank en voor de uitgaven 6 728 984 000 frank.

Ze bevat bij de uitgaven vastleggingskredieten voor een bedrag van 439 000 000 frank

De ontvangsten voor orde worden geschat op 4 593 828 000 frank en de uitgaven voor orde op 4 593 828 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.33.3. La Régie des Bâtiments est autorisée à effectuer des dépenses pour les frais de première installation dans des bâtiments loués par elle à l'usage des services de l'Etat, des services publics gérés par l'Etat et du personnel rétribué par l'Etat.

La Régie des Bâtiments perçoit à cette fin, préalablement au paiement des dépenses, des avances provisionnelles de la part des départements occupants.

Art. 2.33.3. De Regie der Gebouwen wordt ertoe gemachtigd uitgaven te betalen voor de eerste inrichtingswerken in gebouwen die door haar gehuurd worden ten behoeve van staatsdiensten, van door de Staat beheerde openbare diensten en van door de Staat bezoldigd personeel.

Ten dien einde int de Regie der Gebouwen provisionele voorschotten van de bezettende departementen, voorafgaand aan de betaling van deze uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 51. — Dette publique

Art. 2.51.1. Par dérogation à l'article 15 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, le ministre des Finances est autorisé, avec l'accord du ministre du Budget, à redistribuer entre elles, sans limitation de montant, les allocations de base relatives aux intérêts inscrites dans le programme d'activité 45.10 — Charges d'emprunts — de la présente section du budget.

Sectie 51. — Rijksschuld

Art. 2.51.1. In afwijking van artikel 15 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt de minister van Financiën ertoe gemachtigd om, met het akkoord van de minister van Begroting, en zonder beperking van bedrag, de basisallocaties met betrekking tot de interesten, ingeschreven in het activiteitenprogramma 45.10 — Leningslasten — van deze sectie van de begroting, onder mekaar te herverdelen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.51.2. L'article 2.51.1 de la loi du 24 décembre 1993 contenant le budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1994 est remplacé par le texte suivant:

« Par dérogation à l'article 15 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, le ministre des Finances est autorisé, avec l'accord du ministre du Budget, à redistribuer entre elles, sans limitation de montant, les allocations de base 45.10.21.01 et 45.11.91.01, en vue de compléter, selon le cas, les dotations contractuelles d'amortissement des emprunts ou le montant nécessaire au paiement des intérêts. »

Art. 2.51.2. Artikel 2.51.1 van de wet van 24 december 1993 houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1994 wordt vervangen door de volgende tekst:

« In afwijking van artikel 15 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt de minister van Financiën ertoe gemachtigd om, met het akkoord van de minister van Begroting, en zonder beperking van bedrag, de basisallocaties 45.10.21.01 en 45.11.91.01 onder mekaar te herverdelen, teneinde naargelang het geval de contractuele aflossingsdotaties van de leningen of het noodzakelijk bedrag voor de betaling van de interesten aan te vullen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.51.3. L'article 2.51.3 de la même loi est complété par l'adjonction d'un point 5 intitulé comme suit:

« 5. Les primes d'émission et les primes d'échange telles que définies à l'article 2.51.7 ci-après. »

Art. 2.51.3. Artikel 2.51.3 van dezelfde wet wordt vervolledigd door de toevoeging van een punt 5 dat luidt als volgt:

« 5. De omruilings- en uitgiftepremies zoals bepaald in artikel 2.51.7 hierna. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2.51.4. L'article 2.51.7 de la même loi est remplacé par le texte suivant:

« Les primes d'émission et les primes d'échange afférentes aux émissions publiques en francs belges sont comptabilisées sur un compte de trésorerie ouvert à cette fin. »

Par primes d'échange, on entend celles qui résultent des opérations d'échange de titres anciens contre des titres nouveaux, aux prix de conversion calculés en fonction du marché, diminués le cas échéant de la quotité représentant la capitalisation des intérêts courus sur les anciens titres.

Elles sont égales à la différence comptable entre le montant nominal des obligations nouvelles hors capitalisation des intérêts courus, et celui des titres anciens retirés de la circulation.

Elles ne donnent donc lieu à aucun mouvement de fonds.

Lorsque le Trésor bénéficie de la prime d'échange, c'est-à-dire lorsque le capital émis est inférieur au capital remboursé, cette prime est imputée à charge de l'allocation de base 45.11.91.04 « dépenses d'amortissement résultant d'opérations de gestion de la dette publique » du Fonds organique de la dette publique, et versée sur le compte de trésorerie dont question à l'alinéa 1er.

Au terme de l'année budgétaire, le solde du compte de trésorerie est affecté aux dépenses d'intérêt de la dette publique ou porté en dépense à charge d'une allocation de base d'intérêt de la dette publique, selon qu'il se trouve en position créditrice ou débitrice.

Art. 2.51.4. Artikel 2.51.7 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende tekst:

« De uitgifte- en omruilingspremies verbonden aan openbare uitgaven in Belgische frank worden gecompabiliseerd op een daartoe geopende thesaurierekening.

Onder omruilingspremies verstaat men deze die voortvloeien uit omruilingsverrichtingen van oude effecten tegen nieuwe effecten, tegen omruilingsprijzen die berekend worden in functie van de markt, eventueel verminderd met een bedrag dat de kapitalisatie van de gelopen interesten op de oude effecten omvat.

Zij zijn gelijk aan het boekhoudkundig verschil tussen het nominaal bedrag van de nieuwe obligaties, niet in aanmerking genomen van de kapitalisatie van de gelopen interesten, en dat van de oude effecten die uit de omloop genomen worden.

Ze geven dus geen aanleiding tot enige beweging van fondsen.

Wanneer de Schatkist begunstigde is van de omruilingspremie, dit wil zeggen als het uitgegeven kapitaal lager is dan het terugbetaalde kapitaal, wordt deze premie aangerekend ten laste van de basisallocatie 45.11.91.04 « uitgaven van aflossing ten gevolge van beheersverrichtingen van de staatsschuld » van het organiek fonds van de staatsschuld, en wordt ze gestort op de thesaurierekening waarvan sprake in de eerste alinea.

Op het einde van het begrotingsjaar wordt het saldo van de thesaurierekening toegewezen aan de uitgaven van interest van de staatsschuld of overgedragen naar de uitgaven ten laste van een basisallocatie voor rente van de staatsschuld, naargelang ze in een credit- of debetsaldo staat.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant des dispositions fiscales.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Didden, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Dans l'article 2, § 2, 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992, les mots « de droit belge et de droit étranger » sont supprimés.

Artikel 1. In artikel 2, § 2, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, worden de woorden « naar Belgisch recht en naar buitenlands recht opgerichte » geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 3, § 2, du même code, est complété par l'alinéa suivant:

« Pour les personnes mariées qui ne se trouvent pas dans un des cas visés à l'article 128, alinéa 1er, le domicile fiscal se situe à l'endroit où est établi le ménage. »

Art. 2. Artikel 3, § 2, van hetzelfde wetboek, wordt aangevuld met het volgende lid:

« Voor gehuwden die zich niet in één van de in artikel 128, eerste lid, vermelde gevallen bevinden, wordt de belastingwoonplaats bepaald door de plaats waar het gezin is gevestigd. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. A l'article 4 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Le 1° est complété comme suit: « ainsi que les membres de leur famille vivant à leur foyer »;

2° Dans le texte français du 2°, les mots « les autres membres du personnel consulaire de carrière étranger, en poste en Belgique » sont remplacés par les mots « de postes consulaires étrangers en Belgique »;

3° Le 2° est complété comme suit « ou ne soient pas des résidents permanents de la Belgique »;

4° Dans le 3°, les mots « ou ne soient pas des résidents permanents de la Belgique » sont insérés entre les mots « ne possèdent pas la nationalité belge » et les mots « et qu'ils n'exercent pas ».

Art. 3. In artikel 4 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het 1° wordt aangevuld als volgt: « alsmede hun inwonende gezinsleden »;

2° In de Franse tekst van het 2°, worden de woorden « les autres membres du personnel consulaire de carrière étranger, en poste en Belgique » vervangen door de woorden « de postes consulaires étrangers en Belgique »;

3° Het 2° wordt aangevuld als volgt « of niet duurzaam verblijf houden in België »;

4° In het 3°, worden tussen de woorden « Belgische nationaliteit niet bezitten » en de woorden « en hun diensten » de woorden « of niet duurzaam verblijf houden in België » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 14 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 14. Des revenus des biens immobiliers sont déduits, à la condition d'être payés ou supportés pendant la période imposable:

1° Les intérêts de dettes contractées spécifiquement en vue d'acquiescer ou de conserver ces biens, étant entendu que les intérêts afférents à une dette contractée pour un seul bien immobilier peuvent être déduits de l'ensemble des revenus immobiliers:

2° Les redevances et la valeur des charges y assimilées afférentes à l'acquisition d'un droit d'emphytéose, de superficie ou de droits immobiliers similaires, à l'exclusion des droits d'usage visés à l'article 10, § 2.

Sans préjudice de l'application de l'article 104, 9°, le montant total des déductions visées à l'alinéa 1er est limité aux revenus immobiliers déterminés conformément aux articles 7 à 13.

Ces déductions sont imputées en premier lieu, suivant la règle proportionnelle, sur les revenus des biens immobiliers autres que le revenu cadastral sur lequel s'opère la déduction pour habitation.»

Art. 4. Artikel 14 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 14. Van de inkomsten van onroerende goederen worden afgetrokken mits zij in het belastbare tijdperk zijn betaald of gedragen:

1° De interest uit hoofde van schulden die specifiek zijn aangegaan om die goederen te verkrijgen of te behouden, met dien verstande dat interest betreffende een schuld die voor één enkel onroerend goed is aangegaan, van het totale bedrag van de onroerende inkomsten kan worden afgetrokken;

2° De termijnen en de waarde van ermee gelijkgestelde lasten met betrekking tot de aanschaffing van een recht van erfpacht of van opstal of van gelijkaardige onroerende rechten, met uitsluiting van de in artikel 10, § 2, vermelde rechten van gebruik.

Onverminderd de toepassing van artikel 104, 9°, is het totale bedrag van de in het eerste lid vermelde aftrekken beperkt tot het overeenkomstig de artikelen 7 tot 13 bepaalde onroerend inkomen.

Deze aftrekken worden bij voorrang en evenredig afgetrokken van de andere inkomsten van onroerende goederen dan het voor woningaftrek in aanmerking komende kadastraal inkomen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Dans l'article 21, 8°, du même code, les mots «soient déduits à bon droit de l'ensemble des revenus nets» sont remplacés par les mots «soient pris en considération pour la réduction d'impôt».

Art. 5. In artikel 21, 8°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden «terecht van het totale netto-inkomen zijn afgetrokken» vervangen door de woorden «voor belastingvermindering in aanmerking zijn genomen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Dans le texte néerlandais de l'article 25, 4°, du même code, les mots «terug te betalen om de onderneming uit te breiden» sont remplacés par les mots «terug te betalen, om de onderneming uit te breiden».

Art. 6. In de Nederlandse tekst van artikel 25, 4°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden «terug te betalen om de onderneming uit te breiden» vervangen door de woorden «terug te betalen, om de onderneming uit te breiden».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 38, 1°, du même code, est remplacé par la disposition suivante:

« 1° Les allocations familiales, les allocations de naissance et les primes d'adoption légales; ».

Art. 7. Artikel 38, 1°, van hetzelfde wetboek, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« 1° Wettelijke kinderbijlagen, kraamgelden en adoptiepremies; ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Dans le texte français de l'article 49, alinéa 2, du même code, le mot «comptabilisées» est remplacé par le mot «comptabilisés».

Art. 8. In de Franse tekst van artikel 49, tweede lid, van hetzelfde wetboek, wordt het woord «comptabilisées» vervangen door het woord «comptabilisés».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. A l'article 51 du même code, modifié par l'article 77 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans l'alinéa 1er, les mots «autres que les cotisations sociales» sont remplacés par les mots «autres que les cotisations et sommes visées à l'article 52, 7° et 8°»;

2° Les alinéas 2 et 3 sont remplacés par les dispositions suivantes:

« Ces pourcentages sont:

1° Pour les rémunérations des travailleurs:

a) 20 p.c. de la première tranche de 150 000 francs;

b) 10 p.c. de la tranche de 150 000 francs à 300 000 francs;

c) 5 p.c. de la tranche de 300 000 francs à 500 000 francs;

d) 3 p.c. de la tranche excédant 500 000 francs;

2° Pour les rémunérations des administrateurs: 5 p.c.;

3° Pour les rémunérations des associés actifs: 5 p.c.;

4° Pour les profits: les pourcentages fixés au 1°.

Le forfait ne peut, en aucun cas, dépasser 100 000 francs pour l'ensemble des revenus d'une même catégorie visée à l'alinéa 2, 1° à 4°.»

Art. 9. In artikel 51 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 77 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid, worden de woorden «sociale bijdragen uitgezonderd» vervangen door de woorden «de in artikel 52, 7° en 8°, bedoelde bijdragen en sommen uitgezonderd»;

2° Het tweede en derde lid worden vervangen door de volgende bepalingen:

« Die percentages bedragen:

1° Voor bezoldigingen van werknemers:

a) 20 pct. van de eerste schijf van 150 000 frank;

b) 10 pct. van de schijf van 150 000 frank tot 300 000 frank;

c) 5 pct. van de schijf van 300 000 frank tot 500 000 frank;

d) 3 pct. van de schijf boven 500 000 frank;

2° Voor bezoldigingen van bestuurders: 5 pct.;

3° Voor bezoldigingen van werkende vennoten: 5 pct.;

4° Voor baten: de in 1° vastgestelde percentages.

In geen geval mag het forfait meer bedragen dan 100 000 frank voor het geheel van de inkomsten van éénzelfde categorie als vermeld in het tweede lid, 1° tot 4°.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. A l'article 56, § 2, 2°, du même code, sont apportées les modifications suivantes:

1° Au e, les mots «qui ont été agréées comme telles conformément à la loi du 9 juillet 1957» sont remplacés par les mots «sont soumises à l'application de la loi du 12 juin 1991»;

2° Au j, les mots «les sociétés de crédit au logement» sont remplacés par les mots «les sociétés de logement»;

3° Dans le texte français du j, les mots «celle-ci» sont remplacés par les mots «celles-ci».

Art. 10. In artikel 56, § 2, 2°, van hetzelfde wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In *e*, worden de woorden « als zodanig zijn erkend ingevolge de wet van 9 juli 1957 » vervangen door de woorden « onder de toepassing vallen van de wet van 12 juni 1991 »;

2° In *j*, worden de woorden « voor huisvestingskrediet » vervangen door de woorden « voor huisvesting »;

3° In de Franse tekst van *j*, worden de woorden « celle-ci » vervangen door de woorden « celles-ci ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. A l'article 59 du même code, modifié par l'article 79 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans l'alinéa 3, les mots « et de l'épargne-pension » sont insérés entre les mots « assurance-vie » et « n'entrent »;

2° Dans le texte français de l'alinéa 4, les mots « de ces charges » sont supprimés.

Art. 11. In artikel 59 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 79 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het derde lid, worden tussen de woorden « levensverzekeringscontracten » en « worden » de woorden « en van pensioensparen » ingevoegd;

2° In de Franse tekst van het vierde lid worden de woorden « de ces charges » geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. A l'article 64 du même code, modifié par l'article 2 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° L'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, aux conditions, dans les limites et suivant les modalités qu'il détermine, organiser un régime d'option d'amortissements dégressifs »;

2° L'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

« Le Roi détermine les immobilisations sur lesquelles l'amortissement dégressif est applicable. »

Art. 12. In artikel 64 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid wordt door de volgende bepaling vervangen:

« De Koning kan, bij een in ministerraad overlegd besluit, onder de voorwaarden, binnen de grenzen en volgens de regels die Hij bepaalt, in een keuzestelsel van degressieve afschrijvingen voorzien »;

2° Tussen het eerste en het tweede lid wordt het volgende lid ingevoegd:

« De Koning bepaalt de vaste activa waarop de degressieve afschrijving van toepassing is. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 66 du même code, modifié par l'article 10 de la loi du 28 juillet 1992, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 66. § 1er. Les frais professionnels afférents à l'utilisation des voitures, voitures mixtes et minibus, tels que ces véhicules sont définis par la réglementation relative l'immatriculation des véhicules à moteur, à l'exception des frais de carburant, et les moins-values sur ces véhicules ne sont déductibles qu'à concurrence de 75 p.c. »

§ 2. Le § 1er ne s'applique pas:

1° Aux voitures qui sont affectées exclusivement à un service de taxis ou à la location avec chauffeur et sont exemptées à ce titre de la taxe de circulation sur les véhicules automobiles;

2° Aux voitures qui sont affectées exclusivement à l'enseignement pratique dans des écoles de conduite agréées et qui sont spécialement équipées à cet effet;

3° Aux voitures qui sont données exclusivement en location à des tiers.

§ 3. Les frais visés au § 1er, comprennent les frais afférents aux voitures visées au § 2, 1° et 3°, qui appartiennent à des tiers, ainsi que le montant des frais visés au présent article qui sont remboursés à des tiers.

§ 4. Par dérogation au § 1er, les frais professionnels afférents aux déplacements entre le domicile et le lieu de travail au moyen d'un véhicule visé dans cette disposition, sont fixés forfaitairement à 6 francs par kilomètre parcouru. La présente dérogation n'est pas applicable aux véhicules qui sont exonérés de la taxe de circulation conformément à l'article 5, § 1er, 3°, du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus.

§ 5. Le montant forfaitaire fixé au § 4 peut exclusivement être accordé au contribuable lorsque le véhicule en question:

1° Soit est sa propriété;

2° Soit est immatriculé à son nom auprès de la Direction pour l'immatriculation des véhicules;

3° Soit est mis à sa disposition de façon permanente ou habituelle en vertu d'un contrat de location ou de leasing;

4° Soit appartient à son employeur ou à sa société et que l'avantage éventuel découlant de l'utilisation de ce véhicule est taxé dans son chef.

Dans les cas visés à l'alinéa 1er, 1° à 3°, le forfait peut être accordé au conjoint ou à un enfant du contribuable, lorsque ce conjoint ou cet enfant utilise le véhicule pour le déplacement visé au § 4, étant toutefois entendu que le forfait ne peut être accordé qu'à un seul contribuable pour ce qui concerne le trajet effectué en commun. »

Art. 13. Artikel 66 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 28 juli 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 66. § 1. Met uitzondering van de kosten van brandstof zijn beroepskosten met betrekking tot het gebruik van personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, zoals deze zijn omschreven in de reglementering inzake inschrijving van motorvoertuigen, en op die voertuigen geleden minderwaarden, slechts tot 75 pct. aftrekbaar. »

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing:

1° Op voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;

2° Op voertuigen die in erkende autorijscholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;

3° Op voertuigen die uitsluitend aan derden worden verhuurd.

§ 3. De in § 1 vermelde beroepskosten omvatten de kosten die zijn gedaan met betrekking tot de in § 2, 1° en 3°, vermelde voertuigen die toebehoren aan derden, zomede het bedrag van de in dit artikel vermelde kosten die aan derden worden terugbetaald.

§ 4. In afwijking van § 1 worden de beroepskosten met betrekking tot de verplaatsing tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling met een in die bepaling vermeld voertuig forfaitair op 6 frank per afgelegde kilometer bepaald. Deze afwijking geldt niet voor voertuigen die, overeenkomstig artikel 5, § 1, 3°, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, van de verkeersbelasting zijn vrijgesteld.

§ 5. Het in § 4 vermelde forfaitair bedrag mag uitsluitend worden toegekend aan de belastingplichtige indien het betrokken voertuig:

1° Hetzij zijn eigendom is;

2° Hetzij op zijn naam is ingeschreven bij de Directie voor de inschrijving van de voertuigen;

3° Hetzij door een huur- of leasingovereenkomst bestendig of gewoonlijk te zijner beschikking is;

4° Hetzij aan zijn werkgever of vennootschap toebehoort en het eventueel voordeel voortspruitend uit het gebruik van dat voertuig op zijn naam wordt belast.

In de gevallen vermeld in het eerste lid, 1° tot 3°, mag dat forfait worden toegekend aan de echtgenoot of aan een kind van de belastingplichtige indien die echtgenoot of dat kind het voertuig gebruikt voor de in § 4 vermelde verplaatsing, met dien verstande evenwel dat het forfait slechts aan één enkele belastingplichtige mag worden toegekend voor het gezamenlijk afgelegde traject. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. L'article 71 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 71. Si, lors de la cession ou de la mise hors d'usage d'une immobilisation, le total des déductions effectuées conformément à l'article 70 est inférieur à la déduction qui aurait pu être opérée conformément à l'article 69, une déduction complémentaire est accordée à due concurrence. »

Art. 14. Artikel 71 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 71. Indien bij de overdracht of bij de buitengebruikstelling van een vast activum het totaal van de overeenkomstig artikel 70 verrichte aftrekken lager is dan de aftrek die had kunnen worden toegepast overeenkomstig artikel 69, wordt een aanvullende aftrek tot het bedrag van dat verschil verleend. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. L'article 98 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 98. Les revenus visés à l'article 90, 2° et 5° à 7°, s'entendent de leur montant effectivement payé ou attribué au bénéficiaire, éventuellement majoré du précompte professionnel ou du précompte mobilier. »

Art. 15. Artikel 98 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 98. De in artikel 90, 2° en 5° tot 7°, vermelde inkomsten worden in aanmerking genomen naar het aan de verkrijger werkelijk betaalde of toegekende bedrag, in voorkomend geval verhoogd met de bedrijfsvoorheffing of de roerende voorheffing. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. A l'article 104 du même code, modifié par l'article 81 de la loi du 28 décembre 1992 et par l'article 18 de la loi du 18 juin 1993, sont apportées les modifications suivantes:

1° A l'alinéa 1er, 3°, a, les mots « , et au Fonds national des études » sont supprimés;

2° A l'alinéa 1er, 3°, c, les mots « et aux centres publics intercommunaux d'aide sociale » sont supprimés;

3° Dans la phrase introductive de l'alinéa 1er, 5°, les mots « communaux et intercommunaux » sont supprimés;

4° L'alinéa 1er, 11°, et l'alinéa 2 sont abrogés.

Art. 16. In artikel 104 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 81 van de wet van 28 december 1992 en bij artikel 18 van de wet van 18 juni 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid, 3°, a, worden de woorden « , en aan het Nationaal Studiefonds » geschrapt;

2° In het eerste lid 3°, c, worden de woorden « en aan intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn » geschrapt;

3° In de inleidende zin van het eerste lid, 5°, worden de woorden « gemeentelijke en intercommunale » geschrapt;

4° Het eerste lid, 11°, en het tweede lid worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. A l'article 105 du même code, modifié par l'article 82 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° Les mots « visées à l'article 104, alinéa 1er, 3° à 9° et 11°, » sont remplacés par les mots « visées à l'article 104, 3° à 9°, »;

2° Les mots « à l'alinéa 1er, 1° et 2°, de cet article » sont remplacés par les mots « aux 1° et 2° de cet article »;

3° Les mots « qui a consenti les dépenses » sont remplacés par les mots « qui est débiteur des dépenses ».

Art. 17. In artikel 105 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 82 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De woorden « ingevolge artikel 104, eerste lid, 3° tot 9° en 11°, » worden vervangen door de woorden « ingevolge artikel 104, 3° tot 9°, »;

2° De woorden « in het eerste lid, 1° en 2°, van dat artikel » worden vervangen door de woorden « in 1° en 2° van dat artikel »;

3° De woorden « die de uitgaven heeft gedaan » worden vervangen door de woorden « die de uitgaven verschuldigd is ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. Dans l'article 113, § 1er, 3°, du même code, les mots « par les organismes publics ou par les organes compétents des Communautés » sont remplacés par les mots « par l'Office de la naissance et de l'enfance, par Kind en Gezin ou par l'Exécutif de la Communauté germanophone ».

Art. 18. In artikel 113, § 1, 3°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « door de openbare instellingen of door de bevoegde organen van de Gemeenschappen » vervangen door de woorden « door Kind en Gezin, door het Office de la naissance et de l'enfance of door de Executieve van de Duitstalige gemeenschap ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. L'article 143, 1°, du même code, est remplacé par la disposition suivante:

« 1° Des allocations familiales, des allocations de naissance et des primes d'adoption légales, ainsi que des bourses d'étude et des primes à l'épargne prénuptiale; ».

Art. 19. Artikel 143, 1°, van hetzelfde wetboek, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« 1° Wettelijke kinderbijslagen, kraamgelden en adoptiepremies, evenals studiebeurzen en premies voor het voorhuwelijks-sparen; ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. A l'article 145¹⁰, alinéa unique, du même code, inséré par l'article 86 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le texte néerlandais, le mot « individuele » est inséré entre les mots « of één enkele » et les mots « spaarrekening openen »;

2° L'article est complété par l'alinéa suivant:

« L'information visée dans l'alinéa 1er se fait dans les formes et délais déterminés par le Roi. »

Art. 20. In artikel 145¹⁰, enig lid, van hetzelfde wetboek, ingevoegd door artikel 86 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de Nederlandse tekst wordt tussen de woorden « of één enkele » en de woorden « spaarrekening openen » het woord « individuele » ingevoegd;

2° Het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:
«De in het eerste lid bedoelde kennisgeving geschiedt in de vorm en binnen de termijn die de Koning bepaalt.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. A l'article 145¹¹, alinéa 1er, du même code, inséré par l'article 86 de la loi du 28 décembre 1992, les mots «La société de gestion d'un organisme de placement collectif agréé conformément à l'article 145¹⁶» sont remplacés par les mots «La société de gestion d'un fonds d'épargne-pension agréé conformément à l'article 145¹⁶».

Art. 21. In artikel 145¹¹, eerste lid, van hetzelfde wetboek, ingevoegd door artikel 86 van de wet van 28 december 1992, worden de woorden «De beheermaatschappij van de ingevolge artikel 145¹⁶ erkende instellingen voor collectieve belegging» vervangen door de woorden «De beheersvennootschap van de ingevolge artikel 145¹⁶ erkende pensioenspaarfondsen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. A l'article 145¹⁶ du même code, inséré par l'article 86 de la loi du 28 décembre 1992, les mots «organismes de placement collectifs» sont remplacés par les mots «fonds d'épargne-pension».

Art. 22. In artikel 145¹⁶ van hetzelfde wetboek, ingevoegd door artikel 86 van de wet van 28 december 1992, worden de woorden «instellingen voor collectieve belegging» vervangen door het woord «pensioenspaarfondsen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. Dans le texte français de l'article 146, 1°, du même code, le mot «visée» est remplacé par le mot «visées».

Art. 23. In de Franse tekst van artikel 146, 1°, van hetzelfde wetboek, wordt het woord «visée» vervangen door het woord «visées».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. A l'article 171 du même code, modifié par l'article 15 de la loi du 28 juillet 1992, par les articles 4 et 89 de la loi du 28 décembre 1992, par l'article 30 de la loi du 24 décembre 1993 et par l'article 13 de la loi du 30 mars 1994 sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le 4°, a, les mots «l'imposition n'est pas étalée conformément à l'article 47» sont remplacés par les mots «il n'est pas opté pour la taxation étalée visée à l'article 47»;

2° Le 4°, g, est remplacé par la disposition suivante:

«g) Les autres capitaux tenant lieu de rentes ou pensions lorsqu'ils sont liquidés au bénéficiaire au plus tôt, soit à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date, soit à l'occasion de sa mise à la prépension, soit à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant cause, soit à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué et dans la mesure où ces capitaux ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°»;

3° Au 5°, c, les mots «visés à l'article 28, 2° et 3°, a» sont remplacés par les mots «visés à l'article 28, alinéa 1er, 2° et 3°, a».

Art. 24. In artikel 171 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 15 van de wet van 28 juli 1992, bij de artikelen 4 en 89 van de wet van 28 december 1992, bij artikel 30 van de wet van 24 december 1993 en bij artikel 13 van de wet van 30 maart 1994 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het 4°, a, worden de woorden «en waarvan de belastingheffing niet is gespreid ingevolge artikel 47» vervangen door de woorden «en waarvoor niet voor de in artikel 47 vermelde gespreide belasting is geopteerd»;

2° Het 4°, g, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«g) Andere kapitalen geldend als renten of pensioenen, wanneer zij aan de rechthebbende worden uitgekeerd ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan, naar aanleiding van zijn bruggpensionering, naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is of op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet en voor zover die kapitalen niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°»;

3° In het 5°, c, worden de woorden «vermeld in artikel 28, 2° en 3°, a» vervangen door de woorden «vermeld in artikel 28, eerste lid, 2° en 3°, a».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. Dans l'article 180, 2°, du même code, les mots «le Port de Bruxelles» sont insérés entre le mot «Bruges» et le mot «et».

Art. 25. In artikel 180, 2°, van hetzelfde wetboek, worden tussen het woord «Zeevaartinrichtingen» en het woord «en» de woorden «, de Haven van Brussel» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. A l'article 181 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le texte français du 1° et du 2° le mot «leur» est remplacé deux fois par le mot «leurs»;

2° Dans le 7°, le mot «culturelles» est supprimé.

Art. 26. In artikel 181 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de Franse tekst van 1° en van 2° wordt het woord «leur» tweemaal vervangen door het woord «leurs»;

2° In het 7°, wordt het woord «cultuurgemeenschappen» vervangen door het woord «gemeenschappen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. Dans le texte français de l'article 186, alinéa 5, du même code, les mots «visées audit alinéa 1er» sont remplacés par les mots «visées au 1° dudit alinéa».

Art. 27. In de Franse tekst van artikel 186, vijfde lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden «visées audit alinéa 1er» vervangen door de woorden «visées au 1° dudit alinéa».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. A l'article 198, 7°, du même code, les mots «de la perte» sont insérés entre les mots «jusqu'à concurrence» et les mots «du capital libéré».

Art. 28. In artikel 198, 7°, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden «ten hoogste het» en «gestorte kapitaal» de woorden «verlies aan» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. A l'article 216, 2°, du même code, remplacé par la loi du 28 décembre 1992, les mots «de même que pour les sociétés de crédit au logement» sont remplacés par les mots «de même que pour les sociétés de logement».

Art. 29. In artikel 216, 2°, van hetzelfde wetboek, vervangen door de wet van 28 december 1992, worden de woorden «alsmede voor de vennootschappen voor huisvestingskrediet» vervangen door de woorden «alsmede voor de vennootschappen voor huisvesting».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. Dans l'article 220, 1°, du même code, les mots « , les centres publics intercommunaux d'aide sociale » sont supprimés.

Art. 30. In artikel 220, 1°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « , de intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn » vervangen door de woorden « en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. Dans l'article 224, alinéa 1er, du même code, les mots « aux centres publics d'aide sociale et aux centres publics intercommunaux d'aide sociale » sont remplacés par les mots « et aux centres publics d'aide sociale ».

Art. 31. In artikel 224, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « , de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn » vervangen door de woorden « en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 32. A l'article 228, § 2, 3°, du même code, modifié par l'article 23 de la loi du 28 juillet 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° Au *d*, le mot « résidente » est inséré, d'une part, entre les mots « société de capitaux » et les mots « ainsi que », et, d'autre part, entre les mots « société de personnes » et les mots « ou dans un »;

2° Au *e*, les mots « visée à l'article 29 » sont remplacés par les mots « visée à l'article 29, § 2 ».

Art. 32. In artikel 228, § 2, 3°, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 23 van de wet van 28 juli 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In *d*, wordt enerzijds tussen de woorden « vereffenaar in een » en de woorden « kapitaalvennootschap », en anderzijds tussen de woorden « uitoefent in een » en de woorden « personenvennootschap », het woord « binnenlandse » ingevoegd;

2° In *e*, worden de woorden « vermeld in artikel 29 » vervangen door de woorden « vermeld in artikel 29, § 2 ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. Dans le même code il est inséré un article 235bis, rédigé comme suit :

« Art. 235bis. Les redevances et la valeur des charges y assimilées visées à l'article 14, alinéa 1er, 2°, ne sont déductibles que pour autant qu'elles se rapportent à un immeuble sis en Belgique. »

Art. 33. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 235bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 235bis. De in artikel 14, eerste lid, 2°, vermelde termijnen en de waarde van ermee gelijkgestelde lasten zijn enkel aftrekbaar voor zover ze betrekking hebben op een in België gelegen onroerend goed. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 34. L'article 241, 3°, du même code, est abrogé.

Art. 34. Artikel 241, 3°, van hetzelfde wetboek, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. A l'article 242 du même code, modifié par l'article 30 de la loi du 28 juillet 1992 et par l'article 11 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° Au § 1er, alinéa 1er, les mots « à l'exception de celles visées à l'article 104, alinéa 1er, 1° et 2°, lorsque le bénéficiaire de la rente n'est pas un habitant du royaume et de celles visées à l'article 104,

alinéa 1er, 11°, lorsque le droit d'emphytéose ou de superficie ou tout autre droit immobilier similaire porte sur des biens immobiliers sis à l'étranger » sont remplacés par les mots « à l'exception de celles visées à l'article 104, 1° et 2°, lorsque le bénéficiaire de la rente n'est pas un habitant du royaume »;

2° Au § 2, les mots « aux articles 104 à 125 » sont remplacés par les mots « aux articles 104 à 116 ».

Art. 35. In artikel 242 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 30 van de wet van 28 juli 1992 en bij artikel 11 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 1, eerste lid, worden de woorden « met uitzondering van die vermeld in artikel 104, eerste lid, 1° en 2°, wanneer de verkrijger van de uitkering geen rijksinwoner is en van die vermeld in artikel 104, eerste lid, 11°, wanneer het recht van erfpacht of van opstal of enig ander gelijkaardig onroerend recht betrekking heeft op in het buitenland gelegen onroerende goederen » vervangen door de woorden « met uitzondering van die vermeld in artikel 104, 1° en 2°, wanneer de verkrijger van de uitkering geen rijksinwoner is »;

2° In § 2, worden de woorden « in artikelen 104 tot 125 » vervangen door de woorden « in de artikelen 104 tot 116 ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. L'article 243, alinéa 3, du même code, inséré par l'article 31 de la loi du 28 juillet 1992, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les articles 126 à 129, 145¹, 1° à 4°, 145² à 145⁷, 145¹⁷ à 145²⁰, 157 à 169 et 171 à 178 sont également applicables. »

Art. 36. Artikel 243, derde lid, van hetzelfde wetboek, ingevoegd door artikel 31 van de wet van 28 juli 1992, wordt vervangen door het volgende lid :

« De artikelen 126 tot 129, 145¹, 1° tot 4°, 145² tot 145⁷, 145¹⁷ tot 145²⁰, 157 tot 169 en 171 tot 178 zijn eveneens van toepassing. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 37. Il y a lieu de lire cet article comme suit :

« A l'article 244bis, alinéa 1er, du même code, inséré par l'article 13 de la loi du 28 décembre 1992, les mots « des revenus professionnels de sources belge ou étrangère qui sont exonérés conventionnellement » sont remplacés par les mots « des revenus professionnels de source belge qui sont exonérés conventionnellement ou des revenus professionnels de source étrangère. »

Art. 37. Dit artikel dient gelezen te worden als volgt :

« In artikel 244bis, eerste lid, van hetzelfde wetboek, ingevoegd door artikel 13 van de wet van 28 december 1992, worden de woorden « bij overeenkomst vrijgestelde binnenlandse beroepsinkomsten of buitenlandse beroepsinkomsten » vervangen door de woorden « binnenlandse beroepsinkomsten die bij overeenkomst zijn vrijgesteld of buitenlandse beroepsinkomsten. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. L'article 253 du même code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 253. Est exonéré du précompte immobilier, le revenu cadastral :

1° Des biens immobiliers ou des parties de biens immobiliers visés à l'article 12, § 1er;

2° Des biens immobiliers visés à l'article 231, 1°;

3° Des biens immobiliers qui ont le caractère de domaines nationaux, sont improductifs par eux-mêmes et sont affectés à un service public ou d'intérêt général; l'exonération est subordonnée à la réunion de ces trois conditions. »

Art. 38. Artikel 253 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 253. Van de onroerende voorheffing wordt het kadastraal inkomen vrijgesteld:

1° Van de in artikel 12, § 1, vermelde onroerende goederen of delen van onroerende goederen;

2° Van de in artikel 231, 1°, vermelde onroerende goederen;

3° Van onroerende goederen die de aard van nationale domeingooderen hebben, op zichzelf niets opbrengen en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt; de vrijstelling is van de drie voorwaarden samen afhankelijk. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 39. Dans l'article 255, alinéa 2, du même code, les mots « , aux centres publics intercommunaux d'aide sociale » sont supprimés.

Art. 39. In artikel 255, tweede lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « , aan intercommunale openbare centra voor maatschappelijk welzijn » geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 40. A l'article 257 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le 2°, les mots « ou par une personne atteinte à 66 p.c. au moins d'une insuffisance ou diminution de capacité physique ou mentale du chef d'une ou de plusieurs affections » sont remplacés par les mots « ou par une personne handicapée au sens de l'article 135, alinéa 1er, 1° »;

2° Dans le 3°, les mots « ou une personne handicapée au sens du 2° » sont remplacés par les mots « ou une personne handicapée au sens de l'article 135, alinéa 1er ».

Art. 40. In artikel 257 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het 2°, worden de woorden « of door een persoon die tot ten minste 66 pct. getroffen is door ontoereikendheid of vermindering van lichamelijke of geestelijke geschiktheid wegens een of meer aandoeningen » vervangen door de woorden « of door een in de zin van artikel 135, eerste lid, 1°, gehandicapte persoon »;

2° In het 3°, worden de woorden « of met een gehandicapte persoon als bedoeld in 2° » vervangen door de woorden « of met een in de zin van artikel 135, eerste lid, gehandicapte persoon ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. A l'article 264, alinéa 1er, du même code, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le 1°, a, est remplacé par la disposition suivante:

« a) A l'Etat, aux Communautés, aux Régions, aux provinces, aux agglomérations, aux fédérations de communes, aux communes, aux centres publics d'aide sociale, ainsi qu'aux associations intercommunales régies par la loi du 22 décembre 1986, et dont les parts sont détenues exclusivement par l'Etat, des Communautés, des Régions, des provinces, des agglomérations, des fédérations de communes, des communes et des centres publics d'aide sociale »;

2° Au 2°, les mots « bénéfices distribués » sont remplacés par les mots « dividendes »;

3° Le 3°, a, est remplacé par la disposition suivante:

« a) Aux montants déduits des bénéfices réservés imposables au titre de réserves définitivement taxées constituées au cours des exercices d'imposition 1973 et antérieurs. »

Art. 41. In artikel 264, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het 1°, a, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« a) Aan de Staat, de Gemeenschappen, Gewesten, provincies, agglomeraties, federaties van gemeenten, gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zomede aan intercommunales beheerst door de wet van 22 december 1986 waarvan de aandelen uitsluitend eigendom zijn van de Staat, de Gemeenschappen, Gewesten, provincies, agglomeraties, federaties van gemeenten, gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn »;

2° In het 2°, worden de woorden « uitgekeerde winst » vervangen door het woord « dividend »;

3° Het 3°, a, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« a) Aan de bedragen die van de gereserveerde winst zijn afgetrokken als definitief belaste reserves, aangelegd tijdens de aanslagjaren 1973 en vorige. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. L'article 266 du même code est complété par l'alinéa suivant:

« L'alinéa 2 n'est pas applicable aux titres issus de la scission d'obligations linéaires émises par l'Etat belge. »

Art. 42. Artikel 266 van hetzelfde wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

« Het tweede lid is niet van toepassing op effecten voortgekomen uit de splitsing van lineaire obligaties uitgegeven door de Belgische Staat. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 43. Dans l'article 271 du même code, les mots « article 90, 1° à 3° » sont remplacés par les mots « article 90, 1° à 4° ».

Art. 43. In artikel 271 van hetzelfde wetboek, worden de woorden « artikel 90, 1° tot 3° » vervangen door de woorden « artikel 90, 1° tot 4° ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 44. A l'article 280 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans l'alinéa 1er, les mots « dividendes, ainsi que de » sont remplacés par les mots « dividendes et des »;

2° L'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

« Toutefois, lorsque le bénéficiaire des revenus de capitaux et biens mobiliers affecte ces capitaux et biens mobiliers à l'exercice de son activité professionnelle, le précompte mobilier n'est imputé qu'à concurrence du montant du précompte qui se rapporte aux revenus qui sont imposables en proportion de la période pendant laquelle le contribuable a eu la pleine propriété des capitaux et biens mobiliers. »

Art. 44. In artikel 280 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid, worden de woorden « dividendes, alsmede van » vervangen door de woorden « dividendes en niet zijnde »;

2° Het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Wanneer de verkrijger van inkomsten van roerende goederen en kapitalen die goederen of kapitalen gebruikt voor het uitoefenen van zijn beroepswerkzaamheid, wordt de roerende voorheffing slechts verrekend tot het bedrag van de voorheffing op de inkomsten die belastbaar zijn in verhouding tot het tijdperk waarin de belastingplichtige de volle eigendom van de goederen of kapitalen heeft gehad. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 45. A l'article 284 du même code, les mots « article 90, 4° à 6° » sont remplacés par les mots « article 90, 5° à 7° ».

Art. 45. In artikel 284 van hetzelfde wetboek, worden de woorden « artikel 90, 4° tot 6° » vervangen door de woorden « artikel 90, 5° tot 7° ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 46. L'article 285 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 285. Pour ce qui concerne les revenus de capitaux et biens mobiliers et pour ce qui concerne les revenus divers visés à l'article 90, 5° à 7°, une quotité forfaitaire d'impôt étranger est imputée sur l'impôt lorsque ces revenus ont été soumis à l'étranger à un impôt analogue à l'impôt des personnes physiques, à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des non-résidents, et lorsque lesdits capitaux et biens sont affectés en Belgique à l'exercice de l'activité professionnelle.

Par dérogation à l'alinéa 1er, une quotité forfaitaire d'impôt étranger n'est imputée, pour ce qui concerne les dividendes, que lorsqu'il s'agit de dividendes alloués ou attribués par des sociétés d'investissement, et dans la mesure où il est établi que ces dividendes proviennent de revenus qui satisfont aux conditions définies à l'alinéa 1er et à l'article 289. »

Art. 46. Artikel 285 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 285. Met betrekking tot inkomsten van roerende goederen en kapitalen en met betrekking tot diverse inkomsten als vermeld in artikel 90, 5° tot 7°, wordt met de belasting een forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting verrekend voor zover die inkomsten in het buitenland werden onderworpen aan een gelijkaardige belasting als de personenbelasting, de vennootschapsbelasting of de belasting van niet-inwoners, en voor zover de desbetreffende goederen en kapitalen voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid in België worden gebruikt.

In afwijking van het eerste lid wordt met betrekking tot dividenden enkel een forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting verrekend wanneer het gaat om dividenden die zijn toegekend of toegewezen door beleggingsvennootschappen en in zover vaststaat dat deze dividenden voortkomen uit inkomsten die voldoen aan de voorwaarden vermeld in het eerste lid en in artikel 289. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 47. L'article 288 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 288. Dans le chef du bénéficiaire de revenus de capitaux et biens mobiliers autres que des dividendes et des revenus de la location, de l'affermage, de l'usage et de la concession de tous biens mobiliers, la quotité forfaitaire d'impôt étranger n'est imputée qu'à concurrence de la quote-part qui se rapporte aux revenus qui sont imposables proportionnellement à la période au cours de laquelle le contribuable a eu la pleine propriété des capitaux et biens mobiliers. »

Art. 47. Artikel 288 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 288. Ten name van de verkrijger van inkomsten van roerende goederen en kapitalen niet zijnde dividenden en niet zijnde inkomsten van verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen, wordt het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting slechts verrekend tot het deel dat betrekking heeft op de inkomsten die belastbaar zijn in verhouding tot het tijdperk waarin de belastingplichtige de volle eigendom van de goederen of kapitalen heeft gehad. »

— Adopté.

Aangenomen.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Art. 48. L'article 289 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 289. La quotité forfaitaire d'impôt étranger n'est pas imputée à raison des revenus de créances et prêts affectés en Belgique à l'exercice de l'activité professionnelle du créancier, lorsque le créancier, bien qu'ayant effectué l'opération en son nom propre, a agi en réalité pour le compte de tiers qui lui ont fourni les fonds nécessaires au financement de l'opération et qui en assument les risques en tout ou en partie. Pour l'application de la présente disposition, est également considérée comme tiers, l'entreprise établie à l'étranger qui dispose d'un établissement belge agissant en qualité de créancier. »

Art. 48. Artikel 289 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 289. Het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting wordt niet verrekend ter zake van inkomsten van schuldverordeningen en leningen die de schuldeiser in België gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid, wanneer de schuldeiser, niettegenstaande hij de verrichting in eigen naam heeft gedaan, in werkelijkheid is opgetreden voor rekening van derden die hem voor de financiering van de verrichting de nodige middelen hebben verschaft en geheel of gedeeltelijk aan de verrichting verbonden risico's dragen. Voor de toepassing van deze bepaling wordt een in het buitenland gevestigde onderneming die over een Belgische inrichting beschikt die als schuldeiser optreedt, mede als derde aangemerkt. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 49. Dans l'article 301, alinéa 1er, du même code, les mots « à l'article 171, § 1er, b, et 4°, d » sont remplacés par les mots « à l'article 171, 1°, b, et 4°, d ».

Art. 49. In artikel 301, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « in artikel 171, § 1, 1°, b en 4°, d » vervangen door de woorden « in artikel 171, 1°, b, en 4°, d ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 50. Dans le texte français de l'article 304, § 1er, alinéa 3, du même code, les mots « aux articles 251 et 457 » sont remplacés par les mots « aux articles 245 et 466 ».

Art. 50. In de Franse tekst van artikel 304, § 1, derde lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « aux articles 251 et 457 » vervangen door de woorden « aux articles 245 et 466 ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 51. A l'article 313 du même code, modifié par l'article 34 de la loi du 28 juillet 1992, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans la phrase introductive, les mots « les revenus divers visés à l'article 90, 4° à 6° » sont remplacés par les mots « les lots visés à l'article 90, 6°, »;

2° Dans l'alinéa 1er, 2°, les mots « 50 000 et 5 000 francs » sont remplacés par les mots « les limites fixées aux 5° et 6° dudit article ».

Art. 51. In artikel 313 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 34 van de wet van 28 juli 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de inleidende zin, worden de woorden « de in artikel 90, 4° tot 6° vermelde diverse inkomsten » vervangen door de woorden « de in artikel 90, 6°, vermelde loten »;

2° In het eerste lid, 2°, worden de woorden « 50 000 en 5 000 frank en de » vervangen door de woorden « de in het 5° en 6° van dat artikel bepaalde grenzen en voor zover de ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 52. A l'article 314 du même code, modifié par l'article 18 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° Le § 3, alinéa 1er, est modifié comme suit :

a) Les 2° et 3° en deviennent respectivement les 4° et 5° ;

b) Il est inséré de nouveaux 2° et 3°, rédigés comme suit :

« 2° Avec les héritiers, les légataires ou donataires universels lorsque le titulaire de ce numéro est décédé ;

3° Avec les mandataires à qui le titulaire de ce numéro a donné un mandat général en matière d'impôts sur les revenus, à condition que le titulaire de ce numéro donne son consentement par écrit au mandataire.

Ce consentement peut être retiré à tout moment ; son retrait ne produit ses effets que pour l'avenir ; »

c) L'alinéa est complété comme suit :

« 6° Avec les services, administrations, sociétés, associations, établissements ou organismes visés à l'article 328 qui, en vue d'accorder certains avantages, demandent des attestations de revenus relatives à la situation fiscale du titulaire de ce numéro. » ;

2° Le § 6 est modifié comme suit :

a) Dans l'alinéa 1er, 1°, les mots « au § 3, alinéa 1er, 2°, » sont remplacés par les mots « au § 3, alinéa 1er, 4°, » ;

b) Dans l'alinéa 1er, 2°, les mots « au § 3, alinéa 1er, 3°, » sont remplacés par les mots « au § 3, alinéa 1er, 5°, » ;

c) Dans l'alinéa 2, les mots « au § 3, alinéa 1er, 3°, » sont remplacés par les mots « au § 3, alinéa 1er, 5°, ».

Art. 52. In artikel 314 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij artikel 18 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Paragraaf 3, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt :

a) De onderdelen 2° en 3° worden respectievelijk de onderdelen 4° en 5° ervan ;

b) Er wordt een nieuw onderdeel 2° en een nieuw onderdeel 3° ingevoegd, luidende :

« 2° Met de erfgenamen, algemene legatarissen of begiftigden indien de houder van dat nummer overleden is ;

3° Met de lasthebbers aan wie de houder van dat nummer een algemene lastgeving inzake inkomstenbelastingen heeft verleend, op voorwaarde dat de houder van dat nummer zijn schriftelijke toestemming geeft aan de lasthebber.

Deze toestemming kan op ieder ogenblik worden ingetrokken ; de intrekking ervan heeft slechts uitwerking voor de toekomst ; »

c) Het lid wordt aangevuld als volgt :

« 6° Met de in artikel 328 bedoelde diensten, besturen, vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen die met het oog op het verstrekken van bepaalde voordelen, inkomstengetuigschriften aanvragen betreffende de fiscale toestand van de houder van dat nummer. » ;

2° Paragraaf 6 wordt als volgt gewijzigd :

a) In het eerste lid, 1°, worden de woorden « in § 3, eerste lid, 2°, » vervangen door de woorden « in § 3, eerste lid, 4°, » ;

b) In het eerste lid, 2°, worden de woorden « in § 3, eerste lid, 3°, » vervangen door de woorden « in § 3, eerste lid, 5°, » ;

c) In het tweede lid worden de woorden « in § 3, eerste lid, 3°, » vervangen door de woorden « in § 3, eerste lid, 5°, ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 53. Dans le même code il est inséré un article 315bis, rédigé comme suit :

« Art. 315bis. Toute personne physique ou morale qui recourt à un système informatisé pour tenir, établir, adresser ou conserver, en tout ou en partie, les livres et documents dont la communication est prescrite par l'article 315 a également l'obligation, lorsqu'elle en est requise par l'administration, de communiquer,

sans déplacement, les dossiers d'analyse, de programmation et d'exploitation du système utilisé, ainsi que les supports d'information et toutes les données qu'ils contiennent.

Les données enregistrées sur des supports informatiques doivent être communiquées sous une forme lisible et intelligible.

Lorsqu'elle en est requise par l'administration, la personne visée à l'alinéa 1er a l'obligation d'effectuer sur son matériel, en présence des agents de l'administration, des copies, dans la forme que les agents souhaitent, de tout ou partie des données précitées, ainsi que les traitements informatiques jugés nécessaires à la détermination du montant de ses revenus imposables.

Les dispositions de l'article 315, alinéa 3, sont applicables à la conservation des dossiers d'analyse, de programmation et d'exploitation du système utilisé, ainsi que des supports d'information et de toutes les données qu'ils contiennent. Par dérogation à ces dispositions, le délai de conservation de la documentation relative aux analyses, à la programmation et à l'exploitation de systèmes informatisés, expire à la fin de la cinquième année ou du cinquième exercice comptable qui suit la période imposable pendant laquelle le système décrit dans cette documentation a été utilisé. »

Art. 53. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 315bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 315bis. De natuurlijke personen en rechtspersonen die een beroep doen op een computersysteem om de boeken en bescheiden waarvan de voorlegging is voorgeschreven door artikel 315, geheel of ten dele, te houden, op te stellen, toe te zenden of te bewaren, zijn eveneens verplicht, op verzoek van de administratie, ter plaatse, de dossiers met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van het gebruikte systeem, alsook de informatiedragers en alle gegevens die zij bevatten, ter inzage voor te leggen.

De op de informatiedragers geplaatste gegevens moeten in een leesbare en verstaanbare vorm ter inzage worden voorgelegd.

Wanneer de administratie hen erom verzoekt, zijn de in het eerste lid bedoelde personen verplicht op hun uitrusting en in bijzijn van de ambtenaren van de administratie, kopies te maken in de door die ambtenaren gewenste vorm van het geheel of een deel van voormelde gegevens, alsook de informaticabewerkingen te verrichten die nodig worden geacht om het bedrag van de belastbare inkomsten te bepalen.

De bepalingen van artikel 315, derde lid, zijn van toepassing op de bewaring van de dossiers met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van het gebruikte systeem, alsook op de informatiedragers en alle gegevens die zij bevatten. In afwijking van deze bepalingen verstrijkt de bewaartermijn, ten aanzien van de gegevens met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van de computer-systemen, op het einde van het vijfde jaar of boekjaar volgend op het belastbaar tijdperk waarin het in die gegevens omschreven systeem werd gebruikt. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 54. Dans l'article 317 du même code, les mots « 315bis, alinéas 1er à 3, » sont insérés entre les mots « aux articles 315, alinéas 1er et 2, » et les mots « et 316 ».

Art. 54. In artikel 317 van hetzelfde wetboek worden tussen de woorden « De in artikelen 315, eerste en tweede lid » en « en 316 » de woorden « , 315bis, eerste tot derde lid » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 55. Dans l'article 318, alinéas 1er et 2, du même code, les mots « , 315bis » sont chaque fois insérés entre les mots « articles 315 » et les mots « et 316 ».

Art. 55. In artikel 318, eerste en tweede lid, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden « artikelen 315 » en « en 316 » telkens de woorden « , 315bis » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 56. L'article 319 du même code est complété par l'alinéa suivant :

« Les agents précités, munis de leur commission, peuvent vérifier, au moyen du matériel utilisé et avec l'assistance des personnes visées à l'article 315bis, alinéa 3, la fiabilité des informations, données et traitements informatiques, en exigeant notamment la communication de documents spécialement établis en vue de présenter les données enregistrées sur les supports informatiques sous une forme lisible et intelligible. »

Art. 56. Artikel 319 van hetzelfde wetboek wordt aangevuld met het volgende lid :

« De voormelde ambtenaren, voorzien van hun aanstellingsbewijs, mogen door middel van de gebruikte uitrusting en met de bijstand van de personen als vermeld in artikel 315bis, derde lid, de betrouwbaarheid nagaan van de geïnformateerde inlichtingen, gegevens en bewerkingen, door inzonderheid de voorlegging ter inzage te vorderen van stukken die in het bijzonder zijn opgesteld om de op informatiedragers geplaatste gegevens om te zetten in een leesbare en verstaanbare vorm. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 57. Dans le même code, il est inséré un article 323bis, rédigé comme suit :

« Art. 323bis. Les dispositions de l'article 315bis sont applicables aux associations n'ayant pas la personnalité juridique ainsi qu'aux tiers auxquels il est fait appel pour tenir, établir, adresser ou conserver, en tout ou en partie, au moyen de systèmes informatisés, les livres et documents dont la communication est prescrite par l'article 315. »

Art. 57. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 323bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 323bis. De bepalingen van artikel 315bis zijn van toepassing op verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid alsook op derden waarop een beroep wordt gedaan om de boeken en bescheiden, waarvan de voorlegging is voorgeschreven door artikel 315, geheel of gedeeltelijk te houden, op te stellen, toe te zenden of te bewaren door middel van computersystemen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 58. Dans l'article 324 du même code, les mots « aux articles 322 et 323 » sont remplacés par les mots « aux articles 322, 323 et 323bis ».

Art. 58. In artikel 324 van hetzelfde wetboek worden de woorden « de artikelen 322 en 323 » vervangen door de woorden « de artikelen 322, 323 en 323bis ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 59. L'article 328, alinéa 3, du même code, est complété comme suit : « , par une Communauté ou une Région ».

Art. 59. In artikel 328, derde lid, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden « Staat » en « toegekend » de woorden « of door een Gemeenschap of een Gewest » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 60. L'article 329 du même code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 329. Par établissements ou organismes publics, il faut entendre, au sens des articles 327 et 328, les institutions, sociétés, associations, établissements et offices à l'administration desquels l'Etat, une Communauté ou une Région participe, auxquels l'Etat, une Communauté ou une Région fournit une garantie, sur l'activité desquels l'Etat, une Communauté ou une Région exerce une surveillance ou dont le personnel de direction est désigné par

le Gouvernement fédéral ou un Gouvernement de Communauté ou de Région, sur sa proposition ou moyennant son approbation. »

Art. 60. Artikel 329 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 329. Onder openbare instellingen of inrichtingen worden verstaan, in de zin van de artikelen 327 en 328, de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat, een Gemeenschap of een Gewest mede beheert, waaraan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest een waarborg verstrekt, op de werkzaamheden waarvan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel wordt aangewezen door de federale Regering of een Gemeenschaps- of Gewestregering, op haar voordracht of met haar goedkeuring. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 61. Dans le texte néerlandais de l'article 331, alinéa 1er, du même code, les mots « de provinces » sont insérés entre les mots « Gewesten, » et les mots « de agglomeraties ».

Art. 61. In de Nederlandse tekst van artikel 331, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden « Gewesten, » en « de agglomeraties » de woorden « de provinces » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 62. Dans l'article 334 du même code, les mots « articles 315, alinéas 1er et 2, 316 et 322 à 324 » sont remplacés par les mots « articles 315, alinéas 1er et 2, 315bis, alinéas 1er à 3, 316 et 322 à 324 ».

Art. 62. In artikel 334 van hetzelfde wetboek worden de woorden « artikelen 315, eerste en tweede lid, 316 en 322 tot 324 » vervangen door de woorden « artikelen 315, eerste en tweede lid, 315bis, eerste tot derde lid, 316 en 322 tot 324. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 63. Dans le même code, il est inséré un article 334bis, rédigé comme suit :

« Art. 334bis. Les investigations visées au présent chapitre peuvent être effectuées par des agents d'autres administrations fiscales. Le Roi désigne ces administrations et, s'il le juge nécessaire, les agents. »

Art. 63. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 334bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 334bis. De in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken mogen door ambtenaren van andere fiscale administraties worden verricht. De Koning wijst die administraties en, wanneer Hij dat nodig acht, de ambtenaren aan. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 64. Dans l'article 337, alinéa 2, du même code, les mots « aux communautés, aux régions » sont insérés entre les mots « juridictions, » et les mots « et aux établissements ».

Art. 64. In artikel 337, tweede lid, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden « rechtsmachten, » en « en aan de » de woorden « en van de gemeenschappen en de gewesten » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 65. Dans le texte français de l'article 346, alinéa 1er, du même code, les mots « les revenus nets, les » sont remplacés par les mots « les revenus et les ».

Art. 65. In de Franse tekst van artikel 346, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden «les revenus nets, les» vervangen door de woorden «les revenus et les.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 66. Dans l'article 347 du même code, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Avant d'entrer en fonction, les membres de la commission prêtent entre les mains du président le serment de s'acquitter de leur mission en toute impartialité et de garder le secret des délibérations auxquelles ils participeront.»

Art. 66. In artikel 347 van hetzelfde wetboek, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

«Alvorens hun ambt te aanvaarden leggen de leden van de commissie in de handen van de voorzitter de eed af hun opdracht in volle onpartijdigheid te vervullen en de beraadslagingen waaraan zij deelnemen geheim te houden.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 67. L'article 351, alinéa 1er, troisième tiret, du même code, est complété par les mots «ou les dossiers, supports ou données visés à l'article 315bis».

Art. 67. In artikel 351, eerste lid, derde gedachtenstreepje, van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden «bescheiden en registers» en «over te leggen» de woorden «of de in artikel 315bis bedoelde dossiers, dragers of gegevens» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 68. A l'article 352, alinéa 2, premier tiret, du même code, sont apportées les modifications suivantes:

1° Les mots «soit de communiquer les dossiers, supports ou données visés à l'article 315bis, alinéas 1er à 3,» sont insérés entre les mots «l'article 315, alinéas 1er et 2,» et les mots «soit de fournir»;

2° Dans le texte français, les mots «à l'article 350» sont remplacés par les mots «à l'article 346».

Art. 68. In artikel 352, tweede lid, eerste gedachtenstreep, van hetzelfde wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Tussen de woorden «bescheiden en registers» en «over te leggen» worden de woorden «of de in artikel 315bis, eerste tot derde lid, vermelde dossiers, dragers of gegevens» ingevoegd;

2° In de Franse tekst, worden de woorden «à l'article 350» vervangen door de woorden «à l'article 346».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 69. Dans le texte français de l'article 355 du même code, le mot «désigné» est remplacé par le mot «délégué».

Art. 69. In de Franse tekst van artikel 355 van hetzelfde wetboek, wordt het woord «désigné» vervangen door het woord «délégué».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 70. Dans le texte français de l'article 356, alinéa 1er, du même code, le mot «désigné» est remplacé par le mot «délégué».

Art. 70. In de Franse tekst van artikel 356, eerste lid, van hetzelfde wetboek, wordt het woord «désigné» vervangen door het woord «délégué».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 71. A l'article 357 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le texte français du 3°, les mots «primitive à» sont remplacés par les mots «primitive a»;

2° Dans le 4°, les mots «de la société,» sont insérés entre les mots «la famille,» et les mots «de l'association».

Art. 71. In artikel 357 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de Franse tekst van het 3°, worden de woorden «primitive à» vervangen door de woorden «primitive a»;

2° In het 4°, worden tussen de woorden «het gezin,» en «de vereniging» de woorden «de vennootschap,» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 72. Le texte néerlandais de l'article 358, § 2, 4°, du même code, est remplacé par la disposition suivante:

«4° Waarop de administratie kennis krijgt van de in § 1, 4°, vermelde bewijskrachtige gegevens.»

Art. 72. De Nederlandse tekst van artikel 358, § 2, 4°, van hetzelfde wetboek, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«4° Waarop de administratie kennis krijgt van de in § 1, 4°, vermelde bewijskrachtige gegevens.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 73. Dans le même code, il est inséré un article 362bis, rédigé comme suit:

«Art. 362bis. Dans le chef des contribuables qui affectent à l'exercice de leur activité professionnelle des capitaux non représentés par des actions ou parts, la partie des intérêts courus de ces capitaux, afférente à une période imposable déterminée est considérée comme un revenu de cette période, même lorsque les intérêts sont encaissés ou obtenus au cours d'une période ultérieure.»

Art. 73. In hetzelfde wetboek wordt een als volgt luidend artikel 362bis ingevoegd:

«Art. 362bis. Ten name van belastingplichtigen die kapitalen niet zijnde aandelen, gebruiken voor het uitoefenen van hun beroepswerkzaamheid worden de op een bepaald belastbaar tijdperk betrekking hebbende verlopen interestgedeelten van die kapitalen, beschouwd als een inkomen van dat tijdperk, zelfs wanneer die interest gedurende een later tijdperk wordt geïnd of verkregen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 74. Dans le texte français de l'article 367 du même code, le mot «désigné» est remplacé par le mot «délégué».

Art. 74. In de Franse tekst van artikel 367 van hetzelfde wetboek, wordt het woord «désigné» vervangen door het woord «délégué».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 75. Dans le texte néerlandais de l'article 376, § 3, 2°, du même code, les mots «voor zover er» sont remplacés par les mots «voor zover het».

Art. 75. In de Nederlandse tekst van artikel 376, § 3, 2°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden «voor zover er» vervangen door de woorden «voor zover het».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 76. Dans l'article 397 du même code, les mots « , d'une Communauté ou d'une Région » sont insérés entre les mots «Etat» et «est».

Art. 76. In artikel 397 van hetzelfde wetboek, worden tussen de woorden « Staat » en « is » de woorden « , van een Gemeenschap of van een Gewest » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 77. A l'article 401 du même code sont apportées les modifications suivantes :

1° L'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

« Avant d'entrer en fonction, les membres de la commission prêtent entre les mains du président le serment de s'acquitter de leur mission en toute impartialité et de garder le secret des délibérations auxquelles ils participeront » ;

2° Dans le texte français de l'alinéa 2, qui devient l'alinéa 3, les mots « autorisées et la catégorie du nombre de travailleurs » sont insérés entre les mots « travaux » et « que ».

Art. 77. In artikel 401 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het volgende lid wordt ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid :

« Alvorens hun ambt te aanvaarden leggen de leden van de commissie in de handen van de voorzitter de eed af hun opdracht in volle onpartijdigheid te vervullen en de beraadslagingen waaraan zij deelnemen geheim te houden » ;

2° In de Franse tekst van het tweede lid, dat het derde lid wordt, worden tussen de woorden « travaux » en « que » de woorden « autorisées et la catégorie du nombre de travailleurs » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 78. Dans l'article 402, alinéa 3, du même code, les mots « par ce paragraphe » sont remplacés par les mots « par cet article ».

Art. 78. In artikel 402, derde lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « in deze paragraaf » vervangen door de woorden « in dit artikel ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 79. Dans l'article 404, § 1er, 3°, du même code, les mots « l'article 405 est applicable » sont remplacés par les mots « les articles 405 à 408 sont applicables ».

Art. 79. In artikel 404, § 1, 3°, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « artikel 405 van toepassing is » vervangen door de woorden « de artikelen 405 tot 408 van toepassing zijn ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 80. Dans le texte français de l'article 406, alinéa 1er, du même code, le mot « relevant » est remplacé par les mots « répondant à ».

Art. 80. In de Franse tekst van artikel 406, eerste lid, van hetzelfde wetboek, wordt het woord « relevant » vervangen door de woorden « répondant à ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 81. Dans le texte français de l'article 447, alinéa 1er, du même code, les mots « article 439 » sont remplacés par les mots « article 446 ».

Art. 81. In de Franse tekst van artikel 447, eerste lid, van hetzelfde wetboek, worden de woorden « article 439 » vervangen door de woorden « article 446 ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 82. A l'article 514, du même code sont apportées les modifications suivantes :

1° Au § 1er, a), les mots « , conformément à l'article 9, § 3, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, à la perception de cette taxe » sont remplacés par les mots « à l'application de la taxe sur la valeur ajoutée » ;

2° Le § 2 est remplacé par la disposition suivante :

« § 2. Le § 1er n'est pas applicable dans la mesure où il aurait pour effet de réduire les montants déductibles visés à l'article 14, alinéa 1er. »

Art. 82. In artikel 514 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 1, a), worden de woorden « met heffing, overeenkomstig artikel 9, § 3, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, van die belasting » vervangen door de woorden « met toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde » ;

2° Paragraaf 2, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing in zoverre hij tot een vermindering van de in artikel 14, eerste lid, aftrekbare bedragen zou leiden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 83. A l'article 516 du même code, remplacé par l'article 100 de la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° Le § 1er, 2°, est remplacé par la disposition suivante :

« 2° En ce qui concerne les contrats conclus entre le 1er janvier 1989 et le 31 décembre 1992, l'emprunt est contracté en vue de construire, acquérir ou transformer une habitation située en Belgique ; les sommes ne sont prises en considération que dans la mesure où elles concernent la première tranche de 2 000 000 de francs du montant initial de l'emprunt. » ;

2° Le § 2, alinéa 2, est remplacé par la disposition suivante :

« En ce qui concerne les contrats conclus entre le 1er janvier 1989 et le 31 décembre 1992, les sommes ne sont prises en considération pour la réduction d'impôt majorée que dans la mesure où elles concernent la première tranche de 2 000 000 de francs, 2 100 000 francs, 2 200 000 francs, 2 400 000 francs ou 2 600 000 francs du montant initial de l'emprunt selon que le contribuable n'a pas d'enfant à charge ou qu'il en a un, deux, trois ou plus de trois et pour autant que pour l'habitation en cause, la déduction pour habitation puisse être accordée en application de l'article 16. Le nombre d'enfants à charge se calcule au 1er janvier de l'année qui suit celle de la conclusion du contrat d'emprunt. » ;

3° Au § 3, alinéa 3, les mots « de la manière prévue au § 1er, 2° » sont remplacés par les mots « de la manière prévue au § 2, alinéa 2 ».

Art. 83. In artikel 516 van hetzelfde wetboek, vervangen door artikel 100 van de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Paragraaf 1, 2°, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 2° Met betrekking tot contracten aangegaan vanaf 1 januari 1989 tot 31 december 1992, de lening is aangegaan om een in België gelegen woning te bouwen, te verwerven of te verbouwen ; de betalingen komen slechts in aanmerking in zoverre zij betrekking hebben op de eerste schijf van 2 000 000 frank van het aanvangsbedrag van de lening. » ;

2° Paragraaf 2, tweede lid, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Met betrekking tot contracten aangegaan vanaf 1 januari 1989 tot 31 december 1992 komen de betalingen voor de verhoogde belastingvermindering in aanmerking in zoverre zij betrekking hebben op de eerste schijf van 2 000 000 frank, 2 100 000 frank, 2 200 000 frank, 2 400 000 frank of 2 600 000 frank van het aanvangsbedrag van de lening, naargelang de belastingplichtige geen, één, twee, drie of meer dan drie kinderen ten

laste heeft en mits voor de betreffende woning de woningaftrek ingevolge artikel 16 kan worden toegestaan. Het aantal kinderen ten laste wordt geteld op 1 januari van het jaar na dat waarin het leningscontract is gesloten.»

3° In § 3, derde lid, worden de woorden «zoals vermeld in § 1, 2°» vervangen door de woorden «zoals vermeld in § 2, tweede lid».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 84. Dans le même code, il est inséré un article 522 rédigé comme suit:

«Art. 522. En ce qui concerne les capitaux déjà affectés à l'exercice de l'activité professionnelle au premier jour de la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 1995, la partie des intérêts de ces capitaux déjà courus à ce jour et non encore taxés est considérée, pour l'application de l'article 362bis, comme un revenu de la période au cours de laquelle les intérêts ont été encaissés ou recueillis.»

Art. 84. In hetzelfde wetboek wordt een als volgt luidend artikel 522 ingevoegd:

«Art. 522. Met betrekking tot kapitalen die reeds op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden aan het aanslagjaar 1995 voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid werden gebruikt, worden voor de toepassing van artikel 362bis, de op die dag reeds verlopen en nog niet belaste interestgedeelten van die kapitalen, beschouwd als een inkomen van het tijdperk waarin de interest wordt geïnd of verkregen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 85. Aux articles 107, 110, modifié par la loi du 18 juin 1993, 111 à 113, 115, modifié par la loi du 28 décembre 1992, 132, 181 et 241 du même code, les mots «article 104, alinéa 1er» sont chaque fois remplacés par les mots «article 104».

Art. 85. In de artikelen 107, 110, gewijzigd bij de wet van 18 juni 1993, 111 tot 113, 115, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, 132, 181 en 241 van hetzelfde wetboek, worden de woorden «artikel 104, eerste lid» telkens vervangen door de woorden «artikel 104».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 86. Dans l'article 27, § 3, alinéa 1er, de la loi du 28 décembre 1992 portant des dispositions fiscales, financières et diverses, les mots «Par dérogation au § 1er» sont remplacés par les mots «Par dérogation au § 2».

Art. 86. In artikel 27, § 3, eerste lid, van de wet van 28 december 1992 houdende fiscale, financiële en diverse bepalingen, worden de woorden «van het bepaalde onder § 1» vervangen door de woorden «van het bepaalde onder § 2».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 87. A l'article 28 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 3, alinéa 1er est complété par ce qui suit:

«, étant entendu que pour l'application de l'article 87ter du même code et des articles 3 à 5 de la loi du 7 décembre 1988 portant réforme de l'impôt sur les revenus et modification des taxes assimilées au timbre, il y a lieu de prendre en considération le total des revenus de sources belge et étrangère»;

2° Dans le § 4, alinéa 1er, les mots «des revenus professionnels de sources belge ou étrangère qui sont exonérés conventionnellement» sont remplacés par les mots «des revenus professionnels de source belge qui sont exonérés conventionnellement ou des revenus professionnels de source étrangère».

Art. 87. In artikel 28 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 3, eerste lid, wordt als volgt aangevuld:

«, met dien verstande dat voor de toepassing van artikel 87ter van hetzelfde wetboek en van de artikelen 3 tot 5 van de wet van 7 december 1988 houdende hervorming van de inkomstenbelasting en wijziging van de met het zegel gelijkgestelde taksen, het geheel van de binnenlandse en buitenlandse inkomsten in aanmerking wordt genomen»;

2° In § 4, eerste lid, worden de woorden «bij overeenkomst vrijgestelde binnenlandse beroepsinkomsten of buitenlandse beroepsinkomsten» vervangen door de woorden «binnenlandse beroepsinkomsten die bij overeenkomst zijn vrijgesteld of buitenlandse beroepsinkomsten».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 88. Dans le texte français de l'article 30, § 9, de la même loi, les mots «Les articles 2 et 3ter» sont remplacés par les mots «Les articles 2 et 3».

Art. 88. In de Franse tekst van artikel 30, § 9, van dezelfde wet, worden de woorden «Les articles 2 et 3ter» vervangen door de woorden «Les articles 2 et 3».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 89. L'article 44, § 3, 2°, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, modifié par la loi du 28 décembre 1992 et par l'arrêté royal du 29 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante:

«2° L'affermage, la location et la cession de bail de biens immeubles par nature, de même que l'utilisation de tels biens dans les conditions de l'article 19, § 1er, à l'exception:

a) Des prestations de services suivantes:

— La mise à disposition d'emplacements pour véhicules;

— La mise à disposition d'emplacements pour l'entreposage de biens;

— La fourniture de logements meublés dans les hôtels, motels et établissements où sont hébergés des hôtes payants;

— La mise à disposition d'emplacements pour le camping;

b) Des locations-financements d'immeubles consenties par une entreprise pratiquant la location-financement d'immeubles ou la location qualifiée de leasing immobilier, lorsque cette entreprise construit, fait construire ou acquiert, avec application de la taxe, le bâtiment sur lequel porte le contrat et que le preneur prend ce bien en location pour l'utiliser dans l'exercice d'une activité d'assujetti; le Roi définit les conditions auxquelles doit satisfaire le contrat de location-financement d'immeubles, notamment en ce qui concerne la durée du contrat, la nature et la destination des biens qui en font l'objet ainsi que les droits et les obligations du preneur;

c) Des locations de coffres-forts;».

Art. 89. Artikel 44, § 3, 2°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992 en bij het koninklijk besluit van 29 december 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«2° De verpachting, de verhuur en de overdracht van huur van uit hun aard onroerende goederen, alsook het gebruik van dergelijke goederen onder de voorwaarden van artikel 19, § 1, met uitzondering van:

a) De volgende diensten:

— De terbeschikkingstelling van stalling voor rijtuigen;

— De terbeschikkingstelling van bergruimte voor het opslaan van goederen;

— Het verschaffen van gemeubeld logies in hotels, motels en in inrichtingen waar aan betalende gasten onderdak wordt verleend;

— De terbeschikkingstelling van plaats om te kamperen;

b) De onroerende financieringshuur, toegestaan door een onderneming die gespecialiseerd is in onroerende financieringshuur of zogenaamde onroerende leasing, wanneer deze onderneming het gebouw waarop het contract betrekking heeft, opricht, laat oprichten of met voldoening van de belasting verkrijgt en de leasingsnemer dit goed huurt om het in de uitoefening van een activiteit van belastingplichtige te gebruiken; de Koning omschrijft de voorwaarden waaraan het contract van onroerende financieringshuur moet voldoen, inzonderheid met betrekking tot de duur van het contract, de aard en de bestemming van de goederen die er het voorwerp van uitmaken, alsmede de rechten en plichten van de leasingsnemer;

c) De verhuur van safeloketten; ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 90. Quel que soit l'exercice d'imposition il doit être fait référence aux dispositions du code des impôts sur les revenus 1992 dans tout acte ou document relatif à la perception et au recouvrement des précomptes et impôts.

Art. 90. Ongeacht het aanslagjaar moet in welke akte of document ook inzake de inning en de invordering van voorheffingen en belastingen worden verwezen naar de bepalingen van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 91. Les articles 86 et 87 produisent leurs effets pour l'exercice d'imposition 1991.

Les articles 1er, 6, 8, 9, 10, 2° et 3°, 11, 12, 14, 15, 16, 1°, 17, 3°, 18, 20, 1°, 21 à 23, 24, 1° et 3°, 26 à 28, 32, 37, 38, 40, 41, 2° et 3°, 43 à 51, 61, 65, 66, 68, 2°, 69 à 72, 74, 75 et 77 à 81 produisent leurs effets à partir de l'exercice d'imposition 1992.

L'article 10, 1°, produit ses effets à partir du 1er juillet 1992.

Les articles 5, 13, 35, 2°, et 83 produisent leurs effets à partir de l'exercice d'imposition 1993.

Les articles 63 et 89 produisent leurs effets à partir du 1er janvier 1993.

L'article 36 produit ses effets à partir de l'exercice d'imposition 1993, à l'exception des articles 145¹, 1°, et 145², dans la mesure où il concerne les articles 145¹, 1°, et 145³ du Code des impôts sur les revenus 1992, insérés par l'article 86 de la loi du 28 décembre 1992, qui sont applicables à partir de l'exercice d'imposition 1994.

Les articles 7, 19, 24, 2° et 25 produisent leurs effets à partir de l'exercice d'imposition 1994.

L'article 42 est applicable aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er juillet 1994.

Les articles 2 à 4, 16, 4°, 17, 1° et 2°, 20, 2°, 33, 34, 35, 1°, 73, 82, 2° et 85 sont applicables à partir de l'exercice d'imposition 1995.

Les articles 52 à 60, 62, 64, 67, 68, 1° et 76 entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 91. De artikelen 86 en 87 hebben uitwerking voor het aanslagjaar 1991.

De artikelen 1, 6, 8, 9, 10, 2° en 3°, 11, 12, 14, 15, 16, 1°, 17, 3°, 18, 20, 1°, 21 tot 23, 24, 1° en 3°, 26 tot 28, 32, 37, 38, 40, 41, 2° en 3°, 43 tot 51, 61, 65, 66, 68, 2°, 69 tot 72, 74, 75 en 77 tot 81 hebben uitwerking met ingang van het aanslagjaar 1992.

Artikel 10, 1°, heeft uitwerking met ingang van 1 juli 1992.

De artikelen 5, 13, 35, 2°, en 83 hebben uitwerking met ingang van het aanslagjaar 1993.

De artikelen 63 en 89 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 1993.

Artikel 36, heeft uitwerking met ingang van het aanslagjaar 1993, met uitzondering van de artikelen 145¹, 1°, en 145², in zoverre het de artikelen 145¹, 1°, en 145³ van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 betreft, ingevoegd bij artikel 86 van de wet van 28 december 1992, die vanaf het aanslagjaar 1994 van toepassing zijn.

De artikelen 7, 19, 24, 2° en 25 hebben uitwerking met ingang van het aanslagjaar 1994.

Artikel 42 is van toepassing op de inkomsten toegekend of betaalbaar gesteld vanaf 1 juli 1994.

De artikelen 2 tot 4, 16, 4°, 17, 1° en 2°, 20, 2°, 33, 34, 35, 1°, 73, 82, 2° en 85 zijn van toepassing vanaf het aanslagjaar 1995.

De artikelen 52 tot 60, 62, 64, 67, 68, 1° en 76 treden in werking de dag van de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 17 JUNI 1991 TOT ORGANISATIE VAN DE OPENBARE KREDIETSECTOR EN VAN HET BEZIT VAN DE DEELNEMINGEN VAN DE OPENBARE SECTOR IN BEPAALDE PRIVAATRECHTELIJKE FINANCIËLE VENNOOTSCHAPPEN, ALSOOK VAN DE WET VAN 22 MAART 1993 OP HET STATUUT VAN EN HET TOEZICHT OP DE KREDIETINSTELLINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 17 JUIN 1991 PORTANT ORGANISATION DU SECTEUR PUBLIC DU CREDIT ET DE LA DETENTION DES PARTICIPATIONS DU SECTEUR PUBLIC DANS CERTAINES SOCIÉTÉS FINANCIÈRES DE DROIT PRIVE, AINSI QUE LA LOI DU 22 MARS 1993 RELATIVE AU STATUT ET AU CONTRÔLE DES ÉTABLISSEMENTS DE CREDIT

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector en van het bezit van de deelnemingen van de openbare sector in bepaalde privaatrechtelijke financiële vennootschappen, alsook van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant la loi du 17 juin 1991 portant organisation du secteur public du crédit et de la détention des participations du secteur public dans certaines sociétés financières de droit privé, ainsi que la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Garcia, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article premier. Dans la loi du 17 juin 1991 portant organisation du secteur public du crédit et de la détention des participations du secteur public dans certaines sociétés financières de droit privé, modifiée par la loi du 19 juillet 1991, la loi du 22 juillet 1991, la loi du 28 juillet 1992, la loi du 28 décembre 1992, la loi du 22 mars 1993, la loi du 27 décembre 1993 et l'arrêté royal du 29 septembre 1993, sont apportées les modifications suivantes:

1° A l'article 4, alinéa 1er, 1°, les mots « holding bancaire » sont remplacés par le mot « holding »;

2° A l'article 6, alinéa 2, le 1° est remplacé par la disposition suivante :

« 1° Un président, nommé par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, pouvant être chargé de missions spéciales mais n'exerçant pas de fonctions permanentes dans la société, ni aucune fonction de gestion courante dans ses filiales ni dans un holding bancaire d'intérêt public ou dans des sociétés dans lesquelles un tel holding détient des participations »;

3° A l'article 6, alinéa 2, 2°, les mots « et après avis de la Commission bancaire et financière et de l'Office de contrôle des assurances » sont supprimés;

4° A l'article 6, alinéa 4, les mots « moyennant l'avis de la Commission bancaire et financière et de l'Office de contrôle des assurances » sont supprimés;

5° L'article 10 est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 10. La rémunération des administrateurs délégués et des administrateurs chargés de missions spéciales est fixée par le conseil d'administration. Si cette rémunération comporte un élément variable, l'assiette ne peut comprendre des éléments ayant le caractère de charge d'exploitation. »;

6° A l'article 191, 2°, les mots « la Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et » sont supprimés;

7° A l'article 202, § 2, alinéa 1er, les mots « et les administrateurs délégués » sont supprimés dans la première phrase et les mots « et d'administrateur délégué » sont supprimés dans la deuxième phrase;

8° A l'article 202, § 2, alinéa 2, les mots « et les administrateurs délégués » sont supprimés;

9° L'intitulé du titre IV du livre Ier est remplacé par l'intitulé suivant : « Du contrôle prudentiel des holdings bancaires d'intérêt public »;

10° A l'article 214, alinéa 1er, les mots « La Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et le Crédit communal-holding, ci-après dénommés « holdings bancaires d'intérêt public » sont remplacés par les mots « Les holdings bancaires d'intérêt public visés à l'article 191, 2° »;

11° L'intitulé du chapitre II du titre IV du livre Ier est remplacé par l'intitulé suivant : « Du contrôle des holdings bancaires d'intérêt public »;

12° Aux articles 223, alinéa 2, 2°, et 224, alinéas 2 et 5, les mots « des holdings bancaires d'intérêt public » sont remplacés par les mots « de la Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et du Crédit communal-holding »;

13° A l'article 225, alinéa 3, les mots « ou des holdings bancaires d'intérêt public » sont remplacés par les mots « de la Caisse générale d'épargne et de retraite-holding ou du Crédit communal-holding »;

14° Aux articles 226, alinéa 3, et 229, alinéa 1er, les mots « des holdings bancaires d'intérêt public » sont remplacés par les mots « de la Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et du Crédit communal-holding »;

15° A l'article 231, les mots « Les holdings bancaires d'intérêt public » sont remplacés par les mots « La Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et le Crédit communal-holding »;

16° L'article 232, alinéa 1er, est remplacé par la disposition suivante :

« L'acquisition ou la souscription, par un des holdings visés à l'article 231, d'actions ou d'autres titres conférant droit de vote dans une filiale de l'autre holding est subordonnée à l'avis conforme du conseil d'administration de ce dernier »;

17° A l'article 232, alinéa 2, les mots « dans une filiale de l'autre holding bancaire d'intérêt public que celui dont elle relève » sont remplacés par les mots « dans une filiale de l'autre holding que celui dont elle relève ».

Artikel 1. In de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector en van het bezit van de deelnemingen van de openbare sector in bepaalde privaatrechtelijke financiële vennootschappen, gewijzigd door de wet van 19 juli 1991, de wet van 22 juli 1991, de wet van 28 juli 1992, de wet van 28 december

1992, de wet van 22 maart 1993, de wet van 27 december 1993 en het koninklijk besluit van 29 september 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In artikel 4, eerste lid, 1°, wordt het woord « bankholding » vervangen door het woord « holding »;

2° In artikel 6, tweede lid, wordt het 1° vervangen door de volgende bepaling :

« 1° Een voorzitter die is benoemd bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit en die met bijzondere opdrachten mag worden belast, zonder nochtans vaste functies in de vennootschap te kunnen uitoefenen, noch een functie van dagelijks bestuur in haar dochters noch in een bankholding van openbaar nut of in vennootschappen waarin een dergelijke holding deelnemingen bezit »;

3° In artikel 6, tweede lid, 2°, worden de woorden « en na advies van de Commissie voor het bank- en financieelwezen en van de Controledienst voor de verzekeringen » geschrapt;

4° In artikel 6, vierde lid, worden de woorden « na advies van de Commissie voor het bank- en financieelwezen en van de Controledienst voor de verzekeringen » geschrapt;

5° Artikel 10 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 10. De vergoeding van de gedelegeerd bestuurders en van de bestuurders belast met bijzondere opdrachten wordt vastgesteld door de raad van bestuur. Indien deze vergoeding ook bestaat uit een variabel bestanddeel, mogen in de berekeningsbasis geen bestanddelen voorkomen die als bedrijfskosten kunnen worden aangemerkt. »;

6° In artikel 191, 2°, worden de woorden « de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en » geschrapt;

7° In artikel 202, § 2, eerste lid, worden in de eerste zin de woorden « en voor de gedelegeerd bestuurders » geschrapt en worden in de tweede zin de woorden « en van gedelegeerd bestuurder » geschrapt;

8° In artikel 202, § 2, tweede lid, worden de woorden « en de gedelegeerd bestuurder » geschrapt;

9° Het opschrift van titel IV van boek I wordt als volgt vervangen : « De prudentiële controle van de bankholdings van openbaar nut »;

10° In artikel 214, eerste lid, worden de woorden « De Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en de Gemeentekrediet-holding, hierna « bankholdings van openbaar nut » genoemd » vervangen door de woorden « De bankholdings van openbaar nut bedoeld in artikel 191, 2° »;

11° Het opschrift van hoofdstuk II van titel IV van boek I, wordt als volgt vervangen : « De controle over de bankholdings van openbaar nut »;

12° In de artikelen 223, tweede lid, 2° en 224, tweede en vijfde lid, worden de woorden « bankholdings van openbaar nut » vervangen door de woorden « de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en de Gemeentekrediet-holding »;

13° In artikel 225, derde lid, worden de woorden « of van de bankholdings van openbaar nut » vervangen door de woorden «, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding of de Gemeentekrediet-holding »;

14° In de artikelen 226, derde lid, en 229, eerste lid, worden de woorden « de bankholdings van openbaar nut » vervangen door de woorden « de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en de Gemeentekrediet-holding »;

15° In artikel 231 worden de woorden « De bankholdings van openbaar nut » vervangen door de woorden « De Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en de Gemeentekrediet-holding »;

16° Artikel 232, eerste lid, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Voor de verwerving van of de inschrijving op aandelen of andere stemrechtverlenende effecten in een dochter van één van de holdings bedoeld in artikel 231, door de andere holding, is het eensluidend advies vereist van de raad van bestuur van eerstgenoemde »;

17° In artikel 232, tweede lid, worden de woorden « van een dochter van de andere bankholding van openbaar nut dan waarvan zij afhangt » vervangen door de woorden « van een dochter van de andere holding dan waarvan zij afhangt ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Dans l'article 257 de la même loi du 17 juin 1991, les alinéas suivants sont insérés entre les alinéas 2 et 3 :

« Des contrats individuels de travail seront présentés à la signature des membres du personnel des sociétés, au plus tard dix jours avant l'entrée en vigueur des décisions et des conventions collectives de travail. Les contrats individuels de travail prendront effet à partir de la date de cette entrée en vigueur.

Les membres du personnel qui, à la date de l'entrée en vigueur des décisions, n'auront pas signé un contrat individuel de travail, seront censés ne plus être employés par les sociétés. Ils n'auront droit qu'aux indemnités qui seront établies en appliquant les mêmes critères que ceux fixés par la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail. »

Art. 2. In artikel 257 van dezelfde wet van 17 juni 1991 worden tussen het tweede en het derde lid de volgende leden ingevoegd :

« Aan de personeelsleden van de vennootschappen wordt uiterlijk tien dagen vóór de inwerkingtreding van de beslissingen en van de collectieve arbeidsovereenkomsten een individuele arbeidsovereenkomst ter ondertekening overgelegd. De individuele arbeidsovereenkomsten hebben uitwerking vanaf de datum van vermelde inwerkingtreding.

De personeelsleden die op datum van de inwerkingtreding van de beslissingen geen individuele arbeidsovereenkomst hebben ondertekend, worden geacht niet langer tewerkgesteld te zijn door de vennootschappen. Zij zullen enkel recht hebben op de vergoedingen die worden vastgesteld met toepassing van dezelfde criteria als die gehanteerd door de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. A l'article 6, alinéa 2, 3° et 4°, de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, les mots « la Caisse générale d'épargne et de retraite-holding et » sont supprimés.

Art. 3. In artikel 6, tweede lid, 3° en 4°, van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, worden de woorden « de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-holding en » geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 1690 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 1690. La cession de créance est opposable aux tiers autres que le débiteur cédé par la conclusion de la convention de cession.

La cession n'est opposable au débiteur cédé qu'à partir du moment où elle a été notifiée au débiteur cédé ou reconnue par celui-ci.

Si le cédant a cédé les mêmes droits à plusieurs cessionnaires, est préféré celui qui, de bonne foi, peut se prévaloir d'avoir notifié en premier lieu la cession de créance au débiteur ou d'avoir obtenu en premier lieu la reconnaissance de la cession par le débiteur.

La cession n'est pas opposable au créancier de bonne foi du cédant, auquel le débiteur a, de bonne foi et avant que la cession ne lui soit notifiée, valablement payé. »

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

Art. 4. Artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 1690. De overdracht van schuldvordering kan worden ingeroepen tegen andere derden dan de gecedeerde schuldenaar door het sluiten van de overeenkomst van overdracht.

De overdracht kan slechts tegen de gecedeerde schuldenaar worden ingeroepen vanaf het ogenblik dat zij aan de gecedeerde schuldenaar ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend.

Indien de overdrager dezelfde rechten aan verscheidene overnemers overdraagt, krijgt hij die er zich te goeder trouw op kan beroepen als eerste de overdracht van schuldvordering aan de schuldenaar ter kennis te hebben gebracht of als eerste de erkenning van de overdracht door de schuldenaar te hebben bekomen, de voorkeur.

De overdracht kan niet worden ingeroepen tegen de te goeder trouw zijnde schuldeiser van de overdrager aan wie de schuldenaar te goeder trouw en voordat de overdracht hem ter kennis werd gebracht, bevrijdend heeft betaald. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. L'article 1691 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 1691. Le débiteur qui a payé de bonne foi avant que la cession ne lui ait été notifiée ou qu'il l'ait reconnue, est libéré.

Le débiteur de bonne foi peut invoquer à l'égard du cessionnaire les conséquences de tout acte juridique accompli à l'égard du cédant, avant que la cession ne lui ait été notifiée ou qu'il l'ait reconnue. »

Art. 5. Artikel 1691 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 1691. De schuldenaar die te goeder trouw heeft betaald alvorens de overdracht hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend, wordt bevrijd.

De te goeder trouw zijnde schuldenaar kan de gevolgen van elke rechtshandeling die ten opzichte van de overdrager is gesteld, inroepen ten opzichte van de overnemer, voordat de overdracht aan hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. L'article 1295 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 1295. Lorsque la cession a été notifiée au débiteur ou qu'elle a été reconnue par le débiteur, celui-ci ne peut plus invoquer la compensation des créances qui se réalise postérieurement. »

Art. 6. Artikel 1295 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 1295. Wanneer de overdracht aan de schuldenaar ter kennis werd gebracht of door de schuldenaar werd erkend, kan deze laatste zich niet meer beroepen op de schuldvergelijking van de schuldvorderingen die daarna tot stand komt. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Le deuxième et le troisième alinéas de l'article 2075 du Code civil sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Le créancier est mis en possession de la créance gagée par la conclusion de la convention de gage.

La mise en gage n'est opposable au débiteur de la créance gagée qu'à partir du moment où elle lui a été notifiée ou qu'il l'a reconnue. »

Art. 7. Het tweede en het derde lid van artikel 2075 van het Burgerlijk Wetboek worden vervangen door de volgende bepalingen:

«De schuldeiser verkrijgt het bezit van de in pand gegeven schuldvordering door het sluiten van de pandovereenkomst.

De in pandgeving kan slechts tegen de schuldenaar van de in pand gegeven schuldvordering worden ingeroepen vanaf het ogenblik dat zij hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. L'article 16 de la loi du 25 octobre 1919 sur la mise en gage du fonds de commerce, l'escompte et le gage de la facture, ainsi que l'agrégation et l'expertise des fournitures faites directement à la consommation est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 16. L'endossement de la facture est notifié au débiteur par un avis d'endossement écrit. Cet avis mentionne que, dès sa réception, le débiteur ne peut se libérer valablement qu'entre les mains de l'endossataire.

La cession et la mise en gage de la créance sont opposables aux tiers par le seul fait de l'endossement de la facture.

L'article 1690, alinéas 3 et 4, du Code civil est applicable.»

Art. 8. Artikel 16 van de wet van 25 oktober 1919 betreffende het in pand geven van een handelszaak, het endossement van de factuur, alsmede de aanvaarding en de keuring van de rechtstreeks voor het verbruik gedane leveringen, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 16. Het endossement van de factuur wordt aan de schuldenaar ter kennis gebracht door een schriftelijke kennisgeving van endossement. Deze kennisgeving vermeldt dat de schuldenaar vanaf de ontvangst ervan zijn schuld alleen in handen van de geëndosseerde deugdelijk kan kwijten.

De overdracht en de in pandgeving van de schuldvordering kunnen tegen derden worden ingeroepen door het loutere feit van het endossement van de factuur.

Artikel 1690, derde en vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, is van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Le troisième alinéa de l'article 119ter de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers, introduit par la loi du 5 août 1992 modifiant, en ce qui concerne les organismes de placement en créances, la loi du 4 décembre 1990, est remplacé par la disposition suivante:

«Lorsqu'une créance est cédée par ou à un organisme de placement en créances au sens de la présente loi, l'article 1328 du Code civil et l'article 26 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation ne sont pas d'application à cette cession.»

Art. 9. Het derde lid van artikel 119ter van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten, ingevoerd door de wet van 5 augustus 1992 tot wijziging wat de instellingen voor belegging in schuldvorderingen betreft, van de wet van 4 december 1990, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«In geval een schuldvordering wordt overgedragen aan of door een instelling voor belegging in schuldvorderingen in de zin van deze wet, zijn de artikelen 1328 van het Burgerlijk Wetboek en 26 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, niet van toepassing op deze overdracht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. L'article 51 de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 51. § 1er. Lorsqu'une créance visée à l'article 50 est cédée par ou à un organisme de placement en créances au sens de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux

marchés financiers ou mise en gage par ou au profit d'un tel organisme, les articles 5, alinéas 1er et 2, et 92, alinéa 2, de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851 ne sont pas d'application à cette cession ou à cette mise en gage. A la requête de tiers, le cédant ou la personne qui donne la créance en gage est tenu de fournir les renseignements nécessaires relatifs à l'identité du cessionnaire ou du créancier gagiste.

§ 2. Une avance consentie dans le cadre d'une ouverture de crédit privilégiée ou hypothécaire peut être cédée.

Dans le cas visé à l'alinéa précédent, le cessionnaire profite également des privilèges et sûretés qui garantissent l'ouverture de crédit, quel que soit le montant qui restera dû en vertu de l'ouverture de crédit. L'avance cédée est payée par priorité aux avances consenties dans le cadre de l'ouverture de crédit après la cession.

Le droit à l'utilisation de l'ouverture de crédit est suspendu à concurrence du montant de l'avance cédée restant dû par l'emprunteur. Le cédant peut à tout moment exiger d'être informé par le cessionnaire du montant restant dû visé à l'alinéa précédent.

§ 3. L'acte du consentement à radiation ou à réduction est accompagné d'une copie certifiée conforme ou d'un extrait littéral certifié conforme de l'acte sous seing privé de cession.»

Art. 10. Artikel 51 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 51. § 1. In geval een schuldvordering zoals bedoeld in artikel 50 wordt overgedragen of in pand gegeven aan of door een instelling voor belegging in schuldvorderingen in de zin van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten, zijn de artikelen 5, lid 1 en 2, en 92, lid 2, van de hypotheekwet van 16 december 1851 niet van toepassing op deze overdracht of in pandgeving. De cedent of de pandgever van de schuldvordering is gehouden op verzoek van derden de nodige informatie te verstrekken omtrent de identiteit van de overnemer of de pandhoudende schuldeiser.

§ 2. Een voorschot toegestaan in het raam van een bevoorrechte of hypothecaire kredietopening kan worden overgedragen.

In het geval bedoeld in het vorige lid geniet de overnemer eveneens de voorrechten en zekerheden die de kredietopening waarborgen, ongeacht het bedrag dat krachtens de kredietopening zal verschuldigd blijven. Het overgedragen voorschot wordt bij voorrang betaald boven de voorschotten die na de overdracht in het kader van de kredietopening zijn toegestaan.

Het recht op benutting van het krediet wordt geschorst ten belope van het bedrag dat de kredietnemer verschuldigd blijft uit hoofde van het overgedragen voorschot. De overdrager kan op elk ogenblik eisen dat de overnemer hem informeert over het verschuldigde bedrag bedoeld in het vorige lid.

§ 3. De akte van toestemming tot doorhaling of vermindering wordt vergezeld van een voor eensluidend verklaard afschrift of van een voor eensluidend verklaard woordelijk uittreksel van de onderhandse akte van overdracht.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Les articles 1er, 2 et 3 entrent en vigueur le 1er mai 1994.

Art. 11. De artikelen 1, 2 en 3 treden in werking op 1 mei 1994.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE BIJDRAGE VAN BELGIE TOT DE TIENDE WEDERSAMENSTELLING VAN DE WERKMIDDELEN VAN DE INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSASSOCIATIE

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI RELATIVE A LA CONTRIBUTION DE LA
BELGIQUE A LA DIXIEME RECONSTITUTION DES
RESSOURCES DE L'ASSOCIATION INTERNATIONALE
DE DEVELOPPEMENT

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet betreffende de bijdrage van België tot de tiende wedersamenstelling van de werkmiddelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie.

Nous abordons l'examen du projet de loi relative à la contribution de la Belgique à la dixième reconstitution des ressources de l'Association internationale de développement.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Geens (CVP), rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, de goedkeuring van dit ontwerp is in feite de formalisering van de beslissing die België in het kader van internationale akkoorden heeft genomen. Wij hebben hieraan niettemin uitvoerig aandacht besteed in de commissie.

Ik verwijs voor het overige naar het verslag, dat echter niet volledig is. Ingevolge een materiële fout ontbreekt de laatste alinea. Het verslag moet dus worden aangevuld met de paragraaf: «Het enig artikel wordt eenparig aangenomen door de twaalf aanwezige leden. Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.»

Mijnheer de Voorzitter, ik ben ervan overtuigd dat de voltallige Senaat dit ontwerp van wet eveneens eenparig zal goedkeuren. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre des Finances. — Monsieur le Président, à mes yeux, l'excellent rapport de M. Geens fournit des informations intéressantes. M. Geens est attentif à ce genre de projet et nous amène chaque fois à actualiser les informations, non seulement sur l'institution qui fait l'objet du projet de loi en cause, mais aussi, plus largement, sur l'ensemble de l'aide multilatérale à laquelle la Belgique participe. Une fois de plus, le rapport contient des chiffres tout à fait intéressants.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé:

Article unique. Le Roi est autorisé à consentir au nom de la Belgique, une contribution d'un montant maximum de 9 345 428 950 francs belges à l'Association internationale de développement, conformément à la résolution n° 174 intitulée «Ressources additionnelles: Dixième reconstitution», adoptée le 31 mars 1993 par le Conseil des gouverneurs de ladite association.

Enig artikel. De Koning is gemachtigd om, in naam van België, toe te stemmen in een bijdrage voor een maximum bedrag van 9 345 428 950 Belgische frank aan de Internationale Ontwikkelingsassociatie, overeenkomstig de resolutie nr. 174 getiteld «Aanvulling der middelen: Tiende wedersamenstelling» goedgekeurd op 31 maart 1993 door de Raad van gouverneurs van de voormelde associatie.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET
KONINKLIJK BESLUIT NR. 78 VAN 10 NOVEMBER 1967
BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE
GENEESKUNST, DE VERPLEEGKUNDE, DE PARA-
MEDISCHE BEROEPEN EN DE GENEESKUNDIGE
COMMISSIES, MET HET OOG OP DE REGELING VAN
DE UITOEFENING VAN DE KINESITHERAPIE (Gedr. St.
nr. 944-1)

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET
KONINKLIJK BESLUIT NR. 78 VAN 10 NOVEMBER 1967
BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE
GENEESKUNST, DE VERPLEEGKUNDE, DE PARA-
MEDISCHE BEROEPEN EN DE GENEESKUNDIGE
COMMISSIES, MET HET OOG OP DE REGELING VAN
DE UITOEFENING VAN DE KINESITHERAPIE (Gedr. St.
nr. 426-1)

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET
KONINKLIJK BESLUIT NR. 78 VAN 10 NOVEMBER 1967
BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE
GENEESKUNST, DE VERPLEEGKUNDE, DE PARA-
MEDISCHE BEROEPEN EN DE GENEESKUNDIGE
COMMISSIES, MET HET OOG OP DE REGLEMENTE-
RING VAN DE UITOEFENING VAN DE KINESITHE-
RAPIE

VOORSTEL VAN WET HOUDENDE TOEKENNING VAN
EEN EIGEN STATUUT AAN DE KINESITHEAPEUTEN

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRETE ROYAL
N° 78 DU 10 NOVEMBRE 1967 RELATIF A L'EXERCICE
DE L'ART DE GUERIR, DE L'ART INFIRMIER, DES
PROFESSIONS PARAMEDICALES ET AUX COMMIS-
SIONS MEDICALES, EN VUE DE LA REGLEMENTA-
TION DE L'EXERCICE DE LA KINESITHERAPIE (Doc.
n° 944-1)

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRETE ROYAL
N° 78 DU 10 NOVEMBRE 1967 RELATIF A L'EXERCICE
DE L'ART DE GUERIR, DE L'ART INFIRMIER, DES
PROFESSIONS PARAMEDICALES ET AUX COMMIS-
SIONS MEDICALES, EN VUE DE LA REGLEMENTA-
TION DE L'EXERCICE DE LA KINESITHERAPIE (Doc.
n° 426-1)

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRETE ROYAL
N° 78 DU 10 NOVEMBRE 1967 RELATIF A L'EXERCICE
DE L'ART DE GUERIR, DE L'ART INFIRMIER, DES
PROFESSIONS PARAMEDICALES ET AUX COMMIS-
SIONS MEDICALES, EN VUE DE LA REGLEMENTA-
TION DE L'EXERCICE DE LA KINESITHERAPIE

PROPOSITION DE LOI TENDANT A ATTRIBUER UN
STATUT PROFESSIONNEL AUX KINESITHEAPEUTES

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het voorstel van wet tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitvoering van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, met het oog op de regeling en de uitoefening van de kinesitherapie en de bijgevoegde voorstellen.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, en vue de la réglementation de l'exercice de la kinésithérapie et des propositions connexes.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Creyf, rapporteur, verwijst naar haar verslag.

La parole est à M. Gevenois.

M. Gevenois (PS). — Monsieur le Président, je voudrais tout d'abord remercier la rapporteuse pour son excellent rapport.

La proposition de loi qui est soumise à notre discussion aujourd'hui et sur laquelle le Sénat se prononcera sans doute favorablement puisqu'elle a réuni une majorité confortable en commission, est le résultat de plusieurs propositions — certaines datant de plusieurs années — et d'un consensus difficilement trouvé mais réalisé.

J'avais moi-même déposé une première proposition en 1985. Elle fut suivie, en 1988, d'une première proposition de notre collègue M. Diegenant. A ce moment, plusieurs commissaires ont estimé que celle-ci allait trop loin. C'est alors que le débat s'emballa. Toutes les associations de kinésithérapeutes, d'écoles, de médecins intervinrent, nous donnèrent leurs avis qui étaient différents, divergents, voire opposés.

Cette période de turbulence fut suivie d'une autre plus calme pendant laquelle chacun réfléchissait. Trois propositions furent successivement redéposées par notre collègue Mme Delcourt, moi-même et, enfin, par le duo Diegenant-Mahoux. C'est cette dernière qui a servi de base à la discussion tenue ces derniers jours.

Après avoir rencontré et entendu les représentants des fédérations des kinésithérapeutes, des fédérations d'écoles, des représentants des associations de médecins, des porte-parole des universités, même si les avis n'étaient pas toujours convergents, nous étions en possession d'un ensemble de renseignements qui devaient nous permettre de faire des propositions acceptables et d'aboutir à un accord. Celui-ci, devenu possible, s'est réalisé : c'est la proposition qui vous est présentée.

Je suis heureux que nous soyons parvenus à nous mettre d'accord, d'abord en ma qualité d'ancien kinésithérapeute, mais surtout pour l'ensemble des gens qui ont choisi cette profession et qui l'exercent avec compétence et dévouement.

Je voudrais signaler que nous avons pu nous mettre d'accord sur deux propositions qui nous divisaient au début des discussions.

La première concerne le classement des kinésithérapeutes dans l'arrêté royal 78 sur l'art de guérir. Nous l'avons située dans un chapitre *1er bis* nouveau. Ce faisant, nous avons reconnu les compétences du kinésithérapeute et ses spécificités, mais nous n'avons pas voulu en faire l'égal des médecins. Ceux-ci gardent toutes leurs prérogatives — ce qui est normal; elles sont même renforcées par ce texte soumis au vote. Une lecture attentive du rapport permet de le constater encore mieux. C'était une espèce de piège dans lequel les commissaires n'ont pas voulu tomber. Nous renforçons la cohésion d'un duo clé, médecin-kinésithérapeute, au bénéfice du patient et de la santé publique en général.

Mais à l'intérieur de sa fonction et sur la base de la prescription médicale obligatoire, le texte reconnaît au kinésithérapeute une autonomie de jugement et d'application de soins. Il en était d'ailleurs ainsi depuis toujours, mais demain cela sera officiel et légal.

J'en viens au deuxième point relatif à la durée des études que nous avons portée à quatre ans.

Bien que les études de gradués répondent en général à ce qu'on doit exiger d'un professionnel de la santé physique d'un individu, il est notoire que ceux-ci sont attirés par des techniques nouvelles ou plus élaborées. Certains appellent cela des spécialisations. Il apparaît donc que ces kinésithérapeutes estiment avoir besoin de formations complémentaires.

En exigeant une année d'études en plus, nous donnons la possibilité aux futurs étudiants de se former mieux encore et de pouvoir ainsi entrer de plain-pied dans l'exercice de leur profession. Malgré cette année en plus, nous avons maintenu comme accès à la profession la possibilité de suivre les deux filières que nous connaissons aujourd'hui : l'université et l'enseignement supérieur.

Si, comme certains le disent, il y a une différence dans la formation, c'est sur le terrain qu'on l'appréciera le mieux. Ce seront les médecins et les patients qui jugeront.

Nous pensons avoir bien travaillé en vous présentant la proposition telle que rédigée aujourd'hui.

Pour terminer, je voudrais remercier mes collègues M. Diegenant et Mme Delcourt pour le travail réalisé. Je crois que ce résultat a été obtenu parce que nous étions trois à le vouloir. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Meesters.

M. Meesters (Ecolo). — Monsieur le Président, je voudrais tout d'abord féliciter Mme Creyf pour l'excellence de son rapport. Je remercie aussi les services du Sénat qui ont correctement fait face à une activité un peu difficile. En effet, ce dossier lourd et vaste était très technique, peu accessible aux personnes qui ne font pas partie de la profession.

D'une façon générale, on peut dire que les travaux se sont déroulés dans des conditions quelque peu particulières et compliquées. Les auditions furent nombreuses, longues et pas toujours très transparentes, avec des incidences subjectives très pesantes. Il s'agissait essentiellement d'une confrontation entre groupes d'intérêts.

Nous avons jugé ce débat insuffisant. Sans doute d'aucuns penseront-ils que nous sommes sévères mais le problème est-il là ? La question est de savoir si nous avons raison de l'être dans une matière aussi délicate.

Sous prétexte d'une urgence dont la cause n'est pas toujours clairement apparue, ce débat insuffisant a été mené à une cadence parfois insoutenable — à la fin notamment.

Comme l'orateur précédent l'a rappelé, le texte avait, à l'origine, une essence corporatiste excessive qui, grâce aux amendements et au travail fourni en commission, a pu être partiellement corrigée. Actuellement, le texte est, en effet, plus orienté vers la santé publique et le consommateur potentiel de soins que nous sommes tous. Toutefois, le climat d'urgence anormal et les insuffisances des discussions sont tels qu'Ecolo et Agalev peuvent difficilement engager leur responsabilité en donnant un avis positif sur la proposition.

Un domaine jouxtant celui concerné par la proposition nécessite également quelques commentaires. Aujourd'hui — et depuis longtemps —, beaucoup de kinésithérapeutes exercent une activité thérapeutique différente de la kinésithérapie proprement dite. Ce phénomène va croissant avec le nombre de kinésithérapeutes qui ne cesse d'augmenter. Actuellement, d'après les diverses estimations dont je dispose, plus de la moitié des kinésithérapeutes exerceraient l'ostéopathie, des techniques semblables, des activités liées au secteur de l'alimentation — diététique, par exemple —, voire dispenseraient des traitements apparentés à la psychothérapie.

Par conséquent, tant pour le bien des kinésithérapeutes que pour celui du public, il est temps que le domaine de ces traitements « non kinésithérapeutiques » sorte rapidement de l'ombre et que des critères de reconnaissance, de formation et de conditions d'exercice soient clairement définis.

Ces pratiques parallèles ou complémentaires n'étant pas totalement dépourvues de risques, Ecolo et Agalev se doivent de poursuivre l'objectif spécifique de défense du citoyen et du consommateur. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Valkeniers.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, de heer Diegenant, mede-indiener van het voorstel, zal het met mij eens zijn dat het nogal een moeilijke bevalling was. Zijn oorspronkelijk voorstel had veel weerstand opgeroepen. Dit werd gelukkig verholpen. Bij het opstellen van het tweede voorstel heeft hij zich laten inspireren door allerlei adviezen en hoorzittingen. Het verheugt mij dat er uiteindelijk een akkoord is tot stand gekomen. De opleiding tot kinesitherapeut zal nu vier jaar bedragen. In

de Gemeenschappen zal er nog wel een hele discussie plaatsvinden over het opvullen van die opleiding en over het probleem van de licentiaats- en graduaatsopleiding.

Het eerste voorstel riep veel weerstand op bij het medisch korps. Volgens de medici beschouwde het voorstel de kinesitherapeut immers als een soort van arts. De medici ergerden zich aan de te grote onafhankelijkheid die werd opgeëist door de kinesitherapie. Aan deze bezwaren werd echter ook tegemoet gekomen. Volgens het huidige voorstel wordt de kinesitherapie steeds na verwijzing door een arts uitgeoefend. Dit belangrijke principe heeft tot de consensus bijgedragen. Een bijkomend onderzoek door een arts kan volgens mij heel wat nieuwe elementen naar voor brengen. De kinesitherapeut kan echter ook nieuwe elementen aanbrengen voor de arts en voorstellen voor therapie doen.

Dit is volgens mij de aangewezen manier om in de geneeskunde te werken. Mijn interpellatie later op de dag over de substitutie van geneesmiddelen gaat trouwens ook van dit principe uit. Het kan toch niet dat een arts een voorschrift voor medicatie of kinesitherapie geeft, maar dat hierin zonder enige dialoog verandering wordt aangebracht door apotheker of kinesitherapeut. Deze dialoog is nu in de tekst van het voorstel ingeschreven en dat verheugt mij.

Het stemt mij ook tevreden dat er in de Nationale Raad voor de kinesitherapie artsen zitting zullen hebben, zodat de samenwerking tussen de disciplines behouden blijft.

Indien er na een moeilijke bevalling een gezond kind ter wereld komt, is iedereen gelukkig. Daarom zal ik, en met mij de VLD-fractie, het voorstel goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Arts.

De heer Arts (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, de bekommerning van mijn fractie voor goede verhoudingen tussen alle personen en instellingen die zich met de verzorgingssector in ons land bezighouden, zet ons ertoe aan het voorstel te steunen. De bespreking van het voorstel ging immers samen met diepgaand overleg tussen de betrokkenen en met vele hoorzittingen. De arts Valkeniers betuigde hier ook de instemming van het medisch korps met het voorstel.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Als arts en Arts akkoord gaan, dan kan het toch niet beter.

De heer Arts (CVP). — Collega Valkeniers had een bedenking bij de opleidingstermijn van vier jaar. Wij zullen zien hoe deze zaak evolueert. Het amendement dat ter zake door bepaalde collega's werd ingediend, is echter legistiek niet aanvaardbaar. Men kan de invoering van een wet niet afhankelijk maken van de goedkeuring van een gewest- of gemeenschapsminister. In dat geval zou men die minister te veel bevoegdheid geven.

Ik heb tot slot nog een vraag voor de indieners. Zijn «het verrichten van onderzoeken en het opstellen van bilans van de motoriek van de patiënt met als doel bij te dragen tot het stellen van een diagnose door een geneesheer of een behandeling bestaande uit de in het 1° bedoelde handelingen in te stellen», activiteiten die volgens artikel 2, paragraaf 4, 2°, van het voorstel behoren tot het domein van de kinesitherapeut, afhankelijk van de voorafgaande formele vraag van een arts, waarvan sprake in paragraaf 6 van het artikel? Ik neem aan dat de indieners en de minister positief op deze vraag zullen antwoorden, want anders had ik ze niet gesteld. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, tijdens de bespreking in de commissie hebben Agalev en Ecolo zich laten leiden door verschillende principes. Het verbeteren van de kwaliteit van de zorgverstrekking door de kinesisten staat bij ons centraal. Wij zijn voorstanders van een betere vorming van de gegradueerde kinesisten. Onze bezorgdheid wordt gedeeld door de andere democratische partijen, en ook door de Hobu-scholen.

Het behoud van het recht van de Hobu-scholen gegradueerde kinesisten te vormen en te blijven vormen is verworven dank zij de steun van de andere politieke partijen. Het staat tegenover de

oorspronkelijke plannen van de hoofdindieners van het wetsvoorstel nummer 426 dat de opleiding alleen zou beperken tot het universitaire niveau.

Agalev wil een vlotte overgang van de driejarige opleiding voor de gegradueerde kinesisten naar een vierjarige vorming. Wij blijven het volledig oneens met de indieners van het wetsvoorstel nummer 944 die de verlengde studieduur aan de Gemeenschappen wil opleggen zonder hun voorafgaande uitdrukkelijke toestemming. Alleen in overleg met de Gemeenschappen kunnen de overgangsnormen worden bepaald. Zij kunnen niet uitsluitend door de federale wetgever worden vastgelegd.

Wij willen dit staaltje van bevoegdheidsverschrijving van het federale niveau tegengaan via een amendement dat wij vandaag in de algemene vergadering hebben ingediend. Wij zijn ervan overtuigd dat het probleem van de plethora van kinesisten moet, en waarschijnlijk zal worden opgelost, niet door dit wetsvoorstel, maar wel door de fundamentele hervorming van het Hobu zowel in Vlaanderen als in Wallonië, waar de gemeenschapsministers momenteel werk van maken.

Een zelfde tarief voor de prestaties van de kinesist, universitair geschoold of gegradueerd, zal de betaalbaarheid van het systeem garanderen. Dit moet tevens beletten dat de gegradueerden het gevoel krijgen tweederangs kinesisten te zijn.

Wij pleiten voor het behoud van de hoofdverantwoordelijkheid van de dokter bij het bepalen van de aard en de duur van de behandeling door de kinesist. Daarom proberen wij via ons amendement in de plenaire vergadering de impact van de dokters in de raad van kinesisten te versterken. Die raad van kinesisten doet immers niet alleen uitspraak over de problematiek eigen aan de kinesisten, maar over heel het medisch veld. Wij doen tegelijkertijd een oproep opdat de huisartsen terug beter zouden worden opgeleid in de fysische geneeskunde zodat zij meer duidelijke voorschriften aan de kinesisten kunnen bezorgen.

Dit waren onze algemene opmerkingen. Straks zullen wij nog enkele amendementen verdedigen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hooland.

De heer Van Hooland (VU). — Mijnheer de Voorzitter, de Volksunie beschouwt dit wetsvoorstel in wezen als zeer positief. Het is aanzienlijk geëvolueerd en is het resultaat van voorbeeldige samspraak. Er werden meer hoorzittingen en beraad aan gewijd dan aanvankelijk werd gedacht.

Ook voor de Volksunie staat in deze aangelegenheid de volksgezondheid centraal. Rijst dan nog wel de vraag hoe men een discipline en haar practici organiseert.

De opleiding van kinesitherapeuten gebeurt verder aan de universiteit en in het hoger onderwijs buiten de universiteit. Alle beoefenaars van kinesitherapie, welke ook hun opleiding was, worden voortaan gelijkgeschakeld. Dank zij het erkenningsstelsel dat wordt ingevoerd, krijgen de kinesitherapeuten een eigen plaats en ook terecht meer aanzien. Voor de kinesitherapeuten en met de raad is er daarmee weliswaar geen orde zoals wij die voor de geneesheren en de advocaten kennen en die waakt over het algemeen belang. Wellicht is dat een volgende stap.

Een klein aantal vragen blijven evenwel onbeantwoord. Zo bestaan er nog twijfels over wie formeel bevoegd is voor het bepalen van de duur van de studies en de basis ervan. Volgens mij is dit een duidelijke bevoegdheid van de federale wetgever. Die kan zich niet gebonden voelen door voorafgaand advies of overleg van of met de Gemeenschappen. Toch was het eleganter geweest dit advies te vragen, maar formeel gezien hoefde het niet.

Het advies van de Raad van State werd evenmin gevraagd. Met het oog op onder meer de kwaliteit van de tekst hadden wij dit misschien beter wel kunnen doen. Maar goed, het is nu zo.

De vraag rijst ook of de goedkeuring van dit voorstel zal bijdragen tot de beoogde sanering van de sector. Zoals in andere sectoren, bijvoorbeeld in de geneeskunde, hebben wij hier immers te maken met een prestatiesysteem, waar niet altijd de vraag domineert, maar vaak het aanbod. De vraag naar sanering blijft, maar zal dit voorstel daartoe veel bijdragen, hetzij bijvoorbeeld via de strengere academische selectie, hetzij via de erkenning of bijkomende te stellen eisen?

Wij hebben in dit debat een arts gehoord. Wij hebben ook de heer Arts gehoord. Nu ben ik geen van beiden, maar pleit als mogelijk toekomstig patiënt en zeker als mede-betaler van de ziekteverzekering voor rationalisering in de sector.

De Volksunie wenst iedereen die te maken zal hebben met deze wet oprecht veel succes en zal het nu deugdelijk voorstel goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Flagothier.

M. Flagothier (PSC). — Monsieur le Président, j'interviens en lieu et place de Mme Delcourt, absente.

La proposition de loi sur laquelle nous allons nous prononcer est l'aboutissement des discussions qui ont eu lieu autour de quatre propositions, visant toutes à réglementer l'exercice de la kinésithérapie, à doter les kinésithérapeutes d'un statut spécifique et, en conséquence, à adapter l'arrêté royal numéro 8 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions médicales, des professions paramédicales et aux commissions médicales.

Il est apparu qu'une définition légale de la profession, des conditions d'accès à cette profession, ainsi qu'une protection du titre de kinésithérapeute s'imposaient de toute urgence pour une double raison, à savoir: d'une part, la nécessité de protéger le consommateur de soins paramédicaux; d'autre part, la perspective de la libre circulation des travailleurs au sein de la Communauté européenne.

Les propositions à l'origine des discussions en commission reflétaient deux philosophies différentes.

La première, exprimée dans la proposition de loi de M. Diegenant et dans la proposition ultérieure de MM. Diegenant et Mahoux visait à ranger les kinésithérapeutes parmi les praticiens et l'art médical, avec tous les droits et obligations que cette classification implique et à fixer en conséquence le niveau de formation à minimum quatre années d'études supérieures universitaires.

La seconde, défendue par le PSC et exprimée dans les propositions de MM. Gevenois et Taminiaux et de Mme Delcourt, tendait à sortir la kinésithérapie des professions paramédicales et à la doter d'un statut analogue à celui des infirmiers. Ce statut devait s'appliquer aux licenciés, comme aux gradués en kinésithérapie.

Les quatre propositions se rejoignaient toutefois sur certains points. Elles proposaient toutes une définition détaillée, complète et précise de l'art de la kinésithérapie. Elles contenaient toutes, à l'exception d'une, l'obligation pour les kinésithérapeutes de n'exercer leur art qu'à l'égard des patients qui leur sont envoyés par un médecin et sur la base d'une prescription médicale. Il y était prévu la création d'un Conseil national de la kinésithérapie, auprès du ministère de la Santé publique, avec une compétence d'avis. Deux kinésithérapeutes siégeaient, par ailleurs, au Conseil national des professions paramédicales, ainsi que dans chaque commission médicale.

La proposition de MM. Diegenant et Mahoux qui a servi de base aux discussions en commission a fait l'objet de nombreux et profonds amendements de sorte que, bien qu'étant la manifestation d'un compromis politique, elle reflète toutefois suffisamment la position du PSC, défendue par la proposition de Mme Delcourt.

Les idées maîtresses en sont les suivantes.

La kinésithérapie est intégrée dans l'arrêté royal numéro 78, chapitre Ibis, distinct de celui consacré à l'art médical, l'actuel chapitre Ibis contenant les dispositions relatives à l'exercice de l'art infirmier étant renuméroté chapitre Iter.

Nul ne peut exercer la kinésithérapie s'il n'est titulaire d'un agrément délivré par le ministre de la Santé publique. Cet agrément ne peut être accordé qu'au porteur d'un diplôme d'enseignement supérieur universitaire ou non universitaire en kinésithérapie, sanctionnant une formation dans le cadre d'un enseignement de plein exercice comportant au moins quatre années d'études. Cette dernière concession quant à la durée de la

formation a reçu l'assentiment des écoles de graduat en kinésithérapie, dans la mesure où la disposition légale amendée préserve la filière de la formation non universitaire.

La relation entre kinésithérapeute et médecin-prescripteur est largement précisée dans la proposition amendée, ainsi que la nécessité d'un dialogue entre le kinésithérapeute et le médecin. Le traitement est effectué à la demande d'un médecin dans le respect de sa prescription écrite. Le kinésithérapeute a, par ailleurs, l'obligation d'établir un rapport et de le communiquer au médecin à sa demande.

Un Conseil national de la kinésithérapie est institué auprès du ministère de la santé publique composé de kinésithérapeutes, de médecins et de fonctionnaires.

Un amendement a précisé que, parmi les quatorze membres kinésithérapeutes-praticiens ayant une expérience de dix ans minimum devaient se trouver au moins quatre kinésithérapeutes-enseignants professant depuis au moins dix ans.

Il a, en outre, été stipulé que les décisions du Conseil national de la kinésithérapie sont prises à la majorité des trois quarts des membres kinésithérapeutes et du corps médical, pour autant que cette majorité comprenne au moins deux membres médecins.

Remarquons qu'il n'est plus question de la création d'une commission technique de la kinésithérapie prévue dans les propositions de Mme Delcourt et de MM. Gevenois et Taminiaux.

Des dispositions transitoires sont prévues pour les personnes qui ont été agréées par le service des soins de santé de l'INAMI, ainsi que pour les étudiants qui, à la date du 1er novembre 1996, étaient engagés dans une formation en kinésithérapie d'une durée de trois ans, pour autant qu'ils soient titulaires de ce diplôme avant le 1er novembre 2001. Un amendement a ainsi allongé le délai de mise en ordre pour cette dernière catégorie de personnes, afin de donner aux établissements d'enseignement de la kinésithérapie le temps d'organiser des études sur la base des nouvelles dispositions de la loi et des modifications qui en découleront pour les Communautés.

Nous n'ignorons pas que cette proposition ne résout pas tous les problèmes liés à la kinésithérapie, en particulier celui de l'offre excédentaire de dispensateurs de soins en kinésithérapie. Il nous a toutefois semblé plus opportun de régler la question du statut de la kinésithérapie, indépendamment de la question du nombre pléthorique de kinésithérapeutes. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Moens.

De heer Moens (SP). — Mijnheer de Voorzitter, dit voorstel is maar tot een goed einde geraakt omdat er een klein mirakel is gebeurd. Voor een groot deel is dit te danken aan de bereidheid van de commissieleden en in de eerste plaats van de heren Diegenant, Gevenois en mevrouw Delcourt, de drie indieners van het voorstel, om stappen in elkaars richting te doen. Op die manier kon uit aanvankelijk tegengestelde standpunten toch een goed voorstel worden gebrouwd.

De voornaamste tegenstellingen zijn bekend. Eerst en vooral was er de vraag of de kinesiist een dokter dan wel een paramedicus is. Wij hebben de gulden middenweg gekozen en de kinesiisten als een aparte categorie in de wet op de uitoefening van de geneeskunst opgenomen.

Het bepalen van de duur en het niveau van de studies is uiteindelijk, na aanvankelijke discussies over de vraag of die van universitair dan wel van niet-universitair niveau moesten zijn, overgelaten aan de instanties die in elk van de Gemeenschappen het onderwijs moeten inrichten. Als federale wetgever laten wij hier verschillende wegen open.

Ook waren er erg uiteenlopende meningen over het statuut van de Nationale Raad voor de kinesietherapie. Sommigen waren van oordeel dat de kinesiisten geen eigen raad nodig hadden, maar thuishoorden in dezelfde raad als andere paramedische beroepen. Anderen vonden dat deze raad zelfs justitiële bevoegdheden moest krijgen zoals de Orde van geneesheren. Ook op dit vlak hebben wij een mooie middenweg gevonden.

Een staaltje van bereidheid tot compromis werd ook uitgewerkt voor de overgangsmaatregelen. Tot 2001 worden verschillende mogelijkheden opengelaten om vanaf 2002 de nieuwe

regeling aan iedereen op te leggen. Hierdoor geeft men de scholen de middelen en de mogelijkheden om zich nog tijds aan de nieuwe regeling aan te passen.

Het doorslaggevend argument waarom de SP-fractie dit voorstel zal goedkeuren is dat tenminste al voor twee medische disciplines, de geneeskunst en de kinesitherapie, een georganiseerde samenspraak op het medische veld tot stand is gekomen die, voor de eerste keer in de sector van de gezondheidszorg, geformuleerd wordt in een wettekst. Dat is de grote verdienste van het voorstel. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Diegenant.

De heer Diegenant (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ook uit de uiteenzettingen van de sprekers die mij voorafgingen, is gebleken dat het dossier over het statuut van de kinesitherapie en van de kinesitherapeut wellicht het meest controversiële dossier van de jongste tien jaar was in het domein van de volksgezondheid. We zijn dan ook verheugd een bijdrage te hebben kunnen leveren om dit dossier op goede weg te zetten, en dit op basis van een evenwichtige, samenhangende oplossing die daarenboven in de commissie kan rekenen op een brede consensus. 15 leden stemden voor, 3 hebben zich onthouden.

De oplossing die voorgesteld wordt is daarenboven goed voor de patiënt; ze valoriseert de inbreng van de kinesitherapeut, zonder het gezag van de arts te doorkruisen. In het koninklijk besluit nr. 78 werd een hoofdstuk 1bis ingevoegd «tot regeling van de uitoefening van de kinesitherapie», verwijzend naar artikel 2 van de wet en bevattende de artikelen 21bis en 21ter. De nood aan een passend statuut voor de kinesitherapeut werd algemeen onderschreven. De kinesitherapeut had, in het raam van de volksgezondheid, geen statuut. Zijn titel was niet beschermd. Het beroep had geen officiële naam. Een ieder kon zich kinesitherapeut noemen.

Om dit statuut op te stellen, moest niet van niets worden vertrokken. Een brede praktijk was gegroeid, maar toch.

Tal van vragen moesten worden beantwoord. Wat is de bepaling van kinesitherapie? Is het beroep van kinesitherapeut een medisch of een paramedisch beroep? Moet er een eenvormig of een tweeledig statuut tot stand komen? Indien de kinesitherapie tot het geneeskundig domein behoort, dan kan de arts dit beroep uitoefenen, maar onder welke voorwaarden hebben kinesitherapeuten toegang tot hun beroepsuitoefening op dit domein? Wat is de minimale duurtijd van de opleiding van een kinesitherapeut en wat is het niveau van de opleiding? Welk begeleidingsorgaan wordt er opgericht, hoe wordt het samengesteld en wat is de bevoegdheid ervan? Hoe wordt de relatie arts-kinesitherapeut bepaald? Hoe wordt de diagnose en het gezag van de arts geëerbiedigd en wordt terzelfder tijd recht gedaan aan de specifieke onderzoeks- en behandelbekwaamheid van de kinesitherapeut? Welke kwalitatieve voorwaarden worden er verbonden aan de beroepsuitoefening van de kinesitherapie? Hoe wordt het verschil in beroepsopleiding — drie of vier jaar — van degenen die thans toegang hebben tot het beroep opgevangen en welke zijn de overgangsmaatregelen? Welk statuut kan worden uitgewerkt om een beroepsuitoefening in dienstverband of als vrij beroep toe te laten?

Er diende eveneens rekening te worden gehouden met de mogelijke repercussies op de uitgaven van de ziekteverzekering.

Het concept van het begrip kinesitherapie en van de uitoefening ervan stond gedurende meer dan dertig jaar ter discussie. Verschil van mening hieromtrent leidde tot het ontstaan van twee opleidingsvormen: een universitaire over vier jaar met een jaar specialisatie, en een opleiding in het hoger onderwijs van het korte type. De ene opleidingsvorm had een medische, de andere een paramedische dimensie.

Een plethora van kinesitherapeuten drukt zowel op de kwaliteit van de kinesitherapeutische zorgenverstreking als op het budget van de ziekteverzekering.

Indien kinesitherapie wordt beschouwd als een paramedisch beroep, dan kan het via een koninklijk besluit worden geregeld op basis van de wet van 19 december 1990. Indien het echter wordt

beschouwd als een medisch beroep en er dus een wet nodig is om het te regelen, kunnen artsen en kinesitherapeuten beiden dit beroep uitoefenen en zo ja, onder welke voorwaarden?

Over deze vragen werd een breed maatschappelijk debat gevoerd, ook in het Parlement. Tegengestelde meningen werden naar voren gebracht. Discussies in het beroepsveld werden soms op verhitte wijze gevoerd.

Via de documentatie en de informatie verworven bij de twee hoorzittingen die de commissie inrichtte, groeide in de commissie een objectief inzicht: kinesitherapie is een domein van de geneeskunde, het heeft de klinische kinantropologie als wetenschappelijke onderbouw, het is toegankelijk voor de arts en het is in specifieke omstandigheden — in relatie met de arts — toegankelijk voor de kinesitherapeut waarvan het het vakgebied is.

De wettelijke omschrijving van deze relatie arts-kinesitherapeut vormde als het ware de sleutel tot het statuut. Er werd geopteerd voor een eenvormig statuut, analoog met wat thans in de praktijk wordt toegepast. De bepaling van het begrip kinesitherapie, het uitgangspunt van het voorstel, gaf in de commissie weinig aanleiding tot discussie. Alle voorstellen bevatten nagenoeg dezelfde bepaling. De onderzoeksbevoegdheid van de kinesitherapeut moest echter duidelijk worden gesitueerd. De arts heeft toegang tot de kinesitherapie op basis van zijn algemene geneeskundige bevoegdheid.

Het werd als evident ervaren dat de kinesitherapeut bij de uitoefening van zijn beroep wordt onderworpen aan de verplichtingen en de rechten van de uitoefenaar van de geneeskunde.

De relatie arts-kinesitherapeut wordt wettelijk geregeld via de verwijzing en het voorschrift. De amendering van collega Luc Martens en consoorten was hier van groot belang. De arts dient de patiënt door te verwijzen naar de kinesitherapeut voor onderzoek en/of behandeling.

In dit verband wijs ik de heer Arts erop dat de kinesitherapeut ook voor een onderzoeksdaad de verwijzing van de arts moet volgen. De kinesitherapeut onderzoekt binnen zijn specifiek bevoegdheidsdomein en met zijn eigen technieken; hij brengt bij de arts verslag uit. De verwijzing door de arts voor behandeling door de kinesitherapeut gebeurt op basis van een voorschrift. Dit voorschrift bevat zijn diagnose, de gevraagde behandelingswijzen en het maximum aantal behandelingen.

Het voorschrift van de arts bepaalt dus wat van de kinesitherapeut verwacht wordt en omschrijft de behandelingsruimte die hem hierbij wordt gelaten. De kinesitherapeut kan hierover met de arts een dialoog aangaan. Binnen deze wettelijk omschreven relatie kan de arts zowel ruime bevoegdheid verlenen aan de kinesitherapeut als hem onder nauw toezicht laten werken. Behalve in dringende gevallen moet dit voorschrift schriftelijk zijn.

Over zijn behandelingswijze en de resultaten ervan brengt de kinesitherapeut verslag uit bij de arts. Het optreden van kinesitherapeuten bij sportwedstrijden en bij dringende gevallen is toegelaten zonder voorschrift en wordt beheerst door de algemene rechtsregeling inzake dringende verzorging en geneeskundige bijstand. De arts is verantwoordelijk voor zijn diagnose en de gevraagde behandelings technieken; de kinesitherapeut voor zijn aanvullend onderzoek en zijn «bilan», evenals voor de inhoud van zijn behandeling en de wijze waarop ze wordt verstrekt.

Dat kinesitherapie toch vooral een aangelegenheid is van de kinesitherapeuten, wordt weerspiegeld in de samenstelling van de Nationale Raad van de kinesitherapie: de kinesitherapeuten zijn er in meerderheid, maar zij moeten er samen met de artsen beslissingen nemen.

Het brede domein van de klinische kinantropologie, binnen het domein van de geneeskunde, verantwoordt dat de artsen van de raad zowel uit de algemene geneeskunde als uit meerdere specialismen stammen, waaronder de fysische geneeskunde, en dat bij de besluitvorming advies wordt ingewonnen bij de academiën voor geneeskunde.

Aan collega Van Hooland wil ik het volgende antwoorden. Met dit voorstel van wet wordt geen orde van kinesitherapeuten opgericht. De oprichting van de orden voor apothekers en artsen, die wel bestaan, werd ten andere niet opgenomen in de wetgeving aangaande de uitoefening van het beroep, maar werd in een afzonderlijke wetgeving geregeld.

Mijnheer Van Hooland, u hebt ook gevraagd naar een sanering van wat u noemt de «prestatiegeneeskunde», die op het budget van de ziekteverzekering weegt. Ik kan u op dit punt geruststellen. Ten eerste wordt de studieduur met een jaar verlengd en dit zal mogelijk het overaanbod afremmen. Ten tweede bepaalt de voorschrijvende arts het maximum aantal behandelingen en krijgt de kinesitherapeut, door zijn nieuwe verantwoordelijkheid, de deontologische plicht om de patiënt zo spoedig mogelijk te genezen met de meest verantwoorde technieken en moet hij bovendien verslag uitbrengen over de behandelingswijze en de resultaten ervan. Op die manier ontstaat in de relatie arts-kinesitherapeut een kwaliteitscontrole. Bovendien zal het mogelijk zijn via de Nationale Raad voor de kinesitherapie de rentabiliteit en de doelmatigheid van de geneeswijzen te evalueren. Het voorstel van statuut bevat dus een aantal elementen die de «prestatiegeneeskunde» die inderdaad vaak een hypotheek op de begroting van het RIZIV legt, zullen afremmen.

Dan is er de opleiding. Gelet op de inhoud van het beroep en de verantwoordelijkheid die met de uitoefening ervan gepaard gaat, werd — conform de opvatting van de *World Confederation for Physiotherapy* — geopteerd voor een opleiding van ten minste vier jaar hoger onderwijs, met dien verstande dat al wie thans toegang heeft tot het beroep, deze toegang kan behouden en dat aan de Gemeenschappen en hun onderwijsinstellingen voldoende tijd wordt gelaten om zich aan te passen.

Het is de bevoegdheid van de Gemeenschappen om deze opleiding vorm te geven, op universitair en op niet-universitair niveau. Het spreekt evenwel voor zich dat de beroepsuitoefening van de kinesitherapie verbonden moet blijven met en moet blijven steunen op haar wetenschappelijke basis.

Door een hoofdstuk 1bis met als titel «de uitoefening van de kinesitherapie» en bestaande uit de artikelen 21bis en 21ter in de wet in te voegen, wordt gewezen op het specifieke of *sui-generis*-karakter van de kinesitherapie en op het onderscheid met arts, tandarts of apotheker. Door de kinesitherapie op te nemen in hoofdstuk 1 van de wet, met een verwijzing naar artikel 2 van de wet, door artikel 21bis op te nemen bij de artikelen die verwijzen naar de rechten en verplichtingen van artsen, tandartsen en apothekers en door de algemene titel van de wet niet te wijzigen wordt het medisch karakter van de kinesitherapie bevestigd. Het is echter niet omdat de kinesitherapie deel uitmaakt van de geneeskunst en de kinesitherapeut geen paramedicus is, dat hij wel een arts zou zijn.

Dit statuut bevestigt de waardering die de wetgever opbrengt voor alle opleidingen die in ons land toegang verlenen tot het beroep van kinesitherapeut, maar terzelfder tijd worden op verantwoorde wijze, inzake opleiding, bakens uitgezet voor de toekomst.

Een groot aantal artikelen van de wet moesten worden hernummerd. Wellicht zullen we moeten nagaan of ook andere wetgevingen die verband houden met de uitoefening van de geneeskunst, namelijk deze inzake ziekteverzekering, organisatie van het ziekenhuiswezen en andere, niet met deze statuutsbepaling van de kinesitherapie rekening dienen te houden.

Ook dient, zoals bleek tijdens de hoorzittingen, prioritair een wetgevend initiatief te worden overwogen tot regeling van de uitoefening van de «klinische psychologie».

In een periode waarin, terecht, naast de permanente evaluatie van de kostprijs, een steeds groter wordende bezorgdheid om de kwaliteit van de zorgenverstrekking alom is, past dit voorstel van statuut perfect in het tijds kader. Het legt nieuwe kwaliteitsvoorwaarden op, beschermt dus de patiënt en terzelfder tijd de geldbeugel van de patiënt en die van het RIZIV.

Onder meer de bladzijden 17 en 18 van het zeer goede verslag over de commissiebesprekingen van mevrouw Creyf vermelden een aantal redenen waarom dit statuut van de kinesitherapeut, uitgaande van een brede in de praktijk gegroeide situatie, een verbetering inhoudt voor de patiënt, voor de volksgezondheid dus.

Van deze gelegenheid wil ik gebruik maken om al degenen te danken die tot dit resultaat hebben bijgedragen. De wetenschappelijke en de beroepsverenigingen van artsen en kinesitherapeuten, de universitaire en niet-universitaire onderwijsin-

stellingen voor kinesitherapie, de faculteiten van geneeskunde, de Regering, meer in het bijzonder de minister van Volksgezondheid en zijn kabinet, en niet in het minst mijn collega's en de diensten van de Senaat.

Het verheugt ons dat door deze statuutsbepaling, zo ze ook wordt goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers, de kinesitherapeut volwaardig erkend wordt en in staat gesteld wordt, een even volwaardige bijdrage te leveren tot de volksgezondheid. Ik vraag de leden van de Senaat het voorstel van de commissie voor de Volksgezondheid en Leefmilieu goed te keuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, il n'y a pas grand-chose à ajouter aux exposés magistraux que nous venons d'entendre. Je n'ai pas l'intention de rappeler ici la déclaration que j'avais faite au début des travaux en commission, lorsque les quatre propositions étaient encore sur la table. Je voudrais cependant mettre l'accent sur deux points que j'avais également mis en évidence à cette occasion, à savoir la nécessité de définir un statut réaliste pour les kinésithérapeutes et la volonté de garantir aux patients des soins adaptés et de qualité.

Tout au début des travaux en commission, j'avais également exprimé mon intérêt pour la proposition Diegenant-Mahoux. En effet, au travers de ce texte apparaissait une meilleure garantie de la qualité des soins, aussi bien sur le plan de la formation et du niveau de l'exercice professionnel que sur le plan de l'agrément.

Entre-temps, les travaux ont progressé et les intervenants ont rappelé les auditions multiples et intéressantes qui ont eu lieu en commission. A ce jour, au moment de faire le bilan des travaux, je voudrais citer trois raisons essentielles de me réjouir.

Premièrement, et ce n'est pas la moindre des choses, je suis heureux du consensus intervenu.

Deuxièmement, je tiens à exprimer ma satisfaction concernant la collaboration efficace qui s'est installée entre le Gouvernement représenté par votre serviteur et les parlementaires concernés — M. Diegenant a bien voulu y faire allusion.

Troisièmement, je me réjouis de l'utilisation de la proposition Diegenant-Mahoux comme base de la discussion. En effet, au vu des résultats, j'affirme que le texte de cette proposition, tel qu'il a été soumis et amendé, est le plus proche de la réalité vécue par les prestataires de soins concernés.

De plus, cette proposition tient compte de l'ensemble des discussions antérieures, ce qui a d'ailleurs été souligné avec force. Elle vise aussi à renforcer la formation en quatre ans, ce qui revient à améliorer la qualité de l'exercice de la profession et donc, la qualité des soins. En tant que ministre de la Santé, j'y vois évidemment un des aspects les plus importants du dossier.

En outre, cette proposition définit la kinésithérapie de manière réaliste ainsi que sa place dans l'art de guérir. Il n'est plus question du kinésithérapeute simple exécutant, puisqu'il travaille sur prescription médicale et que la notion d'envoi est introduite, instaurant le nécessaire dialogue entre médecins et kinésithérapeutes. En commission, on a d'ailleurs beaucoup insisté sur ce point.

Par ailleurs, cette proposition dote la profession d'un conseil propre, à savoir le Conseil national de la kinésithérapie, tout en maintenant l'indispensable contact avec les paramédicaux.

Enfin, cette proposition laisse aux Communautés le soin d'organiser la formation comme elles l'entendent, que ce soit avec ou sans l'université. A ce sujet, je voudrais répéter avec force qu'aucune équivoque n'est possible: c'est bien à l'échelon fédéral que les critères de qualité doivent être définis, ces critères se traduisant par une durée d'études de quatre ans.

Anticipant sur une question qui m'est adressée par M. Cuyvers, je voudrais préciser que des contacts intenses ont été établis avec les deux Communautés. Compte tenu des réponses obtenues, il apparaît que les responsables de ces dernières ne font aucune restriction.

Pour ce qui est de l'aspect budgétaire, et c'est particulièrement vrai pour la Communauté française, aucune doute n'est possible. Nous n'assisterons certainement pas à une amplification des

moyens budgétaires à mettre en œuvre, car cette opération s'accompagnera en toute vraisemblance d'une action de restructuration et probablement de rationalisation à l'égard des différentes écoles concernées.

En conclusion, je me réjouis globalement du fait que ces initiatives parlementaires soient traduites non seulement par un travail fort important, mais surtout par un consensus qui permettra enfin d'offrir à la profession ce statut tellement attendu. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen.

Je signale que des amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles de la proposition de loi en discussion.

Bij verschillende artikelen van het voorstel van wet dat wij thans bespreken, zijn amendementen ingediend die door minder dan drie leden zijn ondertekend.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Worden deze amendementen gesteund? (*Talrijke leden staan op.*)

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Aangezien deze amendementen reglementair worden gesteund, maken ze deel uit van de bespreking.

L'article premier est ainsi rédigé:

Chapitre premier. — Insertion, dans l'arrêté royal n° 78, d'un chapitre Ier bis réglementant l'exercice de la kinésithérapie

Article premier. Dans l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, modifié par les lois des 26 avril 1973, 17 décembre 1973, 20 décembre 1974, 13 décembre 1976 et 30 décembre 1977, l'arrêté royal du 8 juin 1983, les lois des 14 mai 1985 et 26 décembre 1985, l'arrêté royal du 26 décembre 1985, les lois des 19 décembre 1990 et 26 juin 1992 et l'arrêté royal du 9 novembre 1992, est inséré un chapitre Ier bis (nouveau) intitulé « L'exercice de la kinésithérapie ».

Hoofdstuk I. — Invoeging in het koninklijk besluit nr. 78 van een hoofdstuk Ibis tot regeling van de uitoefening van de kinesitherapie

Artikel 1. In het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, gewijzigd bij de wetten van 26 april 1973, 17 december 1973, 20 december 1974, 13 december 1976 en 30 december 1977, het koninklijk besluit van 8 juni 1983, de wetten van 14 mei 1985 en 26 december 1985, het koninklijk besluit van 26 december 1985, de wetten van 19 december 1990 en 26 juni 1992 en het koninklijk besluit van 9 november 1992, wordt een hoofdstuk Ibis (nieuw) ingevoegd met als opschrift: « De uitoefening van de kinesitherapie ».

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 2 est ainsi libellé:

Art. 2. Dans le même arrêté royal est inséré un article 21bis, rédigé comme suit:

« Art. 21bis. § 1er. Par dérogation à l'article 2, § 1er, et sans restreindre la notion d'art médical visée à cet article, nul ne peut exercer la kinésithérapie s'il n'est titulaire d'un agrément délivré par le ministre qui a la Santé publique dans ses attributions.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1993-1994
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1993-1994

§ 2. Le Roi peut fixer les conditions et les règles pour l'obtention, le maintien et le retrait de l'agrément visé au § 1er.

Cet agrément ne peut être accordé qu'au porteur d'un diplôme d'enseignement universitaire en kinésithérapie ou d'un diplôme d'enseignement supérieur non universitaire en kinésithérapie sanctionnant une formation dans le cadre d'un enseignement de plein exercice comportant au moins quatre années d'études.

§ 3. Nul ne peut porter le titre professionnel de kinésithérapeute s'il n'est titulaire de l'agrément visé au § 1er.

§ 4. Est considéré comme exercice illégal de la kinésithérapie, le fait pour une personne qui n'y est pas autorisée en vertu du § 1er de procéder habituellement à:

1° Des interventions systématiques destinées à remédier à des troubles fonctionnels de nature musculo-squelettique, neuro-physiologique, respiratoire, cardiovasculaire et psychomotrice par l'application d'une des formes suivantes de thérapie:

a) La mobilisation, qui consiste à faire exécuter des mouvements au patient, à des fins médicales, avec ou sans assistance physique;

b) La massothérapie, qui consiste à soumettre le patient à des techniques de massage, à des fins médicales;

c) Les thérapies physiques, qui consistent à appliquer au patient, à des fins médicales, des stimuli physiques non invasifs tels que les courants électriques, les rayonnements électromagnétiques, les ultrasons, le chaud et le froid ou la balnéation;

2° Des examens et des bilans de motricité du patient visant à contribuer à l'établissement d'un diagnostic par un médecin ou à instaurer un traitement constitué d'interventions visées au 1°;

3° La conception et la mise au point de traitements constitués d'interventions visées au 1°;

4° La gymnastique prénatale et postnatale.

§ 5. Le Roi peut préciser les actes visés au § 4.

§ 6. Les personnes agréées en vertu du § 1er ne peuvent exercer la kinésithérapie qu'à l'égard des patients qui sont envoyés sur la base d'une prescription faite par une personne habilitée à exercer l'art médical en vertu de l'article 2, § 1er, premier alinéa.

Cette prescription doit revêtir la forme d'un écrit. Elle indique le diagnostic ou les éléments de diagnostic établis par le médecin, la ou les prestations demandées par celui-ci ainsi que le nombre maximum de séances de traitement à effectuer par le kinésithérapeute.

Avec l'accord du médecin qui effectue l'envoi, le kinésithérapeute peut accomplir d'autres prestations que celles prescrites ou s'abstenir de réaliser les prestations prescrites.

A la demande du médecin qui effectue l'envoi, le kinésithérapeute est tenu de lui communiquer un rapport sur la réalisation du traitement et les résultats obtenus.»

Art. 2. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 21bis ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 21bis. § 1. In afwijking van artikel 2, § 1, en zonder de betekenis van het begrip « de geneeskunde », bepaald in dit artikel, te beperken, mag niemand de kinesitherapie uitoefenen die niet houder is van een erkenning afgegeven door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.

§ 2. De Koning kan de voorwaarden en regels bepalen voor het verkrijgen, het behouden en het intrekken van de in § 1 bedoelde erkenning.

Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan de houder van een universitaire diploma in kinesitherapie of een diploma van hoger onderwijs buiten de universiteit in kinesitherapie dat een opleiding in het kader van een voltijds onderwijs bekroont dat ten minste vier studiejaar omvat.

§ 3. Niemand mag de beroepstitel van kinesitherapeut dragen die niet houder is van de in § 1 bedoelde erkenning.

§ 4. Als onwettige uitoefening van de kinesitherapie wordt beschouwd, het gewoonlijk verrichten door een persoon die er niet toe gemachtigd is krachtens § 1 van:

1° Systematische handelingen met als doel functieproblemen van spierskeletale, zenuwfysiologische, respiratoire, cardiovasculaire en psychomotorische aard te verhelpen door het toepassen van één van de volgende vormen van therapie:

a) De lichaamsoefeningstherapie, zijnde het tot een geneeskundig doel door de patiënt doen uitvoeren van bewegingen, met of zonder fysieke bijstand;

b) De massagetherapie, zijnde het tot een geneeskundig doel toepassen van massagetechnieken op de patiënt;

c) De fysieke therapieën, zijnde het tot geneeskundig doel aan de patiënt toedienen van niet-invasieve fysieke prikkels, zoals elektrische stromen, elektro-magnetische stralingen, ultrageluiden, warmte- en koudeapplicaties en balneotherapie;

2° Het verrichten van onderzoeken en het opstellen van balansen van de motoriek van de patiënt met als doel bij te dragen tot het stellen van een diagnose door een geneesheer of een behandeling bestaande uit de in het 1° bedoelde handelingen in te stellen;

3° Het concipiëren en het uitwerken van behandelingen bestaande uit de onder het 1° bedoelde handelingen;

4° De prenatale en postnatale gymnastiek.

§ 5. De Koning kan de onder § 4 bedoelde handelingen nader bepalen.

§ 6. De krachtens § 1 erkende personen mogen enkel kinesitherapie uitoefenen ten aanzien van de patiënten die op grond van een voorschrift door een persoon worden verwezen die krachtens artikel 2, § 1, eerste lid, gemachtigd is om de geneeskunde uit te oefenen.

Het voorschrift moet een schriftelijk document zijn. Het vermeldt de diagnose of de diagnostische gegevens van de arts, de prestatie of de prestaties die hij vraagt, alsook het maximum aantal behandelingsbeurten bij de kinesitherapeut.

Wanneer de doorverwijzende arts ermee instemt, mag de kinesitherapeut ook andere dan de voorgeschreven prestaties verrichten of de voorgeschreven prestaties niet verrichten.

Op verzoek van de doorverwijzende arts moet de kinesitherapeut hem een verslag bezorgen over de uitvoering van de behandeling en de verkregen resultaten.

MM. Meesters et Cuyvers proposent l'amendement que voici:

« A l'article 21bis, § 2, deuxième alinéa, proposé, ajouter la disposition suivante:

« La durée de cet enseignement de plein exercice ne sera portée à quatre ans qu'après accord préalable des ministres concernés des Communautés. »

« In het voorgestelde artikel 21bis het tweede lid van § 2 aan te vullen met de volgende bepaling:

« De duur van dat voltijds onderwijs wordt pas op vier jaar gebracht na voorafgaande instemming van de bevoegde gemeenschapsministers. »

Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, volgens ons wordt de voorafgaande instemming van de bevoegde gemeenschapsministers het best expliciet gegeven.

Wat gebeurt er overigens met de erkenning van kinesisten die een diploma hebben behaald in een ander land van de Europese Unie waar, zoals op pagina 14 van het verslag is vermeld, de duur van dat onderwijs meestal drie jaar bedraagt? Betekent dit dat vanaf het jaar 2002 een dergelijk diploma niet meer zal worden gehomologeerd in België? De Europese Unie zal dit wellicht niet waarderen.

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, je m'en tiens à la déclaration anticipative que j'ai formulée en réponse aux

questions de M. Cuyvers. Je confirme qu'un accord est intervenu entre parties quant à l'organisation pratique des études, laquelle relève de la compétence des Communautés. Nous avons imposé des critères et il appartient aux Communautés d'organiser leur enseignement de manière à les respecter.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 2 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 2 worden aangehouden.

M. le Président. — L'article 3 est ainsi libellé:

Art. 3. Dans le même arrêté royal est inséré un article 21ter, rédigé comme suit:

« Art. 21ter. § 1er. Il est institué, auprès du ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, un Conseil national de la kinésithérapie.

§ 2. Le Conseil national de la kinésithérapie a pour mission de donner au ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, à la demande de celui-ci ou d'initiative, des avis en toutes matières relatives à la kinésithérapie.

§ 3. Le Conseil national de la kinésithérapie peut également donner aux Gouvernements des Communautés, à leur demande, des avis en toutes matières relatives aux études et à la formation des kinésithérapeutes.

§ 4. Le Conseil national de la kinésithérapie est composé de:

1° Quatorze membres, kinésithérapeutes, pratiquant la kinésithérapie et ayant une expérience d'au moins dix ans dont au moins quatre personnes exerçant leur profession depuis au moins dix ans dans le secteur de l'enseignement universitaire en kinésithérapie ou de l'enseignement supérieur non universitaire en kinésithérapie;

2° Six membres habilités à exercer l'art médical en vertu de l'article 2, § 1er, dont trois pratiquent la médecine générale et trois pratiquent des spécialités médicales différentes, l'un de ces derniers pratiquant la médecine physique;

3° Deux fonctionnaires représentant le ministre qui a la Santé publique dans ses attributions.

Les fonctionnaires visés au 3° siègent avec voix consultative et assurent le secrétariat du conseil.

Chaque membre du conseil est pourvu d'un suppléant répondant aux mêmes conditions que lui.

§ 5. Les membres effectifs et suppléants du conseil sont nommés par le Roi pour une période de six ans, renouvelable une fois.

Les membres visés au 1° et au 2° du § 4 sont nommés sur des listes doubles présentées par les associations et organisations professionnelles représentatives des professions auxquelles ils appartiennent.

§ 6. Lors de la première constitution du Conseil national de la kinésithérapie, peuvent être considérés comme kinésithérapeutes les personnes agréées par le service des soins de santé de l'INAMI sur la proposition du Conseil d'agrément des kinésithérapeutes de cet institut.

§ 7. Le Roi règle l'organisation et le fonctionnement du Conseil national de la kinésithérapie. Celui-ci ne peut délibérer valablement que si la moitié au moins de ses membres effectifs sont présents ou sont représentés par leur suppléant. Les décisions du conseil sont acquises à la majorité des trois quarts des membres visés au § 4, 1° et 2°, pour autant que cette majorité comprenne au moins deux membres visés au § 4, 2°.

Art. 3. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 21ter ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 21ter. § 1. Bij de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort, wordt een Nationale Raad voor de kinesitherapie ingesteld.

§ 2. De Nationale Raad voor de kinesitherapie heeft tot taak aan de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over alle aangelegenheden in verband met de kinesitherapie.

§ 3. De Nationale Raad voor de kinesitherapie kan ook de Regeringen van de Gemeenschappen, op hun verzoek, advies verstrekken over alle aangelegenheden in verband met de studies en opleiding van de kinesitherapeuten.

§ 4. De Nationale Raad voor de kinesitherapie bestaat uit:

1° Veertien leden, kinesitherapeuten, die de kinesitherapie uitoefenen en die een minimale ervaring van tien jaar bezitten van wie ten minste vier personen hun beroep sedert ten minste tien jaar uitoefenen in het universitair onderwijs in de kinesitherapie of in het hoger onderwijs buiten de universiteit in de kinesitherapie;

2° Zes leden die gemachtigd zijn om de geneeskunst uit te oefenen krachtens artikel 2, § 1, waarvan drie beoefenaars van de huisartsgeneeskunde en drie beoefenaars van verschillende medische specialismen, waaronder één de fysieke geneeskunde uitoefent;

3° Twee ambtenaren die de minister vertegenwoordigen tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.

De in het 3° bedoelde ambtenaren hebben zitting met raadgevende stem en verzorgen het secretariaat van de raad.

Aan elk lid van de raad wordt een plaatsvervanger toegevoegd, die onder dezelfde voorwaarden wordt benoemd.

§ 5. De gewone en plaatsvervangende leden worden door de Koning benoemd voor een termijn van zes jaar, die eenmaal kan worden verlengd.

De leden bedoeld in het 1° en 2° van § 4 worden benoemd op basis van dubbele lijsten, voorgedragen door de representatieve beroepsverenigingen en -organisaties van de betrokken personen.

§ 6. Bij de eerste samenstelling van de Nationale Raad voor de kinesitherapie kunnen beschouwd worden als kinesitherapeuten de personen erkend door de dienst geneeskundige verzorging van het RIZIV, op voorstel van de Erkenningsraad voor de kinesitherapeuten van dit instituut.

§ 7. De Koning regelt de organisatie en de werking van de Nationale Raad voor de kinesitherapie. De raad kan alleen geldig beslissen wanneer ten minste de helft van de gewone leden bedoeld aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn. De beslissingen van de raad worden genomen bij drievierde meerderheid van de leden bedoeld in § 4, 1° en 2°, voor zover deze meerderheid bestaat uit ten minste twee leden bedoeld in § 4, 2°.

MM. Meesters et Cuyvers proposent les amendements que voici:

* A. A l'article 21ter, § 4, 1°, proposé, ajouter les mots « et dont au moins sept sont des gradués, et ceci pendant les vingt premières années de fonctionnement du conseil. »

* A. In het voorgestelde artikel 21ter het 1° van § 4 aan te vullen met de woorden « en van wie ten minste zeven personen gegradueerde in de kinesitherapie zijn, gedurende de eerste twintig werkingsjaren van de raad. »

* B. A l'article 21ter, § 7, dernière phrase, proposé, remplacer le mot « deux » par le mot « trois. »

* B. In de laatste volzin van § 7 van het voorgestelde artikel 21ter het woord « twee » te vervangen door het woord « drie. »

Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, het amendement A strekt ertoe de Nationale Raad voor de kinesitherapie meer representatief te maken. Ongeveer 20 pct. van de kine-sisten in België zijn universitair geschoolden en 80 pct. gegradueerden. In artikel 3 wordt niet bepaald hoe deze beide disciplines vertegenwoordigd zijn.

Uit democratisch oogpunt en om te beletten dat die raad alleen de belangen van de universitair geschoolde kine-sisten zou verdedigen, vinden we het billijk dat ten minste 50 pct. van de leden van die raad gegradueerden zouden zijn.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Diegenant.

De heer Diegenant (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, de vertegenwoordiging in de Nationale Raad is uitvoerig besproken in de commissie. Naar analogie van andere raden in het domein van de

Volksgezondheid wordt aan de uitoefenaars van het beroep, in casu de kinesitherapeuten, een zekere vrijheid gelaten in het formuleren van de voorstellen die uitgaan van hun beroepsvereniging.

De commissie heeft geoordeeld hierbij geen bijkomende criteria te moeten voorstellen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, het amendement B strekt ertoe de impact van de medici in deze raad te versterken.

Artikel 3 bepaalt dat twee van de zes medici hun toestemming moeten geven. Wij stellen voor dat ten minste drie medici hun toestemming geven omdat die raad zich niet alleen moet uitspreken over typische « kine »-aangelegenheden maar *sui generis* voor een gedeelte ook over medische onderwerpen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Diegenant.

De heer Diegenant (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, ook over de procedure van besluitvorming in de Nationale Raad voor de kinesitherapie werd in de commissie uitvoerig van gedachten gewisseld. De motivering van het voorstel ter zake komt in het verslag van mevrouw Creyf voldoende aan bod. Ik voeg er alleen aan toe dat er een Hoge Raad voor de volksgezondheid bestaat, die debiteert en voorstellen formuleert over de algemene aspecten van de volksgezondheid, waarnaar in het amendement wordt verwezen. De Nationale Raad voor de kinesitherapie heeft echter specifieke bevoegdheden inzake kinesitherapie. Daarom heeft de commissie gemeend dat de Nationale Raad adequaat is samengesteld en dat ook de besluitvormingsprocedure adequaat is.

De Voorzitter. — De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 3 worden aangehouden.

Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 3 sont réservés.

Chapitre II. — Autres modifications de l'arrêté royal n° 78 à la suite de l'insertion d'un chapitre 1^{er}bis

Art. 4. § 1er. A l'article 7, § 1er, du même arrêté royal les mots « 21bis » sont insérés entre les mots « articles 2, 3 et 4 » et les mots « ne peuvent exercer ».

§ 2. L'article 7, § 2, du même arrêté royal est remplacé par ce qui suit:

« § 2. A la demande de l'intéressé, la commission peut viser le document par lequel l'établissement d'enseignement ou le jury central atteste que l'impétrant a réussi l'examen final donnant droit au diplôme requis. »

Hoofdstuk II. — Andere wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 78 ten gevolge van de invoeging van een hoofdstuk 1bis

Art. 4. § 1. In artikel 7, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit, worden de woorden « de artikelen 2, 3 en 4 » vervangen door de woorden « de artikelen 2, 3, 4 en 21bis ».

§ 2. Artikel 7, § 2, van hetzelfde koninklijk besluit wordt vervangen door de volgende bepaling:

« § 2. Op verzoek van de betrokkene, kan de commissie het document viseren waarmee de onderwijsinstelling of de centrale examencommissie getuigt dat de verkrijger voor het eindexamen geslaagd is dat recht geeft op het vereiste diploma. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. § 1er. A l'article 8, § 1er, premier alinéa, du même arrêté royal, les mots « les praticiens visés à l'article 2 et à l'article 3 » sont remplacés par les mots « les praticiens visés aux articles 2, 3 et 21bis ».

§ 2. A l'article 8, § 1er, deuxième alinéa, du même arrêté royal, les mots « visés à l'article 2 et à l'article 3 » sont insérés entre les mots « praticiens » et « relèvement ».

Art. 5. § 1. In artikel 8, § 1, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « de bij artikel 2 en artikel 3 bedoelde beoefenaars » vervangen door de woorden « de in de artikelen 2, 3, en 21bis bedoelde beoefenaars ».

§ 2. In artikel 8, § 1, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, worden tussen de woorden « de » en « beoefenaars » de woorden « in artikel 2 en in artikel 3 bedoelde » toegevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. A l'article 9, § 1er, premier alinéa, du même arrêté royal, les mots « aux articles 2, 3 et 4 » sont remplacés par les mots « aux articles 2, 3, 4 et 21bis ».

Art. 6. In artikel 9, § 1, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « bedoeld bij de artikelen 2, 3 en 4 » vervangen door de woorden « bedoeld in de artikelen 2, 3, 4 en 21bis ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. § 1er. Le texte actuel de l'article 13 du même arrêté royal forme le § 1er de cet article.

§ 2. L'article 13 du même arrêté royal est complété par un § 2, rédigé comme suit:

« § 2. Tout praticien visé à l'article 21bis est tenu, à la demande ou avec l'accord du patient, de communiquer à un autre praticien traitant désigné par ce dernier pour poursuivre ou compléter un acte visé à l'article 21bis, § 4, toutes les informations utiles et nécessaires d'ordre médical le concernant. »

Art. 7. § 1. De huidige tekst van artikel 13 van hetzelfde koninklijk besluit vormt § 1 van dit artikel.

§ 2. Aan artikel 13 van hetzelfde koninklijk besluit wordt een § 2 toegevoegd, luidend als volgt:

« § 2. Elke in artikel 21bis bedoelde beoefenaar is ertoe gehouden, op verzoek of met instemming van de patiënt, aan een andere behandelende beoefenaar, aangewezen door deze laatste om een in artikel 21bis, § 4, bedoelde handeling te volgen of aan te vullen, alle nuttige en nodige inlichtingen van geneeskundige aard mede te delen die hem betreffen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. A l'article 18, § 2, du même arrêté royal, remplacer les mots « aux articles 2, 3 et 4 » par les mots « aux articles 2, 3, 4 et 21bis ».

Art. 8. In artikel 18, § 2, van hetzelfde koninklijk besluit, worden de woorden « bedoeld bij de artikelen 2, 3 en 4 » vervangen door de woorden « bedoeld in de artikelen 2, 3, 4 en 21bis ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. A l'article 19 du même arrêté royal, les mots « aux articles 2, 3 et 4 » sont remplacés par les mots « aux articles 2, 3, 4 ou 21bis ».

Art. 9. In artikel 19 van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « bedoeld bij de artikelen 2, 3 of 4 » vervangen door de woorden « bedoeld in de artikelen 2, 3, 4 of 21bis ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Le chapitre I^{er}bis « L'exercice de l'art infirmier » du même arrêté royal est renuméroté en chapitre I^{er}ter.

Art. 10. Hoofdstuk Ibis « De uitoefening van de verpleegkunde » van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot hoofdstuk Iter.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. § 1er. L'article 21bis du même arrêté royal est renuméroté en article 21quater.

§ 2. Au § 1er du même article, les mots « à l'article 21ter » sont remplacés par les mots « à l'article 21quinquies » et les mots « par l'article 21quater » par les mots « par l'article 21sexies ».

Art. 11. § 1. Artikel 21bis van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21quater.

§ 2. In § 1 van hetzelfde artikel worden de woorden « in artikel 21ter » en de woorden « in artikel 21quater » respectievelijk vervangen door de woorden « in artikel 21quinquies » en door de woorden « in artikel 21sexies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. § 1er. L'article 21ter du même arrêté royal est renuméroté en article 21quinquies.

§ 2. Au même article, les mots « 21bis » sont remplacés par les mots « 21quater ».

Art. 12. § 1. Artikel 21ter van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21quinquies.

§ 2. In hetzelfde artikel worden de woorden « 21bis » vervangen door de woorden « 21quater ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. § 1er. L'article 21quater du même arrêté royal est renuméroté en article 21sexies.

§ 2. Au même article, les mots « 21bis » sont remplacés par les mots « 21quater ».

Art. 13. § 1. Artikel 21quater van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21sexies.

§ 2. In hetzelfde artikel worden de woorden « 21bis » vervangen door de woorden « 21quater ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. § 1er. L'article 21quinquies du même arrêté royal est renuméroté en article 21septies.

§ 2. Aux §§ 1er et 2 du même article, les mots « 21bis » sont remplacés par les mots « 21quater ».

Art. 14. § 1. Artikel 21quinquies van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21septies.

§ 2. In de §§ 1 en 2 van hetzelfde artikel worden de woorden « 21bis » telkens vervangen door de woorden « 21quater ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. L'article 21sexies du même arrêté royal est renuméroté en article 21octies.

Art. 15. Artikel 21sexies van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21octies.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. § 1er. L'article 21septies du même arrêté royal est renuméroté en article 21novies.

§ 2. Au même article, les mots « 21bis » sont remplacés par les mots « 21quater ».

Art. 16. § 1. Artikel 21septies van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21novies.

§ 2. In hetzelfde artikel worden de woorden « 21bis » vervangen door de woorden « 21quater ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. L'article 21*octies* du même arrêté royal est renuméroté en article 21*decies*.

Art. 17. Artikel 21*octies* van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21*decies*.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. § 1er. L'article 21*novies* du même arrêté royal est renuméroté en article 21*undecies*.

§ 2. Au § 2 du même article, les mots «21*bis*» sont remplacés par les mots «21*quater*».

Art. 18. § 1. Artikel 21*novies* van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21*undecies*.

§ 2. In § 2 van hetzelfde artikel worden de woorden «21*bis*» vervangen door de woorden «21*quater*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. L'article 21*decies* du même arrêté royal est renuméroté en article 21*duodecies*.

Art. 19. Artikel 21*decies* van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21*duodecies*.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. § 1er. L'article 21*undecies* du même arrêté royal est renuméroté en article 21*terdecies*.

§ 2. Au même article, les mots «21*decies*» sont remplacés par les mots «21*duodecies*».

Art. 20. § 1. Artikel 21*undecies* van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21*terdecies*.

§ 2. In hetzelfde artikel worden de woorden «21*bis*» vervangen door de woorden «21*duodecies*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. L'article 21*duodecies* du même arrêté royal est renuméroté en article 21*quaterdecies*.

Art. 21. Artikel 21*duodecies* van hetzelfde koninklijk besluit wordt vernummerd tot artikel 21*quaterdecies*.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. A l'article 22, 1°, du même arrêté royal, les mots «et aux articles 3, 4 et 21*bis*» sont remplacés par les mots «et aux articles 3, 4, 21*bis* et 21*quater*».

Art. 22. In artikel 22, 1°, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden «de artikelen 3, 4 en 21*bis*» vervangen door de woorden «de artikelen 3, 4, 21*bis* en 21*quater*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. A l'article 24 du même arrêté royal, les mots «et aux articles 3 et 4» sont remplacés par les mots «et aux articles 3, 4 et 21*bis*».

Art. 23. In artikel 24 van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden «en de artikelen 3 en 4» vervangen door de woorden «en de artikelen 3, 4 en 21*bis*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. § 1er. A l'article 30, § 1er, premier alinéa, du même arrêté royal, il est inséré un 5°*bis*, rédigé comme suit:

«5°*bis*. De deux kinésithérapeutes.»

§ 2. Au même alinéa, le 5°*bis* est renuméroté en 5°*ter*.

§ 3. Au même § 1er, deuxième alinéa, les mots «5°*bis*» sont remplacés par les mots «5°*ter*».

Art. 24. § 1. In artikel 30, § 1, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit wordt een 5°*bis* ingevoegd, luidende:

«5°*bis*. Twee kinesitherapeuten.»

§ 2. In hetzelfde lid wordt het 5°*bis* vernummerd tot het 5°*ter*.

§ 3. In dezelfde § 1, tweede lid, worden de woorden «5°*bis*» vervangen door de woorden «5°*ter*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. A l'article 35*ter* du même arrêté royal, les mots «aux articles 2, 3, 4, 5, § 2, 21*bis* et 22» sont remplacés par les mots «2, 3, 4, 5, § 2, 21*bis*, 21*quater* et 22».

Art. 25. In artikel 35*ter* van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden «artikelen 2, 3, 4, 5, § 2, 21*bis* en 22» vervangen door de woorden «artikelen 2, 3, 4, 5, § 2, 21*bis*, 21*quater* en 22».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. § 1er. A l'article 36, § 2, du même arrêté royal, il est inséré un «§ 7°*bis*» rédigé comme suit:

«§ 7°*bis*. Deux kinésithérapeutes.»

§ 2. Au même § 2, le 7°*bis* est renuméroté en § 7°*ter*.

Art. 26. § 1. In artikel 36, § 2, van hetzelfde koninklijk besluit wordt een «7°*bis*» ingevoegd, luidende:

«§ 7°*bis*. Twee kinesitherapeuten.»

§ 2. In dezelfde § 2, wordt het 7°*bis* vernummerd tot het 7°*ter*.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. A l'article 37, § 1er, 2°, b), du même arrêté royal, les mots «aux articles 2, 3, 4» sont remplacés par les mots «aux articles 2, 3, 4 ou 21*bis*».

Art. 27. In artikel 37, § 1, 2°, b), van hetzelfde koninklijk besluit, worden de woorden «de artikelen 2, 3 of 4» vervangen door de woorden «de artikelen 2, 3, 4 of 21*bis*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. § 1er. A l'article 38, § 1er, 1°, premier et quatrième alinéas, du même arrêté royal, les mots «aux articles 2, 3, 4 ou 51» sont remplacés par les mots «aux articles 2, 3, 4, 21*bis* ou 51».

§ 2. Au même § 1er, 3°, deuxième alinéa, les mots «aux articles 2, 3 ou 4» sont remplacés par les mots «aux articles 2, 3, 4 ou 21*bis*».

§ 3. Au § 2, 2°, du même article, les mots «aux articles 2, 3, 4, 5 et 6» sont remplacés par les mots «aux articles 2, 3, 4, 5, 6 et 21*bis*».

Art. 28. § 1. In artikel 38, § 1, 1°, eerste en vierde lid, van hetzelfde koninklijk besluit, worden de woorden «de artikelen 2, 3, 4 of 51» vervangen door de woorden «de artikelen 2, 3, 4, 21*bis* of 51».

§ 2. In dezelfde § 1, 3°, tweede lid, worden de woorden «de artikelen 2, 3 of 4» vervangen door de woorden «de artikelen 2, 3, 4 of 21*bis*».

§ 3. In § 2, 2°, worden de woorden «artikelen 2, 3, 4, 5 en 6» vervangen door de woorden «artikelen 2, 3, 4, 5, 6 en 21*bis*».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. A l'article 38ter du même arrêté royal, les mots « 21bis, 21ter, 21quater et 21sexies » sont remplacés respectivement par les mots « 21quater, 21quinquies, 21sexies et 21octies ».

Art. 29. In artikel 38ter van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21bis, 21ter, 21quater en 21sexies » respectievelijk vervangen door de woorden « 21quater, 21quinquies, 21sexies en 21octies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. A l'article 38^{quater} du même arrêté royal, les mots « 21quinquies » et « 21septies » sont remplacés respectivement par les mots « 21septies » et « 21novies ».

Art. 30. In artikel 38^{quater} van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21quinquies » en de woorden « 21septies » respectievelijk vervangen door de woorden « 21septies » en « 21novies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. A l'article 39, 1°, du même arrêté royal, les mots « 2bis » et « 21ter » sont remplacés respectivement par les mots « 21quater » et « 21quinquies ».

Art. 31. In artikel 39, 1°, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 2bis » en de woorden « 21ter » respectievelijk vervangen door de woorden « 21quater » en de woorden « 21quinquies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 32. A l'article 44^{octies}, premier alinéa, du même arrêté royal, les mots « 21quater » sont remplacés par les mots « 21sexies ».

Art. 32. In artikel 44^{octies}, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21quater » vervangen door de woorden « 21sexies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. § 1er. A l'article 45, § 1er, du même arrêté royal, les mots « Conseil national de la kinésithérapie » sont insérés entre les mots « de la Commission médicale de recours » et les mots « du Conseil national de l'art infirmier ».

§ 2. Au § 2 du même article, les mots « 21quater » sont remplacés par les mots « 21sexies ».

Art. 33. § 1. In artikel 45, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit worden tussen de woorden « de geneeskundige commissie van beroep » en de woorden « de Nationale Raad voor verpleegkunde » de woorden « de Nationale Raad voor de kinésithérapie » ingevoegd.

§ 2. In § 2 van hetzelfde artikel worden de woorden « 21quater » vervangen door de woorden « 21sexies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 34. A l'article 46bis, § 1er, du même arrêté royal, les mots « 21ter » et « 21duodécies » sont remplacés respectivement par les mots « 21quinquies » et « 21quaterdecies ».

Art. 34. In artikel 46bis, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21ter » en de woorden « 21duodécies » respectievelijk vervangen door de woorden « 21quinquies » en de woorden « 21quaterdecies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. Dans le même arrêté royal est inséré un article 47, rédigé comme suit :

« Art. 47. § 1er. Les arrêtés royaux pris en exécution de l'article 21bis sont délibérés en Conseil des ministres. Ils sont pris après consultation, par le ministre ayant la Santé publique dans ses attributions, du Conseil national de la kinésithérapie et des Académies royales de médecine. Le ministre peut requérir ces avis dans un délai qui ne peut être supérieur à trois mois. Passé ce délai, l'avis est censé avoir été donné. »

§ 2. Si un arrêté royal visé au § 1er s'écarte de l'avis donné par le Conseil national de la kinésithérapie, il doit être publié conjointement avec un rapport au Roi motivant les divergences entre l'arrêté royal et l'avis, ainsi qu'avec le texte de ce dernier. »

Art. 35. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 47 ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 47. § 1. De koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van artikel 21bis worden in Ministerraad overlegd. Ze worden genomen na raadpleging door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort, van de Nationale Raad voor de kinésithérapie en van de Koninklijke Academiën voor geneeskunde. De minister kan deze adviezen inwinnen binnen een termijn die niet langer dan drie maanden mag zijn. Na het verstrijken van deze termijn wordt het advies geacht te zijn gegeven. »

§ 2. Indien een in § 1 bedoeld koninklijk besluit afwijkt van het advies verstrekt door de Nationale Raad voor de kinésithérapie, moet dit advies samen met het verslag aan de Koning dat de afwijkingen tussen het koninklijk besluit en het advies rechtvaardigt, en met de tekst ervan, worden bekendgemaakt. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. A l'article 49, premier alinéa, du même arrêté royal, les mots « 21ter » sont remplacés par les mots « 21quinquies ».

Art. 36. In artikel 49, eerste lid, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21ter » vervangen door de woorden « 21quinquies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 37. A l'article 50, § 1er, deuxième alinéa, et § 5, du même arrêté royal, les mots « 21ter » sont remplacés par les mots « 21quinquies ».

Art. 37. In artikel 50, § 1, tweede lid, en § 5, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21ter » vervangen door de woorden « 21quinquies ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. A l'article 54bis, § 1er, du même arrêté royal, les mots « 21bis » sont remplacés par les mots « 21quater ».

Art. 38. In artikel 54bis, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden « 21bis » vervangen door de woorden « 21quater ».

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 39 est ainsi libellé :

Chapitre III. — Dispositions transitoires et finales

Art. 39. Par dérogation à l'article 21bis, § 2, deuxième alinéa, l'agrément visé à l'article 21bis, § 1er, est, à leur demande, accordé :

1° Aux personnes agréées par le service des soins de santé de l'INAMI. Elles disposent à cet effet de 2 ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente disposition. Pendant la durée de cette période transitoire, elles peuvent continuer à exercer la kinésithérapie ;

2° Aux personnes qui, à la date du 1er novembre 1996, étaient engagées dans une formation en kinésithérapie débouchant sur un diplôme d'enseignement supérieur en kinésithérapie au terme d'un enseignement de plein exercice comportant au moins trois années d'études pour autant qu'elles soient titulaires de ce diplôme avant le 1er novembre 2001.

Hoofdstuk III. — Overgangs- en slotbepalingen

Art. 39. In afwijking van artikel 21bis, § 2, tweede lid, wordt de in artikel 21bis, § 1, bedoelde erkenning op hun verzoek toegekend aan:

1° De door de dienst geneeskundige verzorging van het RIZIV erkende personen. Daartoe beschikken ze over 2 jaar vanaf de inwerkingtreding van deze bepaling. Tijdens deze overgangsperiode mogen ze de kinesitherapie blijven uitoefenen;

2° Aan de personen die op 1 november 1996 ingeschreven waren voor een opleiding in de kinesitherapie die toegang verleent tot een diploma van het hoger onderwijs in de kinesitherapie, na een voltijds onderwijs van ten minste 3 studiejaar, voor zover zij dit diploma vóór 1 november 2001 behalen.

MM. Meesters et Cuyvers proposent l'amendement que voici:

« Au 2° de cet article, remplacer les mots « avant le 1er novembre 2001 » par les mots « avant le 1er novembre 2002 au plus tôt » et ajouter in fine la phrase suivante:

« Cette disposition ne pourra être prise qu'après un accord préalable des ministres concernés au niveau communautaire. »

« In het 2° van dit artikel de woorden « vóór 1 november 2001 » te vervangen door de woorden « ten vroegste op 1 november 2002 » en aan het slot de volgende zin toe te voegen:

« Deze bepaling kan pas worden uitgevoerd na voorafgaande instemming van de bevoegde gemeenschapsministers. »

Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, wij stellen in het amendement voor de datum waarop men nog een diploma van het hoger onderwijs in de kinesitherapie na een voltijds onderwijs van drie studiejaar kan behalen, te verschuiven van 1 november 2001 naar 1 november 2002. Uit de uiteenzetting van sommige collega's blijkt dat ook zij die datum in het hoofd hebben. Wij vragen ook dat deze bepaling pas kan worden uitgevoerd na een voorafgaande instemming van de bevoegde gemeenschapsministers.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Diegenant.

De heer Diegenant (CVP). — Mijnheer de Voorzitter, elke overheid moet de bevoegdheden ten volle uitoefenen die haar zijn toegewezen. De federale overheid kan haar bevoegdheden niet uitoefenen onder voorwaarden van de Gemeenschappen of omgekeerd.

Wat de datum 2001 betreft, wijs ik erop dat men zich nog kan inschrijven voor een driejarige cyclus tot in 1996. Dit wil zeggen dat men vijf jaar tijd heeft om een driejarige cyclus te beëindigen. In het kader van de minimale kwaliteitsvereisten die men voor dit beroep wil inbouwen, lijkt een periode van vijf jaar mij lang genoeg als overgangsperiode waarin men nog toegang kan krijgen tot het beroep na een driejarige studie.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, ik maak de heer Diegenant er opmerkzaam op dat men in Vlaanderen het recht heeft elk studiejaar eenmaal over te doen. Een driejarige cyclus kan men dus theoretisch in zes jaar doorlopen. Dat brengt ons voorbij 1 november 2001.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 39 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 39 sont réservés.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het voorstel van wet in zijn geheel hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VALKENIERS TOT DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE STREEPJESCODE OP DE VOORSCHRIFTEN»

INTERPELLATION DE M. VALKENIERS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LE CODE A BARRES SUR LES ORDONNANCES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Valkeniers tot de minister van Sociale Zaken over «de streepjescode op de voorschriften».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, zelden was er in het medisch korps een grotere eensgezindheid tegen een maatregel dan tegen de invoering van de streepjescode op de voorschriften. Dit verplicht ons dan ook om daarover na te denken en om na te gaan of de invoering van de streepjescode wel opportuun is. U kan er trouwens niet zeker van zijn, mevrouw de minister, dat de geneesheren ze wel zullen toepassen.

Mevrouw de minister, u beweert dat het u er alleen om te doen is de artsen te responsabiliseren. Voor de heer Hermesse van de Christelijke Mutualiteiten is het een middel om tot meer duidelijkheid en transparantie te komen in de geneesmiddelensector. Het zou volgens hem ook een manier zijn om te zware geneesmiddelenfacturen voor de patiënten te vermijden nu ze reeds 18 miljard frank remgeld op de geneesmiddelen betalen. Zonder twijfel speelt ook dit laatste argument een rol voor de minister van Sociale Zaken.

Dat lijkt mij echter nogal huichelachtig daar de minister verleden jaar het remgeld van zeer veel geneesmiddelen aanzienlijk heeft verhoogd. Het zou ook de bedoeling zijn om de profielencommissie van het RIZIV de mogelijkheid te bieden het voorschrijfgedrag van de geneesheren voortaan beter te kunnen beoordelen en om hen op hun verantwoordelijkheden te kunnen wijzen. De therapeutische vrijheid van de artsen zou niet worden aangetaast en de streepjescode zou niet kunnen worden aangewend voor andere doeleinden dan het responsabiliseren van de artsen.

De reacties van het medisch korps liegen er niet om. Dokter Beckers van de Vereniging van artsensyndicaten noemt het zeer duidelijk een stap in de richting van Pharmanet — de Regering blijkt daar nu van af te stappen, zodat dokter Beckers is tevreden gesteld — en aanvankelijk had hij zijn leden dan ook opgeroepen om het systeem te boycotten.

Mevrouw de minister, ik verwacht van u uitleg over de houding van dokter Beckers, want daarover schijnt twijfel te bestaan.

De Vereniging der Belgische omnipracticci spreekt van een ontoelaatbare greep van de mutualiteiten op de controleprocedure. Zij schijnt niet akkoord te gaan met de invoering van het systeem.

Het Algemeen Syndicaat spreekt van een toename van de bureaucratie waarbij de controle berust bij de verzekeringsorganismen, zijnde de mutualiteiten en het RIZIV.

De Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse huisartsen heeft zich tegen de nieuwe voorschriften uitgesproken evenals de secretaris van de «Société scientifique de médecine générale».

Ook de Vlaamse professoren huisartsgeneeskunde zijn bezorgd over de wetenschappelijk verantwoorde interpretatie van gegevens daar men immers geen kennis heeft van de verzorgde populatie en de soort cliënteel van een bepaalde arts. Zij zien hier een rol weggelegd voor de universitaire centra voor huisartsgeneeskunde.

Mevrouw de minister, in uw schrijven dat ik pas vandaag heb ontvangen, lees ik dat het voorschrift alleen moet worden gebruikt voor ambulante patiënten en niet voor patiënten die in het ziekenhuis werden opgenomen. Zoals u weet, stop ik eind deze maand mijn activiteit in de kliniek waar ik hoofd van de

dienst neuropsychiatrie ben. Mijn opvolger heeft net de universiteit verlaten. Hij is nu ongeveer een maand werkzaam in het ziekenhuis en na enkele dagen maakte hij al de opmerking dat in het universitair ziekenhuis waar hij zijn opleiding had genoten minstens vier- tot vijfmaal zoveel neuroleptica werden gebruikt dan wat ik voorschrijf, maar dat hij moest vaststellen dat ik zeker even goede resultaten bereik.

Mevrouw de minister, u legt het gebruik van de streepjescode niet op voor de voorschriften in de ziekenhuizen en in de universitaire klinieken. Ik vrees dat u op die manier een aantal grote voorschrijvers voorbijgaat. Het zou wel eens kunnen blijken dat er in de psychiatrische centra van de universiteiten zeer grote voorschrijvers zitten.

Ik heb u reeds enkele dagen geleden in de wandelgangen gezegd dat ik vrees dat het invoeren van de streepjescode niet zoveel zal uithalen als u verwacht. Het is een operatie die veel geld kost. Zij zal niet de beoogde besparingen tot gevolg hebben. U moet uiteindelijk de mentaliteit wijzigen. Ik heb vertegenwoordigers die mij nieuwe medicamenten kwamen aanprijzen steeds gevraagd wat de verkoopprijs was van het geneesmiddel en hoeveel de mutualiteit daarvan terugbetaalde. Als zij mij dan antwoordden dat het de patiënt slechts X frank kost deed ik hen opmerken dat het de patiënt slechts X frank kost maar dat het de gemeenschap zoveel meer kost.

Ik geef een voorbeeld. Men kan voor een tonsillitis cefalosporine voorschrijven dat acht keer meer kost dan een gewone synthetische penicilline die meestal even goede resultaten geeft. Met andere woorden, het is de mentaliteit die moet worden gewijzigd en het zijn de universiteiten die daarbij het voorbeeld moeten geven.

Zoals de universiteiten toekomstige geneesheren aansporen tot een overconsumptie van radiologisch en biologisch onderzoek, vrees ik dat zij hen ook zullen aansporen tot het overdreven voorschrijven van geneesmiddelen. De streepjescode zal hier niets aan veranderen. De jonge geneesheer waarover ik het zoëven had, was dan ook verstomd dat het mogelijk was goede psychiatrische verzorging te geven met veel minder geneesmiddelen.

Dokter Adams, de voorzitter van de Unie van huisartsenkringen, stoort zich aan het feit dat de maatregelen werden genomen zonder inspraak van de beroepsorganisaties. Terecht vragen de beroepsorganisaties eerst een duidelijke afspraak over het gebruik van de gegevens. Zij zijn in elk geval niet bereid de maatregel op 1 juli aanstaande toe te passen. De eensgezindheid die aanvankelijk bestond tegen het invoeren van de streepjescode is thans omgeslagen in verwarring.

Dokter De Groot wees er in de Kamer terecht op dat de privacy van de patiënt en het recht op verzorging hoe langer hoe meer bedreigd worden door de overheid en hij verwees onder meer naar Groot-Brittannië waar bepaalde behandelingen geweigerd worden aan 70-plussers. Volgens hem betekent de invoering van de code een eerste fase voor de identificatie van voorschrijvers en geneesmiddelen. De vrees blijft echter bestaan dat in de tweede fase ook de patiënten zullen worden geïdentificeerd vooral daar nu reeds de meest intieme gegevens verzameld en verwerkt worden door de tarificatiediensten van het RIZIV en de ziekenfondsen. Hoe kan nu geoordeeld worden over het gebruik van geneesmiddelen als men niet weet wat er verkeerd is met de patiënt?

Ook de Algemene Farmaceutische Bond kant zich tegen het systeem en vraagt zich af waarom 1 miljard moet worden uitgegeven om gegevens te verzamelen die reeds in het bezit zijn van het Instituut van farmaco-epidemiologie van België en waarbij het respect voor het medisch geheim en de vertrouwelijkheid van de gegevens gewaarborgd zijn.

Graag kreeg ik dan ook van de minister een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, waarom wordt geen gebruik gemaakt van het valabel alternatief van het IFEB?

Ten tweede, waarom was er geen overleg met de artsenorganisaties?

Ten derde, welke waarborgen kan de minister geven dat er op latere datum geen gegevensverzameling per patiënt wordt ingevoerd?

Ten vierde, hoe denkt de minister een algemene boycot van de invoering van de streepjescode vooralsnog te kunnen voorkomen? Denkt zij niet dat het verstandiger zou zijn deze invoering te verdagen en onmiddellijk een gesprek te beginnen met de betrokken artsenorganisaties?

Dan heb ik nog een laatste vraag: in *cauda venenum*.

Mevrouw de minister, u vraagt alle geneesheren van het land in welke taal ze hun voorschriftenboekje voor 1995 willen ontvangen: in het Nederlands, in het Frans of in het Duits. Met dit verzoek pleegt u een inbreuk op de taalwet. Geneesheren in Vlaanderen kunnen onmogelijk een voorschriftenboekje in het Frans of het Duits ontvangen. Geneesheren in Vlaanderen kunnen alleen een Nederlandstalig boekje krijgen. Het staat ze dan nog vrij hun voorschrift in het Frans, in het Japans of in het Chinees te schrijven.

Mevrouw de minister, ik meen dat uw diensten zich met dit verzoek hebben vergist en dat deze vergissing moet worden hersteld. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, je suis contente que la dernière question de M. Valkeniers soit d'une telle importance communautaire! J'y répondrai donc rapidement.

Was de brief die u werd toegestuurd in de juiste taal gesteld?

De heer Valkeniers (Onafh.). — Hij was wel in het Nederlands gesteld, maar de betrokken dokter of apotheker krijgt de mogelijkheid om geneesmiddelenvoorschriften te bestellen in het Nederlands, het Frans of het Duits. Dat is duidelijk een inbreuk op de taalwetgeving, mevrouw de minister.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Ik zal mijn diensten daarvan op de hoogte brengen, maar toch doe ik opmerken dat het hier helemaal niet gaat om een talentelling.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Dat heb ik ook niet willen zeggen. Het gaat er mij alleen om dat alle documenten die het ministerie inwoners van het Vlaamse taalgebied toestuur in het Nederlands moeten zijn.

M. le Président. — Monsieur Valkeniers, vous aurez l'occasion de répliquer tout à l'heure. Je vous propose de laisser Mme la ministre poursuivre son exposé.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, je ne compte pas m'étendre davantage sur la dernière remarque in *cauda venenum* de M. Valkeniers. Je transmettrai donc le message au service de l'INAMI compétent en la matière.

Je ne crois pas que la profonde inquiétude témoignée par notre collègue en ce qui concerne la protection du patient porte également sur ce volet.

Mijnheer de Voorzitter, het koninklijk besluit tot wijziging van het geneesmiddelenvoorschrift vanaf 1 juli 1994 werd reeds gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 14 juni 1994. Dit nieuwe geneesmiddelenvoorschrift zal zeker niet leiden tot praktische problemen. Alle artsen en apothekers hebben van de administratie van het RIZIV reeds een eerste brief gekregen, die werd ondertekend door dokter Riga en waarin het nieuwe geneesmiddelenvoorschrift werd toegelicht.

Op 13 juni 1994 werden aan alle artsen en apothekers per aangetekende zending respectievelijk 25 en 15 boekjes toegestuurd met daarin telkens 100 nieuwe geneesmiddelenvoorschriften. Ik heb tot nu toe slechts drie brieven ontvangen van personen die zeggen niets te hebben ontvangen.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Ik heb nog niets ontvangen!

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Ik zal er u morgen een twintigtal bezorgen, mijnheer Valkeniers, zodat u ze nog kunt gebruiken in de tien dagen dat u ze nog nodig hebt.

Bovendien kregen alle artsen van mijzelf ook een brief waarin de bedoeling van dit nieuwe geneesmiddelenvoorschrift wordt toegelicht. Ik reken op het gezond verstand van alle artsen en apothekers om dit nieuwe geneesmiddelenvoorschrift vanaf 1 juli 1994 te gebruiken zoals het koninklijk besluit voorschrijft.

Par ailleurs, vous avez manifesté certaines inquiétudes quant aux unanimités relatives qui se sont dégagées au niveau des organisations représentatives en la matière. Dès lors, je vous signale que la Chambre syndicale du docteur Beckers et de Jacques De Teuf ne s'oppose plus à la nouvelle prescription de médicaments. Comme vous le savez, une première unanimité s'était dégagée sur cette question à l'échelon des organes compétents de l'INAMI mais, ensuite, on a relevé des remous au niveau de la base. Plus tard, j'ai rencontré les représentants des différents organes, et tant mes propos que le contenu de la lettre envoyée ou la poursuite du dialogue sur d'autres points tels que l'instauration d'une *peer review* en ce domaine, ont rassuré les dirigeants de l'ABSYM.

La semaine passée, une entrevue a également eu lieu à mon cabinet avec l'Union flamande des médecins généralistes, pendant laquelle les objectifs réels de cette mesure ont à nouveau été exposés. Je me permets de les rappeler ici.

Actuellement, les données dont dispose l'INAMI au sujet des médicaments sont nettement insuffisantes. Deux mesures doivent y remédier. D'abord, la prescription de médicaments comportera dorénavant l'identification du médecin auprès de l'INAMI sous la forme d'un code-barres.

Een tweede koninklijk besluit, dat op 1 januari 1995 in werking zal treden, moet thans worden voorbereid. Het heeft betrekking op het identificeren van de vergoedbare geneesmiddelen door middel van een streepjescode op iedere verpakking, in de vorm van een verwijderbaar vignet dat de apotheker op de daartoe voorziene plaats op het nieuw model van voorschrift zal moeten kleven. Ik heb vanmorgen een gesprek gevoerd met de apothekers en met de industrie om na te gaan of dit de meest aangewezen procedure is, dan wel of er een aanpassing moet gebeuren.

De twee elementen die onder de vorm van een streepjescode worden aangebracht en die toelaten de geneesheer en het voorgeschreven geneesmiddel te identificeren maken het mogelijk om de gegevens die door het RIZIV moeten worden verstrekt, op magnetische drager in te zamelen.

Ces données doivent permettre à l'INAMI d'établir des profils. Il s'agit de procurer aux médecins, en particulier aux médecins de première ligne, un instrument leur permettant, en ce qui concerne la prescription de médicaments et leur formation — je vous rejoins sur ce point, monsieur Valkeniers —, de se situer par rapport aux normes scientifiques actuelles et aux prescriptions de leurs confrères. En effet, ces profils peuvent fournir des données détaillées et tenues à jour au sujet de la consommation de spécialités pharmaceutiques, de sorte que des mesures adéquates en matière de remboursement peuvent être prises. Ces profils doivent également permettre des contacts personnels avec les médecins dont le comportement de prescription semble se situer en dehors des normes, d'en déceler les raisons, lesquelles sont souvent liées à la composition de leur clientèle. Si aucune explication n'a pu être trouvée, il conviendrait alors de discuter avec eux des alternatives possibles.

Het is niet de bedoeling van de minister om dit nieuwe systeem te koppelen aan sancties die door een of ander orgaan van het RIZIV aan de geneesheren zouden worden opgelegd. Integendeel, ik zal deze krachtlijnen op zeer korte termijn en in overleg met de artsorganisaties concretiseren via een *peer review*-systeem, met als doel de kwaliteit van het medisch voorschrijven te verbeteren en de geneesheren op hun verantwoordelijkheid te wijzen inzake het optimaal benutten van de mogelijkheden van de verzekering voor geneeskundige verzorging.

La loi du 9 août 1963 relative à l'assurance maladie dispose explicitement que tout prestataire de soins doit utiliser les documents prévus par la loi ou ses arrêtés d'exécution.

Ce système ne coûte pas une fortune. Uniquement en 1994, l'INAMI enverra à ses frais deux séries de carnets de prescription aux médecins et pharmaciens. La situation telle qu'elle existe à

présent peut être maintenue. Certaines organisations de médecins s'interrogeaient également sur le fait de savoir si l'INAMI allait s'arroger le monopole de l'impression des carnets. Actuellement, environ 10 p.c. des médecins s'approvisionnent auprès de l'INAMI alors que 90 p.c. font appel à des organisations privées.

Il n'entre nullement dans les intentions de l'INAMI ni dans celles du ministre de tutelle de devenir imprimeur.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mevrouw de minister, het zou niet de eerste keer zijn dat dit gebeurt. De voorschrijf- en prestatieboekjes worden gedrukt door het ministerie van Financiën.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer Valkeniers, ik antwoord slechts op uw beperkte vraag inzake de streepjescode op de voorschriften. Ik ben niet van plan u te antwoorden namens de minister van Financiën. Hierover wordt trouwens nog overleg gepleegd.

Pour diverses raisons, une collaboration avec l'IFEB ne peut être acceptée. J'ai expliqué de manière détaillée, tant à M. De Volder qu'à d'autres collègues de la Chambre, la raison pour laquelle nous ne pouvions reprendre tel quel le système de l'IFEB. Celui-ci ne comporte en effet que 60 p.c. de la part du marché, les 40 p.c. restants étant couverts par le secteur coopératif.

Par contre, lors d'un entretien avec des pharmaciens, j'ai demandé à ces derniers de prendre contact avec leurs collègues afin de proposer ensemble une formule qui pourrait faire l'objet d'une discussion. Ainsi, je fais preuve, une deuxième fois, d'un esprit d'ouverture.

Dit dossier staat al jaren ter discussie in de organen van het RIZIV, waarin ook artsen zijn vertegenwoordigd. De wettelijke basis om deze maatregel uit te voeren, staat al sinds 1991 in de RIZIV-wet.

Onlangs hebben alle artsen en apothekers van het RIZIV en van mijzelf duidelijke informatie gekregen omtrent deze maatregel. Daarenboven heb ik de voorbije dagen persoonlijk overleg gepleegd met de artsorganisaties aangaande deze maatregel. Zo heb ik vorige vrijdag gedurende vier uur onderhandeld en heb ik vandaag de andere actoren ontmoet. Wanneer twee of drie mensen het nu nog niet eens zijn met het voorgestelde systeem, is er uitsluitend een probleem van representativiteit.

Wat uw laatste vraag betreft, kunnen er in feite nu al patiëntendossiers worden aangelegd op het RIZIV. Tot op heden is dit nooit gebeurd omdat de opeenvolgende ministers niet akkoord gingen met het aanleggen ervan. Ook inzake de uitbreiding van de beschikbare gegevens tot de geneesmiddelen, bestaat er geen nieuw argument om plotseling over te gaan tot het aanleggen van patiëntendossiers.

Certains médecins ou organisations de médecins ont exprimé la crainte que le ministre ne devienne une sorte de *big brother* — ou, en l'occurrence, une *big mother* — régulateur des comportements des prescripteurs.

Reconnaissez tout de même, monsieur Valkeniers, que, dans notre pays, la liberté thérapeutique, la liberté de prescription et la liberté de choix sont importantes. Cela me rappelle l'inscription du numéro de registre national sur les cartes d'identité. D'aucuns y ont vu un moyen de poursuivre le citoyen. On attribuait à l'informatique des pouvoirs qu'elle n'a pas puisqu'elle n'est jamais qu'un outil dans les mains des hommes qui peuvent effectivement en faire bon ou mauvais usage. N'oublions pas qu'il y a cinquante ans, des listes de personnes ont été dressées sans l'aide de l'informatique. Ces personnes ont quand même été répertoriées, condamnées, pourchassées.

L'informatique ne doit pas être taxée de satanisme. Toutefois, si les mutualités ou d'autres organes de contrôle décidaient, sur la base de la nomenclature, des prescriptions, de mener un travail de recherche approfondi, ils pourraient déterminer un facteur du code inscrit sur l'attestation de soins. Il pourrait aussi, sur la base du médicament prescrit, définir le profil des patients ou des

membres de leur famille puisqu'on ne prescrit pas n'importe quoi à n'importe qui. En fonction du produit, on peut connaître l'affection dont souffre le patient.

Ne «diabolisons» pas ici l'informatique. Nous avons la volonté de responsabiliser les intervenants et d'être davantage comptables de l'argent de l'assurance maladie. La responsabilisation des acteurs est constamment évoquée par les parlementaires. Celle-ci est en effet indispensable car un débordement de l'enveloppe «médicaments» entraînerait des mesures linéaires. Les patients seraient alors amenés à en supporter les conséquences financières. En tant que ministre des Affaires sociales et avec les convictions qui sont les miennes, je ne puis l'accepter. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, in de twintig jaar dat ik de vergadering van Senaat of Kamer bijwoon, heb ik nog nooit meegemaakt dat een maatregel van een minister niet fantastisch was en niet werd verdedigd. Alle maatregelen waren altijd dé oplossing. Vooral op het gebied van de sociale zekerheid en de volksgezondheid werden heel veel maatregelen met vuur verdedigd door belangrijke mensen, die later minister van Staat zijn geworden, of zelfs Eerste minister en nu op weg zijn voorzitter van de Europese Commissie te worden. Zij hebben met vuur maatregelen verdedigd die later verkeerd bleken.

De heer De Roo (CVP). — Mijnheer Valkeniers, mag ik een vraag stellen? U zegt dat bepaalde mensen bepaalde zaken met vuur verdedigen. Ik stel alleen vast dat de VLD met vuur de afschaffing van het RIZIV verdedigt. Hoe verklaart u dit in het kader van de strijd tegen de overconsumptie in de geneesmiddelensector en in de gezondheidszorg in het algemeen? Als het RIZIV wordt afgeschaft, is er helemaal geen controle meer.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Roo, diezelfde partij verzet zich ook niet tegen de responsabilisering van de ziekenfondsen, want ze wil een deel ervan zelfs privatiseren, zodat de responsabilisering nog groter is. Dit is echter een ander onderwerp en laten we bij ons thema blijven.

Niemand minder dan minister De Saeger heeft destijds verdedigd dat de tekorten van de openbare ziekenhuizen op de gemeenten moesten worden verhaald. Ook uw partij verdedigde dit met vuur. Ik heb er toen voor gewaarschuwd dat we na verloop van 8 jaar met een put van 8 miljard zouden zitten. Dit bleek te kloppen en de maatregel werd ingetrokken. De fusie van de ziekenhuizen zou een grote besparing meebrengen. Uw eigen organisatie Caritas Catholica heeft zelf toegegeven dat met de fusie geen winst is gemaakt, maar dat er enkel meer werd uitgegeven. Ik betwijfel dat de maatregel van de streepjescode inderdaad een besparing kan betekenen.

Mevrouw de minister, u sluit de dokters in gewone en universitaire ziekenhuizen uit en precies daar vindt men de grote consumptie. Ik ben zelf zes jaar huisarts geweest en ik weet dus dat het niet de huisartsen zijn die veel voorschrijven. De mensen die in het ziekenhuis een specialist raadplegen komen naar huis met een hele lijst geneesmiddelen die de huisarts dan moet blijven voorschrijven. Met uw methode wordt uiteindelijk de huisarts het slachtoffer van de specialist in het ziekenhuis. U zou dus consequent moeten zijn en de streepjescode ook moeten invoeren voor gewone en universitaire ziekenhuizen. Ook daar kan men immers de geneesheer vragen of het werkelijk nodig is dat hij zijn patiënten vijftien soorten geneesmiddelen voorschrijft.

Ik ben goed geplaatst om kritiek uit te oefenen, want ik heb mijn hele leven rekening gehouden met de kostprijs van de geneesmiddelen. Bij mijn afscheid heb ik één van de mooiste complimenten gekregen van mijn opvolger die zei dat ik abnormaal weinig geneesmiddelen had gebruikt.

Mevrouw de minister, mijn opmerkingen zijn niet negatief, maar constructief bedoeld. Ik vraag mij af of het niet aangewezen is de streepjescode voor het hele spectrum van artsen in te voeren, want nu ontsnapt de groep die aanleiding geeft tot buitensporige consumptie. De huisarts zal opdraaien voor de geneesmiddelen

die de specialist voorschrijft. Ik nodig u uit een bezoek te brengen aan het ziekenhuis en ik zal u een paar afdelingen tonen waar de verpleegsters zelf zeggen dat de dokters te veel voorschrijven.

U beweert dat er geen sancties zijn, maar die zijn er wel, want als de geneesmiddelen niet op de wettelijke manier worden voorgeschreven, wordt de patiënt niet terugbetaald en zal hij naar een andere dokter gaan. U zegt dat u rekent op het gezond verstand.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag welke artsengroepen nog niet akkoord gaan. Houden er tot nu toe groepen artsen hun weerstand vol, zo ja, op welke basis?

Aangaande de taalwetgeving zult u mij antwoorden nadat u uw diensten hebt geraadpleegd.

Wat de voorschriftenboekjes betreft, kan ik u meedelen dat ik er nog geen heb ontvangen. Na 1 juli stop ik officieel met het uitvoeren van de geneeskunde, maar vermits ik nog lid ben van de Orde van de geneesheren heb ik nog het recht geneesmiddelen voor te schrijven. Als ik nog medicamenten voorschrijf, dan zal ik dat gratis doen. Ik ben immers de zoon van een geneesheer-specialist die destijds na zes maanden praktijk officieel gestopt is. Voor de rest van zijn leven heeft hij steeds gratis aan geneeskunde gedaan. Mijnheer Diegenant kan daarvan getuigen. Ik heb misschien het «sociale» in de geneeskunde geërfd van mijn vader.

Mevrouw de minister, ik wens nog twee opmerkingen te maken: ten eerste, ik vrees dat een deel van de buit verloren gaat; ten tweede, ik geloof niet dat deze maatregel veel zal uithalen, meer zelfs de kostprijs zal waarschijnlijk groter zijn dan de winst. Het loopt fout in de opleiding van de geneesheren, maar daaraan wordt niets gedaan.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, aangaande de taalwetgeving zal ik de heer Valkeniers op de hoogte brengen na mijn diensten te hebben geconsulteerd. Ik zal hem wellicht nog ontmoeten in de Senaat, niet in zijn kabinet want hij stopt met het uitvoeren van de geneeskunde en ik weet niet of zijn opvolger op psychiatrisch vlak zo goed zal zijn als hij.

Mijnheer Valkeniers, het gaat niet om de eerste-lijn-geneeskunde, maar wel om de ambulante geneeskunde ten opzichte van de hospitalisatie.

De heer Valkeniers (Onafh.). — De behandeling wordt vaak in het ziekenhuis gestart, mevrouw de minister.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Ik heb u goed begrepen, mijnheer Valkeniers.

Ik ben het bovendien met u eens dat er iets moet worden gedaan aan de opleiding en de begeleiding van jonge artsen.

Tot slot wens ik toch nog te beklemtonen dat de maatregel niet alleen dient om te besparen; het gaat om een responsabilisering aan de basis. Soms weten de artsen niet, u hebt het trouwens zelf gezegd, wat een medicament precies kost. Meer zelfs, zij weten vaak niet wat een prestatie aan de gemeenschap kost. Ze schrijven maar voor en zijn zich niet bewust van de kostprijs.

Ik ben misschien geen kandidaat-Eerste minister voor Europa, maar ik zal er volgende week werk van maken.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VALKENIERS TOT DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN TOT DE MINISTER VAN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE SUBSTITUTIE VAN VOORGESCHREVEN GENEESMIDDELEN»

INTERPELLATION DE M. VALKENIERS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET AU MINISTRE DE L'INTEGRATION SOCIALE, DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE L'ENVIRONNEMENT SUR «LA SUBSTITUTION AUX MEDICAMENTS PRESCRITS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Valkeniers tot de minister van Sociale Zaken en tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de substitutie van voorgeschreven geneesmiddelen».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, artikel 34 van de programmawet van 6 augustus 1993 voorziet in het principe volgens hetwelk de apotheker het recht heeft een voorgeschreven produkt door een ander te vervangen.

Vóór het einde van deze maand zouden er uitvoeringsbesluiten moeten zijn en precies om die redenen zou ik nu nog graag van de minister een antwoord krijgen op verschillende bezwaren. Het is duidelijk dat dit eens te meer een aantasting is van de therapeutische vrijheid van de arts onder het mom van besparingen.

De twee vragen die vooraf moeten worden gesteld zijn duidelijk.

Ten eerste, is de apotheker die niets afweet van de ziekteleer, daar dit ook geen deel uitmaakt van zijn opleiding aan de universiteit, wel in staat om te substitueren op een onschadelijke manier? Zou het niet meer dan logisch zijn dat er eerst een verplicht contact tot stand komt met de voorschrijvende arts? Ik verwijs in dit verband naar de kinesitherapie.

Ten tweede, is het wel goed dat de apotheker dergelijke beslissingen neemt om louter economische redenen, zonder rekening te houden met wetenschappelijke argumenten of het recht op therapeutische vrijheid?

Worden aldus niet de firma's bevoordeeld die zich alleen bekommeren om de factor winst zonder aan research, informatie of voortgezette vorming te doen? Het ene wegdenken van het andere lijkt ons gevaarlijk te zijn zonder afdoende controle. Er zijn reeds voorbeelden genoeg in de voedingssector en zelfs in de geneeskunde. Het bloedschandaal in Frankrijk was daar een sprekend voorbeeld van.

Vermits de arts helemaal niet deelt in de winst op het geneesmiddel heeft hij geen enkele reden om duurdere geneesmiddelen voor te schrijven dan noodzakelijk, indien hij tenminste degelijk wordt voorgelicht.

Ik begrijp het standpunt van de Regering dan ook niet. Ze schaft een subsidie aan *Folia Pharmacotherapeutica* af, terwijl allerlei socialistische experimenten in verband met groeps-geneeskunde wel worden gesubsidieerd.

Er bestaat weinig twijfel over dat het voorschrijven van duurdere geneesmiddelen voor een deel berust op een modeverschijnsel en de onwetendheid van de arts die nochtans ook als plicht heeft de financiële belangen van zijn patiënt te verdedigen. Zoals minister De Galan daarnet heeft gezegd, weten vele artsen niet wat een radiografie, biologie of geneesmiddelen kosten.

De Belgische wet stipuleert dat een generisch produkt biologisch gelijkwaardig moet zijn aan het origineel produkt. In hoever hebben wij waarborgen dat beide produkten gelijkwaardig zijn daar studies door het Duitse apothekersverbond aangetoond hebben dat er op internationaal niveau aanzienlijke therapeutische verschillen bestaan tussen de theoretisch onderling vervangbare generische produkten?

Ook valt te vrezen dat de apothekers, en vooral de apothekersgroepen — en hun aantal neemt jammer genoeg steeds toe — zullen substitueren op basis van mogelijke voordelen, toegekend door bepaalde firma's. Zullen bepaalde apothekersketens de keuze van een substituuat zelfs niet opleggen aan hun apothekers? Met andere woorden, hebben wij waarborgen tegen dit ongegrond najaan van de grootste mogelijke winst?

In hoever mogen wij echt een vermindering verwachten van het krediet voor geneesmiddelen van de sociale zekerheid, aangezien de zeer dure geneesmiddelen nieuwe geneesmiddelen zijn waarvoor nog geen substitutie mogelijk of geoorloofd is?

Heeft men reeds berekend in hoever dit de research zal beïnvloeden bij de verschillende Belgische firma's? Hoeveel arbeidsplaatsen dreigen hierbij verloren te gaan?

Graag kreeg ik van de minister een antwoord op mijn talrijke vragen, waarbij niet alleen de belangen van het RIZIV en de ziekenfondsen op het spel staan, doch vooral de gezondheid van de patiënt.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cuyvers.

De heer Cuyvers (Agalev). — Mijnheer de Voorzitter, een klein aantal collega's, ...

De heer Arts (CVP). — Mijnheer Cuyvers, van de CVP-fractie zijn dubbel zoveel leden aanwezig als van de uwe.

De heer Cuyvers (Agalev). — Dat is juist, maar ik wil alleen maar laten noteren dat er weinig leden aanwezig zijn. Mijnheer Arts, u hoeft dit niet te beschouwen als een aanval op de CVP.

Namens Agalev en Ecolo distantieer ik mij grotendeels van het discours ontwikkeld door de heer Valkeniers. De grootste zorg van politici moet zijn het garanderen van kwalitatief hoogstaande geneeskunde voor iedereen tegen een betaalbare sociale prijs. Verantwoordelijke politici houden geen rekening met de eventuele nadelige en financiële implicaties voor een partner in de sociale geneeskunde, zoals de farmaceutische sector, hoe belangrijk die ook is.

Wij betreuren dat er nog geen uitvoeringsbesluiten zijn verschenen voor artikel 34 van de wet houdende sociale en andere bepalingen van 6 augustus 1993. Om druk uit te oefenen heb ik op 18 april jongstleden een parlementaire vraag dienaangaande aan de verantwoordelijke minister gesteld. Wij vragen dan ook nog eens uitdrukkelijk wanneer die uitvoeringsbesluiten zullen verschijnen. Tijdens de hearing over de substitutie van geneesmiddelen, die plaats had in de Kamer op 24 april van dit jaar, werden zeer interessante ideeën ontwikkeld. Welke conclusies heeft de minister hieruit getrokken?

Artsen moeten in hun voorschrijfgedrag veel meer dan tot nu toe het geval is, rekening houden met de sociale kosten van de therapie in het algemeen en van het geneesmiddel in het bijzonder. Op grond van die sociale implicaties moeten zij uit eenzelfde groep van bio-equivalente geneesmiddelen steeds het goedkoopste geneesmiddel voorschrijven. Uit het antwoord op mijn vraag van 18 april leid ik af dat dit nagenoeg nooit gebeurt, zeker niet wanneer het gaat om generische geneesmiddelen. Onlangs heeft de Senaat trouwens, spijtig genoeg, een wet goedgekeurd waardoor de periode waarin geneesmiddelen worden beschermd, verlengd wordt, zodat de kans dat er vele generische geneesmiddelen op de markt komen, vermindert.

Alleen een degelijk voorschrijfgedrag van een arts die zich bewust is van zijn sociale verantwoordelijkheid, kan substitutie van de voorgeschreven geneesmiddelen door een apotheker, die dan wel zijn sociale verantwoordelijkheid opneemt, overbodig maken. Dit is tenslotte de bedoeling.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Dit is een eenzijdige benadering. Ik zal daar in mijn repliek op antwoorden.

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, je tiens tout d'abord à préciser que, pour des raisons tout à fait compréhensibles, cette interpellation s'adresse également à Mme la ministre des Affaires sociales.

Néanmoins, l'intervention portant plus particulièrement sur la problématique de l'arrêté royal numéro 78 relatif à l'art de guérir, il m'appartient d'y répondre, me plaçant donc sous l'angle de la Santé publique.

Ik herinner de heer Valkeniers eraan dat er in het dossier «substitutie» twee belangrijke data zijn.

Om te beginnen is er 6 augustus 1993. Dit is de datum van publikatie van de wet houdende sociale en diverse bepalingen. Door deze wet wordt de mogelijkheid van substitutie ingevoerd in het koninklijk besluit nummer 78, evenwel met de bepaling dat de modaliteiten ervan vastgelegd worden in een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Deze bepaling werd in de wet opgenomen na grondige discussie in een werkgroep waaraan vertegenwoordigers van verschillende kabinetten deelnamen.

Enkele weken geleden, op 27 april van dit jaar om precies te zijn, is daar een hoorzitting geweest in een gezamenlijke bijeenkomst van de commissies voor de Volksgezondheid van Senaat en

Kamer, waarbij verschillende aspecten van substitutie werden toegelicht en besproken. Het was de bedoeling meer duidelijkheid te bekomen omtrent de wijze waarop de substitutie kan worden geoperationaliseerd.

Mijnheer Valkeniers, in tegenstelling tot wat u suggereert, is er nooit sprake van geweest om de apotheker zo maar in het wilde weg geneesmiddelen te laten substitueren. Integendeel!

Artikel 34 van het koninklijk besluit nummer 78 legt reeds een zeer grote beperking op door substitutie voor te behouden aan produkten die dezelfde chemische inhoud hebben.

Tijdens de hoorzitting is het bovendien duidelijk geworden dat het aan de hand van farmacologische criteria mogelijk is om een zeer grote zekerheid te hebben dat deze gelijke stoffen ook dezelfde uitwerking hebben in het lichaam. Er wordt gezegd dat de stoffen bio-equivalent dienen te zijn.

Il est évident que la responsabilité de la substitution engage bien moins le pharmacien que la Commission des médicaments ou les producteurs de produits pharmaceutiques, qui sont tenus de constater la bio-équivalence ou d'en faire la preuve.

Une première étape est franchie au moment de l'enregistrement du médicament. Il appartient à la Commission des médicaments de s'assurer que le dossier introduit comprend effectivement toutes les pièces justificatives de la bio-équivalence du médicament générique. La commission se base à cet effet sur des critères convenus au niveau international et acceptés tant par la FDA américaine que par les autorités scientifiques de plusieurs pays européens, en ce compris les responsables de la politique des médicaments au sein de l'UE. J'insiste sur le fait qu'il n'y a pas le moindre doute à ce sujet. En règle générale, la bio-équivalence à l'égard d'une spécialité de référence n'est demandée que pour les médicaments dits génériques. Nul ne songerait à nier que, par le passé, dans la phase initiale des produits génériques, des problèmes se sont parfois posés sur le plan de la bio-équivalence; grâce à l'évolution des connaissances pharmacologiques, de telles situations ne devraient plus se présenter à l'heure actuelle.

En ce qui concerne le contrôle de la qualité de ces médicaments lorsqu'ils sont commercialisés, soulignons qu'il relève des mêmes règles que celles qui régissent tous les médicaments quels qu'ils soient: un médicament doit toujours correspondre aux données mentionnées dans le dossier y afférent. Relevons cependant un élément essentiel: toutes les étapes de la production doivent rester les mêmes, ce qui implique, entre autres, que, si plusieurs producteurs interviennent lors des différents stades intermédiaires, les engagements doivent être fixés par contrat. De plus, le contrôle sur les médicaments génériques est effectué selon les modalités en vigueur pour tous les autres médicaments: d'une part, par l'inspection générale de la pharmacie, d'autre part, par le service de contrôle financé et géré par les pharmaciens eux-mêmes.

Je crois donc pouvoir affirmer, monsieur Valkeniers, que nous n'avons aucune raison de nous inquiéter sur le plan pharmacologique; il suffit de se référer pour cela au très large consensus qui règne dans les milieux scientifiques, tant à l'échelon national que sur le plan international.

Cela dit, cela nous mènerait trop loin de répondre de manière détaillée à toutes les questions posées dans votre interpellation. Elles ont été largement traitées lors de l'audition du 24 avril: les implications financières éventuelles de la substitution ou des médicaments génériques, tant pour le secteur de la recherche que pour les pharmaciens et les patients, les répercussions budgétaires possibles pour le budget de l'INAMI pour lesquelles plusieurs scénarios ont d'ailleurs été élaborés, les conséquences pour la relation médecin/patient, etc. Je renvoie également au rapport bientôt publié en la matière, que nous nous sommes engagés à diffuser le plus largement possible.

Comme vous le savez, le contenu de ce rapport sera également utilisé pour concrétiser éventuellement l'article 34 de l'arrêté royal numéro 78, dans le contexte d'une politique générale des médicaments que le Gouvernement désire mener.

Mijnheer Valkeniers, tenslotte wil ik nog wel uw aandacht vestigen op een verkeerde informatie die u ter ore kwam en die u hier herhaalde. In tegenstelling tot wat u zegt werd er in het geheel niet geraakt aan de subsidies die sinds jaren aan het tijdschrift

Folia Pharmacotherapeutica worden toegekend. Integendeel, deze subsidies gaan steeds in stijgende lijn overeenkomstig de evolutie van de produktiekosten van de twee publikaties van de uitgever van de *Folia*, het Belgisch Centrum voor farmacotherapeutische informatie. Het is mijn bedoeling deze onafhankelijke informatiebron in de toekomst verder ten volle haar rol te laten spelen.

Pour répondre à MM. Cuyvers et Valkeniers, je dirai que mon opinion est loin d'être faite en matière de substitution de médicaments.

Comme je l'ai rappelé, cette substitution éventuelle a été avancée dans le cadre d'une loi adoptée précédemment, mais il n'y a aucune obligation d'y recourir. En effet, cette possibilité mérite une analyse beaucoup plus approfondie et pas seulement une étude au point de vue budgétaire. Comme je l'ai dit tout à l'heure, des chiffres ont été avancés mais, à l'heure actuelle, il est impossible de déterminer les économies qui seraient réalisées. N'étant pas, comme vous, monsieur Valkeniers, un spécialiste dans le domaine médical, une question m'est venue immédiatement à l'esprit: en agissant de la sorte, ne remet-on pas en question la liberté thérapeutique du médecin et son autorité en matière de prescription médicale? Autrement dit, moyennant certaines conditions auxquelles il a été fait allusion, un pharmacien — qui, comme vous l'avez rappelé, n'a pas la formation d'un médecin — pourrait-il modifier des prescriptions médicales?

Je tenais à faire ces remarques parce que j'estime qu'on ne peut pas improviser dans ce domaine. En ce qui me concerne, j'examinerai donc avec beaucoup d'attention les différents rapports issus des auditions du 24 avril dernier. Parallèlement, je prendrai des contacts complémentaires à différents niveaux. Ce n'est qu'après avoir obtenu toutes les garanties nécessaires en matière de santé publique que je soumettrai éventuellement à mes collègues du Gouvernement une proposition tendant à instaurer officiellement le système de substitution.

Dans cette matière importante, il faut éviter de créer un amalgame entre la notion de médicaments génériques et celle beaucoup plus large de médicaments de substitution. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Valkeniers (Onafh.). — Mijnheer de Voorzitter, eerst en vooral wil ik aan de minister zeggen dat ik hier op 24 april niet aanwezig kon zijn omdat ik toen voor een opdracht in het buitenland was.

Mijnheer Cuyvers, uit een opiniepeiling blijkt dat 66 à 70 pct. van de bevolking niet akkoord gaat met het principe van de substitutie.

Geneesheren houden over het algemeen wel rekening met het goedkoopste geneesmiddel. Als ze dat niet doen dan zijn daar twee redenen voor. Het komt voor dat geneesheren het goedkoopste geneesmiddel niet kennen, maar er zijn er ook die altijd per se het nieuwste geneesmiddel willen voorschrijven.

Mijnheer de minister, u zult dit niet weten, want u bent nog niet lang genoeg in ons midden, maar de *Folia Pharmacotherapeutica* zijn er op mijn voorstel gekomen. Dat kan nagetrokken worden in de *Parlementaire Handelingen*. Destijds heb ik aan één van uw voorgangers voorgesteld een publikatie ter beschikking te stellen van de geneesheren waarin niet alleen de geneesmiddelen, maar ook de prijs ervan worden vergeleken.

Vandaag doe ik opnieuw een positief voorstel. Het lijkt mij aangewezen die publikatie een nieuw kleedje, een nieuwe lay out te geven, zodat het medisch korps er meer door wordt aangesproken. Met het geld dat in de publikatie wordt geïnvesteerd kan ongetwijfeld meer worden bereikt. Derhalve stel ik voor dat de commissie voor de Volksgezondheid de verschillende uitgevers zou uitnodigen om samen een positieve inbreng te doen, met het oog op een beter resultaat. De *Folia Pharmacotherapeutica* kunnen door een efficiënte presentatie het voorschrijfgedrag van de geneesheer beïnvloeden en, zoals de substitutie en de streepjescode, bijdragen tot een beperking van de uitgaven.

Volgens de heer Cuyvers worden de geneesmiddelen te lang beschermd zodat generische geneesmiddelen geen kans krijgen. Zoals we vorig jaar in een interpellatie tot mevrouw De Galan

toen minister van Volksgezondheid, hebben aangetoond, duurt het ook veel te lang voor een geneesmiddel op de markt kan worden gebracht. Hoe vlugger een geneesmiddel op de markt kan worden gebracht, hoe vlugger op een generisch geneesmiddel kan worden overgeschakeld.

Wat ik niet graag hoor, is dat geneesheren niet sociaal geëngageerd zouden zijn en de apothekers wel zoals de heer Cuyvers suggereert. Sommige apothekers zijn misschien zelfs iets te sociaal en vervangen geneesmiddelen door allerlei andere produkten. Men kan zó sociaal zijn dat men op de grens en misschien over de grens van het toelaatbare komt. Hoe dan ook, zowel bij de geneesheren als bij de apothekers vindt men sociaal geëngageerde mensen. Wel is het een feit dat de tarieven van de dokters in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd worden en dus door iedereen gekend zijn. Dat is bij de apothekers niet het geval, zodat zij over een ruimere marge beschikken om hun prijzen te bepalen. Toch wil ik geen van de twee met de vinger wijzen of voorspreken.

In al de jaren dat ik in de gezondheidssector heb gewerkt, heb ik steeds twee zaken voor ogen gehouden: het belang van de patiënt en dat van het RIZIV. Als alle zorgenverstrekkers en alle paramedici zich door deze principes laten leiden, dan zouden wij heel wat minder problemen kennen.

Tot slot dank ik de minister voor zijn eerlijk antwoord, waarin hij ook twijfels heeft geuit. Ik dank hem tevens voor de belofte dat hij een en ander nog zal onderzoeken alvorens een beslissing te nemen. In het belang van de patiënt en van de werkgelegenheid, lijkt mij dit inderdaad sterk aangewezen.

M. le Président. — La parole est à M. Santkin, ministre.

M. Santkin, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, en réponse à la conclusion de M. Valkeniers, je voudrais répéter que ma responsabilité première est la santé publique, ce qui ne signifie pas que j'ignore ou que j'ai la volonté d'ignorer les répercussions de toute décision sur le plan économique. Vous admettez cependant que cela m'éloigne très fort de ma responsabilité première. En l'occurrence, des doutes subsistent au niveau des résultats pour ce qui concerne le patient-client. Pour le reste, je fais confiance à d'autres ministres pour attirer l'attention sur les éventuelles répercussions.

Je voudrais relever un point sur lequel je suis entièrement d'accord avec M. Valkeniers. J'ai pour principe de faire confiance aux personnes compétentes dans les différents domaines et, en matière médicale, il me paraîtrait anormal de ne pas faire d'abord confiance aux médecins. Encore faut-il qu'ils soient parfaitement informés... Ils le sont déjà, grâce aux fiches de transparence qui ont un caractère tout à fait officiel. Je rappelle qu'il existe d'autres initiatives, au niveau des organisations professionnelles, à l'intention des médecins. Il faut cependant améliorer encore l'information, surtout l'information comparative, sans oublier celle destinée aux patients. C'est d'ailleurs une des initiatives que j'ai relayées au moyen des fiches médicaments à destination du grand public.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heer Cuyvers, luidt:

« De Senaat,

Gehoord hebbende de interpellatie van de heer Valkeniers en het antwoord van de minister,

Vraagt aan de Regering maatregelen te nemen opdat de artsen steeds de goedkoopste geneesmiddelen zouden voorschrijven. »

De tweede, ingediend door de heren De Roo, Arts en Diegenant, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Valkeniers en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Valkeniers et la réponse du ministre,

Passe à l'ordre du jour. »

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

ONTWERP VAN WET — PROJET DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De Regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Protocol nr. 9 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Le Gouvernement a déposé un projet de loi portant approbation du Protocole n° 9 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Il est renvoyé à la commission des Relations extérieures.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le jeudi 23 juin 1994 à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag 23 juni 1994 om 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 18 h 30 m.)

(De vergadering wordt gesloten om 18 h 30 m.)

